

2020 SLUŽBENA PRAVILA IGRE

KOŠARKAŠKA PRAVILA i
KOŠARKAŠKA OPREMA

RADNA VERZIJA
ŽUTA BOJA UKAZUJE NA PROMENJEN TEKST

U primeni od 01. oktobra 2020.
Pravila usvojena od strane Međunarodne košarkaške federacije (FIBA)

SLUŽBENA PRAVILA IGRE 2020

Usvojio:

Centralni Bord FIBA

Mies, Švajcarska, 27. mart 2020.

U primeni od 01.10.2020.

(radna verzija sa žutim praćenjem)

Boja ukazuje na sadržaj koji je ažuriran.
(Žuta verzija)

Naslov originala:
FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL INTERNATIONAL BASKETBALL FEDERATION
F I B A
Official Basketball Rules 2020
As approved by
FIBA Central Board
Mies, Switzerland, 27h March 2020
Valid as of 1st October 2020

Prevod i obrada:

MARINKO GOLUBOVIĆ
BRANKO LOZANOV
MIOBRAG LIČINA

Tehnička priprema:
ZORAN STAMENKOVIĆ
DRAGANA MILEKIĆ

SADRŽAJ

SADRŽAJ	4
SPIŠAK DIJAGRAMA:	5
PRAVILO JEDAN – IGRA	6
Čl. 1. Definicije	6
PRAVILO DVA – TEREN ZA IGRO I OPREMA	7
Čl. 2. Teren za igru	7
Čl. 3. Oprema	12
PRAVILO TRI - EKIPE	13
Čl. 4. Ekipe	13
Čl. 5. Igrači: povreda i pomoć	15
Čl. 6. Kapiten: dužnosti i prava	15
Čl. 7. Glavni trener i prvi pomoćni trener: dužnosti i prava	15
PRAVILO ČETIRI - PROPISI O IGRI	17
Čl. 8. Vreme za igru, nerešen rezultat i produžetak	17
Čl. 9. Početak i završetak četvrtine, produžetka ili utakmice	17
Čl. 10. Status lopte	18
Čl. 11. Mesto igrača i sudije	19
Čl. 12. Podbacivanje i naizmeničan posed	19
Čl. 13. Kako se igra loptom	21
Čl. 14. Kontrola lopte	21
Čl. 15. Igrač u akciji šutiranja	21
Čl. 16. Pogodak: kada je postignut i njegova vrednost	22
Čl. 17. Ubacivanje	23
Čl. 18. Tajm-aut	24
Čl. 19. Zamena	26
Čl. 20. Utakmica izgubljena bez borbe	27
Čl. 21. Utakmica izgubljena bez završetka igre	28
PRAVILO PET - PREKRŠAJI	29
Čl. 22. Prekršaji	29
Čl. 23. Igrač i lopta van graničnih linija	29
Čl. 24. Vođenje lopte	29
Čl. 25. Koraci	30
Čl. 26. 3 sekunde	31
Čl. 27. Blisko čuvan igrač	31
Čl. 28. 8 sekundi	31
Čl. 29. 24 sekunde	32
Čl. 30. Lopta vraćena u zadnje polje	34
Čl. 31. Sprečavanje pogotka i ometanje	34
PRAVILO ŠEST - GREŠKE	36
Čl. 32. Greške	36
Čl. 33. Dodir: opšti principi	36
Čl. 34. Lična greška	40
Čl. 35. Obostrana greška	41
Čl. 36. Tehnička greška	41
Čl. 37. Nesportska greška	43
Čl. 38. Diskvalifikujuća greška	44
Čl. 39. Tuča	46
PRAVILO SEDAM - OPŠTE ODREDBE	47
Čl. 40. 5 grešaka igrača	47
Čl. 41. Greške ekipe: kazna	47
Čl. 42. Posebni slučajevi	47
Čl. 43. Slobodna bacanja	48
Čl. 44. Pogreške koje mogu da se isprave	50

PRAVILO OSAM - SUDIJE, POMOĆNE SUDIJE, DELEGAT: DUŽNOSTI I PRAVA	52
Čl. 45. Sudije , pomoćne sudije i delegat	52
Čl. 46. Glavni sudija: dužnosti i prava	52
Čl. 47. Sudije: dužnosti i prava	53
Čl. 48. Zapisničar i pomoćni zapisničar: dužnosti.....	54
Čl. 49. Merilac vremena: dužnosti	54
Čl. 50. Merilac perioda šuta: dužnosti	55
A. SUDIJSKI ZNACI.....	57
B. ZAPISNIK	66
C. POSTUPAK PROTESTA.....	76
D. PLASMAN EKIPA	77
E. MEDIJSKI TAJM-AUTI.....	85
F. SISTEM ZA PONAVLJANJE SNIMKA.....	86

SPISAK DIJAGRAMA:

Dijagram 1.	Prava veličina terena za igru	7
Dijagram 2.	Polje ograničenja	9
Dijagram 3.	Polje pogotka iz igre za 2/3 poena	9
Dijagram 4.	Zapisnički sto i stolice za zamene	10
Dijagram 5.	Princip cilindra	34
Dijagram 6.	Položaji igrača u toku slobodnih bacanja	47
Dijagram 7.	Sudijski znakovi	63
Dijagram 8.	Zapisnik	64
Dijagram 9.	Vrh zapisnika	65
Dijagram 10.	Ekipe u zapisniku (pre utakmice)	66
Dijagram 11.	Ekipe u zapisniku (nakon utakmice)	67
Dijagram 12.	Tekući rezultat	72
Dijagram 13.	Sumiranje rezultata	73
Dijagram 14.	Dno zapisnika	73

Kada se u “Službenim pravilima igre” pominju igrač, trener, **sudija**, itd. u muškom rodu, to se takođe odnosi i na ženski rod. Jasno je da je ovo učinjeno isključivo iz praktičnih razloga.

PRAVILO JEDAN – IGRA

Čl. 1. Definicije

1.1. Košarkaška igra

Košarku igraju 2 ekipe, svaka sa po 5 igrača. Cilj svake ekipe je da postigne pogodak u protivnički koš i spreči drugu ekipu da postigne pogodak.

Utakmica se igra pod kontrolom **sudija**, pomoćnih sudija i delegata, ako je prisutan.

1.2. Koš: protivnički/sopstveni

Protivnički koš je koš na koji ekipa napada, a sopstveni koš je koš koji ekipa brani.

1.3. Pobjednik utakmice

Pobjednik je ekipa koja je postigla veći broj poena iz igre na završetku vremena za igru.

PRAVILO DVA – TEREN ZA IGRU I OPREMA

Čl. 2. Teren za igru

2.1. Teren za igru

Teren za igru ima ravnu, tvrdu površinu bez prepreka (Dijagram 1) sa dimenzijama 28 m po dužini i 15 m po širini, mereno od unutrašnje ivice granične linije.

2.2. Zadnje polje

Zadnje polje ekipe čine njen sopstveni koš, deo table koji spada unutar graničnih linija i onaj deo terena za igru koji je ograničen čeonom linijom iza njenog sopstvenog koša, bočnim linijama i srednjom linijom.

2.3. Prednje polje

Prednje polje ekipe čine protivnički koš, deo table koji spada unutar graničnih linija i onaj deo terena za igru koji je ograničen čeonom linijom iza protivničkog koša, bočnim linijama i unutrašnjom ivicom srednje linije bližom protivničkom košu.

2.4. Linije

Sve linije su iste boje i nacrtane belom ili drugom kontrastnom bojom, široke 5 cm i jasno vidljive.

2.4.1. Granična linija

Teren za igru je ograničen graničnom linijom koju čine čeone linije i bočne linije. Ove linije nisu deo terena za igru.

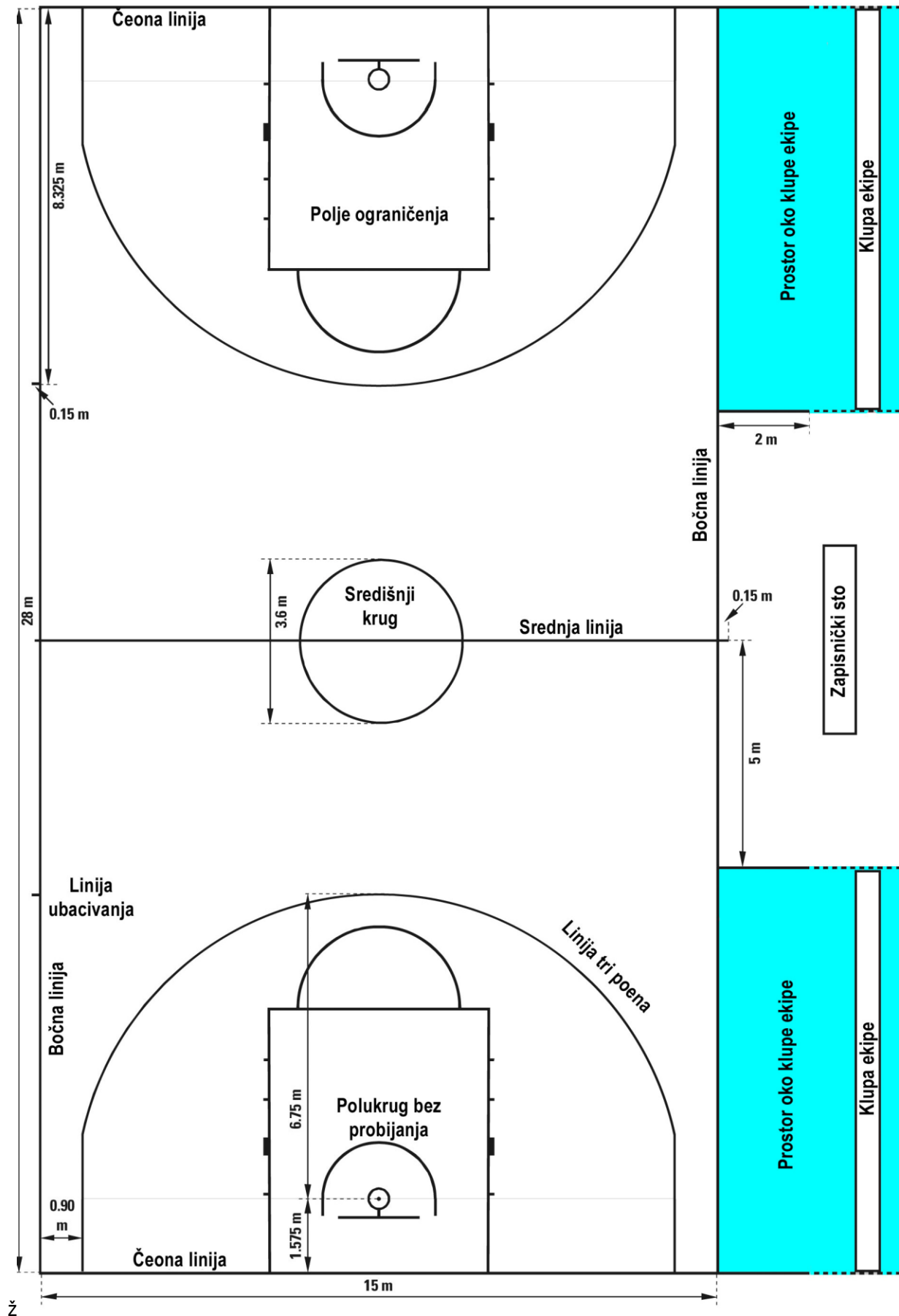
Bilo koja prepreka, uključujući **glavnog trenera, prvog pomoćnog trenera**, zamenike, igrače udaljene iz igre i prateće članove delegacije koji sede na klupi ekipe, udaljena je najmanje 2 m od terena za igru.

2.4.2. Srednja linija, središnji krug i polukrugovi slobodnog bacanja

Srednja linija je nacrtana paralelno sa čeonim linijama, spaja sredine bočnih linija i prelazi 0,15 m preko obe bočne linije. Srednja linija je deo zadnjeg polja.

Središnji krug je obeležen na sredini terena za igru i ima poluprečnik 1,80 m, mereno do spoljašnje ivice kružnice.

Polukrugovi slobodnog bacanja su obeleženi na terenu za igru sa poluprečnikom 1,80 m, mereno do spoljašnje ivice kružnice, sa središtima na sredini linija slobodnog bacanja (Dijagram 2).

Dijagram 1. Prava veličina terena za igru

2.4.3. Linije slobodnog bacanja, polja ograničenja i podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja

Linija slobodnog bacanja je nacrtana paralelno sa obe čeonne linije. Dugačka je 3,60 m i njena dalja ivica udaljena je 5,80 m od unutrašnje ivice čeonne linije. Njena sredina leži na zamišljenoj liniji koja spaja sredine 2 čeonne linije.

Polja ograničenja su pravougaone površine obeležene na terenu za igru, ograničene čeonim linijama, produženim linijama slobodnog bacanja i linijama koje započinju na čeonim linijama, čije su spoljašnje ivice udaljene 2,45 m od sredine čeonih linija i koje završavaju na spoljašnjim ivicama produženih linija slobodnog bacanja. Ove linije, izuzev čeonih linija, deo su polja ograničenja.

Podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja, duž polja ograničenja, rezervisani su za igrače u toku slobodnih bacanja i obeleženi kao što prikazuje (Dijagram 2).

2.4.4. Polje pogotka iz igre za 3 poena

Polje pogotka iz igre za 3 poena ekipe (Dijagram 1 i Dijagram 3) je čitava površina terena za igru, izuzev prostora u blizini protivničkog koša, koga ograničavaju i kome pripadaju:

- 2 paralelne linije koje se pružaju normalno na čeonu liniju, čija je spoljašnja ivica 0,90 m od unutrašnje ivice bočnih linija.
- Luk poluprečnika 6,75 m, mereno od tačke na podu tačno ispod središta protivničkog koša do spoljašnje ivice luka. Udaljenost ove tačke na podu od unutrašnje ivice sredine čeonne linije je 1,575 m. Luk je spojen sa paralelnim linijama.

Linija 3 poena nije deo polja pogotka iz igre za 3 poena.

2.4.5. Prostori oko klupa ekipa

Prostori oko klupa ekipa su obeleženi izvan terena za igru, ograničeni sa 2 linije kao na Dijagramu 1.

U prostoru oko klupe obe ekipe, 16 stolica moraju da budu na raspolaganju za glavnog trenera, pomoćne trenere, zamenike, igrače udaljene iz igre i prateće članove delegacije. Sve druge osobe nalaze se najmanje 2 metra iza klupe ekipe.

2.4.6. Linije ubacivanja

Na bočnoj liniji nasuprot zapisničkom stolu, izvan terena za igru, obeležene su 2 linije dužine 0,15 m, sa spoljašnjom ivicom 8,325 m od unutrašnje ivice bliže čeonne linije.

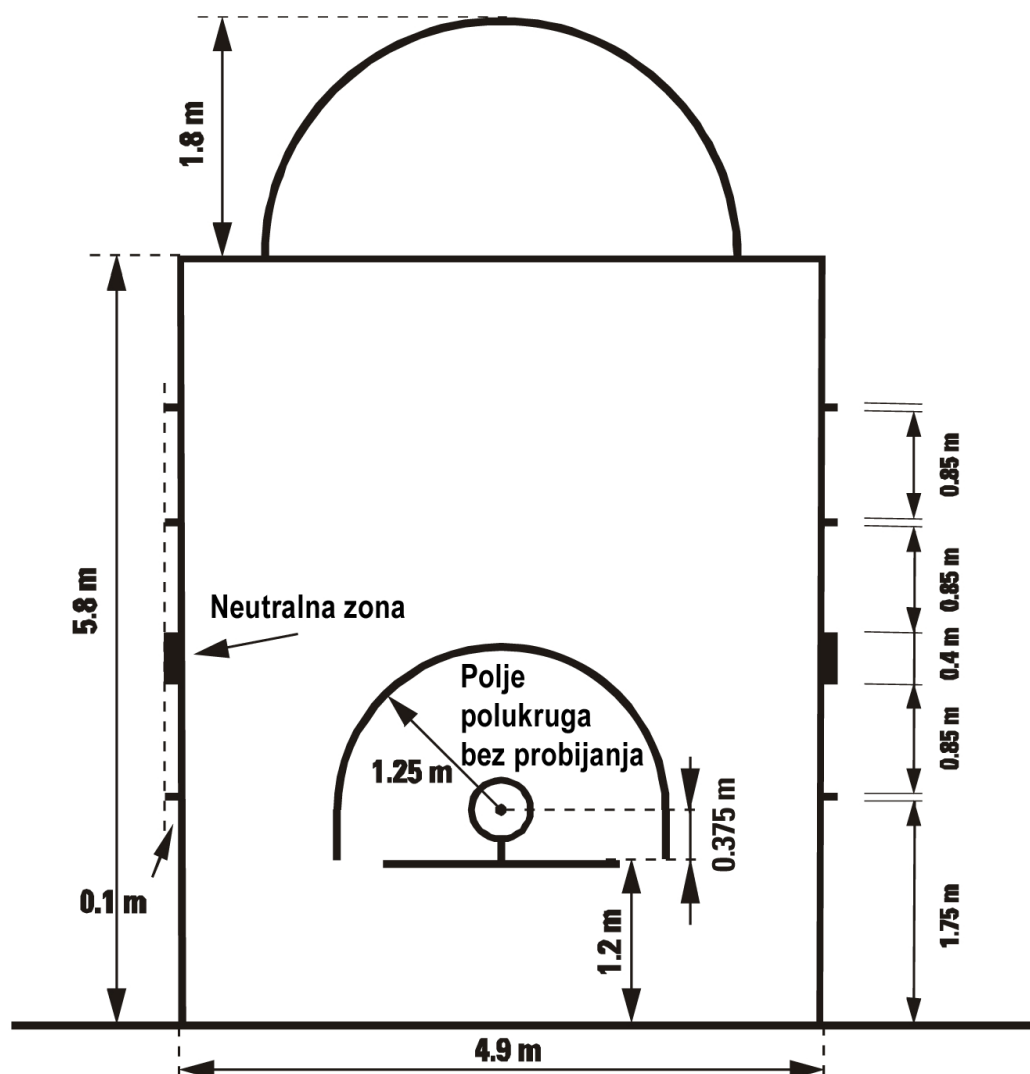
2.4.7. Polja polukrugova bez probijanja

Polja polukrugova bez probijanja obeležena su na terenu za igru i ograničena sa:

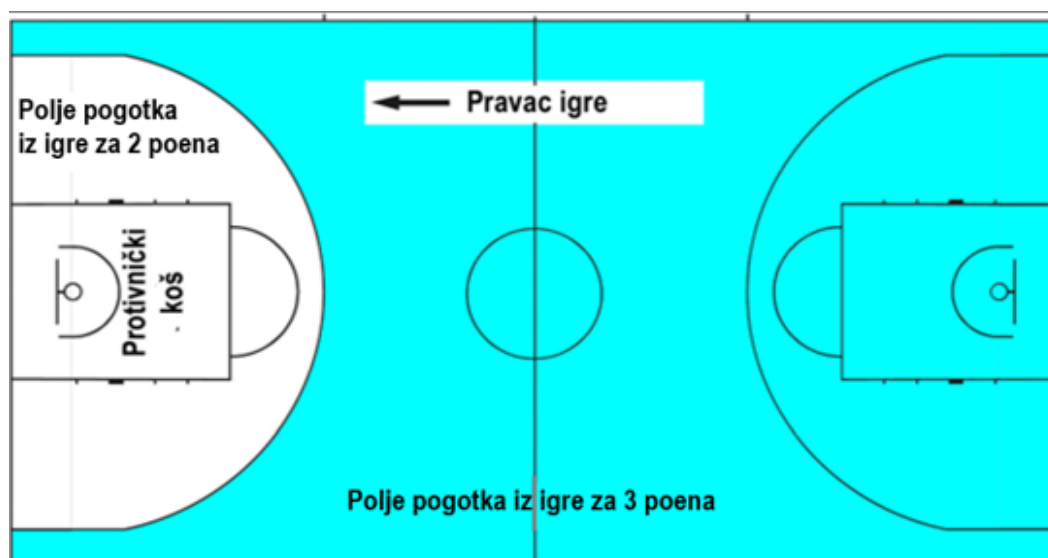
- Polukrugom poluprečnika 1,25 m, mereno od tačke na podu tačno ispod središta koša do unutrašnje ivice polukruga. Polukrug je spojen sa:
- 2 paralelne linije normalne na čeonu liniju, sa unutrašnjom ivicom 1,25 m od tačke na podu tačno ispod središta koša, dužine 0,375 m, koje se završavaju 1,20 m od unutrašnje ivice čeonne linije.

Polja polukrugova bez probijanja završavaju se zamišljenim linijama koje spajaju krajeve paralelnih linija direktno ispod prednjih ivica tabli.

Linije polukrugova bez probijanja deo su polja polukrugova bez probijanja.

Dijagram 2. Polje ograničenja

Dijagram 3. Polje pogoška iz igre 2/3 poena

2.5. Položaj zapisničkog stola i stolica za zamjenike (Dijagram 4)

- 1= Merilac perioda šuta
 2= Merilac vremena
 x= Stolice za zamjenike

- 3= Delegat, ako je prisutan
 4= Zapisničar
 5= Pomoćni zapisničar

Zapisnički sto

Zapisnički sto i njegove stolice moraju da se postave na platformu. Zvanični spiker i/ili statističari (ako su prisutni) mogu da sede pored i/ili iza zapisničkog stola.

Dijagram 4. Zapisnički sto i stolice za zamjenike

Čl. 3. Oprema

Zahteva se sledeća oprema:

- Osnovne konstrukcije, koje se sastoje od:
 - Tabli
 - Koševa, koje čine (zglobni) obruči i mrežice
 - Konstrukcija nosača tabli, uključujući zaštitu
- Košarkaške lopte
- Sat za igru
- Semafor
- Sat za šut
- Štoperica ili pogodan (vidljiv) uređaj (ali ne sat za igru) za merenje tajm-outa
- 2 zasebna, jasno različita i glasna signala, po jedan za:
 - merilac perioda šuta
 - merilac vremena.
- Zapisnik
- Oznake za greške igrača
- Oznake za greške ekipe
- Strelica naizmeničnog poseda
- Podloga za igru
- Teren za igru
- Odgovarajuća rasveta.

Detaljan opis opreme za košarku videti u Dodatku o košarkaškoj opremi.

PRAVILO TRI - EKIPE

Čl. 4. Ekipe

4.1. Definicija

- 4.1.1. Član ekipe ima pravo nastupa kada je dobio dozvolu igranja za ekipu prema propisima organizacionog tela takmičenja, uključujući propise koji regulišu starosne granice.
- 4.1.2. Član ekipe ima pravo igre kada je njegovo ime uneto u zapisnik pre početka utakmice, sve dok ne bude diskvalifikovan ili ne načini 5 grešaka.
- 4.1.3. U toku vremena za igru, član ekipe je:
- Igrač, kada se nalazi na terenu za igru i ima pravo da igra.
 - Zamenik, kada se ne nalazi na terenu za igru ali ima pravo da igra.
 - Igrač udaljen iz igre, kada je načinio 5 grešaka i nema više pravo da igra.
- 4.1.4. U toku intervala igre, svi članovi ekipe koji imaju pravo da igraju smatraju se igračima.

4.2. Pravilo

- 4.2.1. Svaku ekipu sačinjavaju:
- Najviše 12 članova ekipe koji imaju pravo igre, uključujući kapitena.
 - Glavni trener.
 - Najviše 8 pratećih članova delegacije, uključujući najviše 2 pomoćna trenera, koji mogu da sede na klupi ekipe. U slučaju da ekipa ima pomoćne trenere u zapisnik se upisuje prvi pomoćni trener.
- 4.2.2. U toku vremena za igru 5 članova obe ekipe nalazi se na terenu za igru i oni mogu da budu zamenjeni.
- 4.2.3. Zamenik postaje igrač i igrač postaje zamenik kada:
- Sudija znakom ruke odobri zameniku da uđe na teren za igru.
 - U toku tajm-outa ili intervala igre, zamenik zatraži zamenu od merioca vremena.

4.3. Uniforme

- 4.3.1. Uniforma svih članova ekipe sastoji se od:
- Dresova iste preovlađujuće boje napred i pozadi, kao i gaćice. Ako dresovi imaju rukave, oni se moraju završavati iznad lakta. Dresovi dugih rukava nisu dozvoljeni. Svi igrači moraju da uvuku dresove u gaćice. Dozvoljeni su igrački kombinezoni (dres i gaćice iz jednog dela).
 - T-majice, bez obzira na stil, nisu dozvoljene da se nose ispod dresova.
 - Gaćica iste preovlađujuće boje napred i pozadi, kao i dresovi. Gaćice se moraju završavati iznad kolena.
 - Čarapa iste preovlađujuće boje za sve članove ekipe. Čarape treba da budu vidljive.

- 4.3.2. Svaki član ekipe nosi dres, numerisan na prednjoj i zadnjoj strani brojem jednostavnog oblika i boje u kontrastu sa bojom dresa.

Brojevi su jasno vidljivi i:

- Na zadnjoj strani dresa visoki najmanje 20 cm.
- Na prednjoj strani dresa visoki najmanje 10 cm.
- Široki najmanje 2 cm.
- Ekipe mogu da koriste samo brojeve 0 i 00 i od 1 do 99.
- Igrači iste ekipe ne nose isti broj.
- Bilo koji reklamni natpis ili logo udaljen je najmanje 5 cm od brojeva.

- 4.3.3. Ekipe moraju da imaju najmanje 2 kompleta dresova i:

- Prvoimenovana ekipa u rasporedu (domaća ekipa) nosi dresove svetle boje (najbolje bele).
- Drugoimenovana ekipa u rasporedu (gostujuća ekipa) nosi dresove tamne boje.
- Međutim, ako se 2 ekipe slože, mogu da međusobno razmene boje dresova.

4.4. Ostala oprema

- 4.4.1. Sva oprema koju koriste igrači mora da bude odgovarajuća za igru. Nije dozvoljena bilo kakva oprema koja je projektovana da poveća visinu ili domašaj igrača ili na bilo koji drugi način daje neopravdanu prednost.

- 4.4.2. Igrači ne nose opremu (predmete) koja može da prouzrokuje povredu drugih igrača.

- Sledeća oprema nije dozvoljena:
 - Štitnici za prst, šaku, ručni zglob, lakat ili podlakticu, kacige, navlake ili steznici napravljeni od kože, plastike, savitljive (meke) plastike, metala ili druge čvrste materije, čak i ako su presvučeni mekom oblogom.
 - Predmeti koji mogu da poseku ili prouzrokuju ogrebotine (nokti moraju da budu potpuno podrezani).
 - Umeci za kosu i nakit.
- Sledeća oprema je dozvoljena:
 - Zaštitna oprema za rame, nadlakticu, butinu ili potkolenicu, ako je materijal **dovoljno obložen**.
 - Elastične navlake na rukama i nogama.
 - Oprema na glavi. Ona ne pokriva u potpunosti ili delimično bilo koji deo lica (oči, nos, usne, itd) i ne predstavlja opasnost za igrača koji je nosi i/ili za ostale igrače. Oprema na glavi nema elemente koji se otvaraju/zatvaraju oko lica i/ili vrata i nema ila koje delove koji štrče sa njene površine.
 - **Steznici za koleno**.
 - Zaštitnik za povređen nos, čak i ako je napravljen od tvrdog materijala.
 - Nebojeni providni štitnik za usta.
 - Naočare, ako ne izlažu opasnosti druge igrače.
 - Znojnice oko ručnog zgloba i trake za glavu, od tekstilnog materijala širokog najviše 10 cm.
 - Terapijske trake za ruke, ramena, noge, itd.
 - Steznici za nožni zglob.

Svi igrači u ekipi moraju imati sve svoje elastične navlake na rukama i nogama, opremu na glavi, znojnice oko zglobova ruku, trake za glavu i terapijske trake u istoj postojanoj boji.

- 4.4.3. U toku utakmice igrač može da nosi patike u bilo kojoj kombinaciji boja, ali leva i desna patika moraju da se podudaraju. Nisu dozvoljena blješteća svetla, reflektivni materijal niti drugi ukrasi.

- 4.4.4. U toku utakmice igrač ne sme da prikazuje bilo koji komercijalni, promotivni ili dobrotvorni naziv, oznaku, logo ili drugu identifikaciju, koja uključuje ali se ne ograničava na identifikaciju na telu, u kosi, ili na neki drugi način.

- 4.4.5. Bilo koju drugu opremu, koja se izričito ne pominje u ovom članu, mora da odobri Tehnička komisija FIBA.

Čl. 5. Igrači: povreda i pomoć

- 5.1. U slučaju povrede igrača, **sudije** mogu da zaustave igru.
- 5.2. Ako je lopta živa kada se povreda dogodi, **sudija** ne zviždi pištaljkom sve dok ekipa koja ima kontrolu lopte ne šutira za pogodak iz igre, izgubi kontrolu lopte, zadržava loptu ili lopta ne postane mrtva. Ako je potrebno da se zaštiti povređeni igrač, **sudije** mogu odmah da zaustave igru.
- 5.3. Ako povređeni igrač ne može odmah (približno za 15 sekundi) da nastavi da igra **ili ako** mu se ukazuje medicinska pomoć, ili prima **bilo kakvu pomoć od svog glavnog trenera, pomoćnih trenera, članova ekipe i/ili pratećih članova delegacije**, on mora da bude zamenjen, osim ako ekipa ostaje sa manje od 5 igrača na terenu za igru.
- 5.4. Glavni **trener**, pomoćni treneri, zamenici, igrači udaljeni iz igre i prateći članovi delegacije mogu samo sa dozvolom **sudije** da uđu na teren za igru da pomognu povređenom igraču, pre nego što igrač bude zamenjen.
- 5.5. Doktor može da uđe na teren za igru bez dozvole **sudije**, ako proceni da je povređenom igraču odmah potrebna medicinska pomoć.
- 5.6. U toku igre, bilo koji igrač koji krvari ili ima otvorenu ranu mora da bude zamenjen. On može da se vrati na teren za igru samo nakon što je krvarenje zaustavljeno, a povređeno mesto ili otvorena rana potpuno i bezbedno previjeni.
- 5.7. Ako se povređeni igrač ili bilo koji igrač koji krvari ili ima otvorenu ranu, oporavi u toku tajm-auta dodeljenog bilo kojoj ekipi, pre signala **merilac vremena** za zamenu, može da nastavi da igra.
- 5.8. Igrači koje je glavni trener odredio da počnu utakmicu ili kojima se ukazuje pomoć između slobodnih bacanja, mogu da budu zamenjeni u slučaju povrede. U tom slučaju, protivnici takođe imaju pravo da zamene isti broj igrača, ako to žele.

Čl. 6. Kapiten: dužnosti i prava

- 6.1. Kapiten (CAP) je igrač koga je njegov glavni trener odredio da zastupa svoju ekipu na terenu za igru. On može da na učitiv način komunicira sa **sudijama** u toku igre da bi dobio informaciju, samo kada je lopta mrtva i sat za igru zaustavljen.
- 6.2. Kapiten obaveštava glavnog sudiju najkasnije 15 minuta po završetku utakmice, da njegova ekipa ulaže protest na rezultat utakmice i potpisuje zapisnik u rubrici "Potpis kapitena u slučaju protesta".

Čl. 7. Glavni trener i prvi pomoćni trener: dužnosti i prava

- 7.1. Najmanje 40 minuta pre predviđenog početka utakmice, svaki glavni trener ili njegov predstavnik predaje zapisničaru spisak imena i odgovarajućih brojeva članova ekipe koji imaju pravo nastupa na utakmici, kao i ime kapitena ekipe, glavnog trenera i prvog pomoćnog trenera. Svi članovi ekipe čija su imena uneta u zapisnik imaju pravo da igraju, čak i ako stignu nakon početka utakmice.

- 7.2. Najmanje 10 minuta pre predviđenog početka utakmice, svaki glavni trener potpisivanjem zapisnika potvrđuje svoju saglasnost sa imenima i odgovarajućim brojevima članova svoje ekipe i imenima glavnog trenera i prvog pomoćnog trenera. Istovremeno, glavni trener označava 5 igrača koji počinju utakmicu. Glavni trener ekipe "A" prvi daje ovu informaciju.
- 7.3. Glavni treneri, pomoćni treneri, zamjenici, igrači udaljeni iz igre i prateći članovi delegacije su jedine osobe kojima je dozvoljeno da sede na klupi ekipe i ostanu unutar prostora oko klupe svoje ekipe. U toku vremena za igru, svi zamjenici, igrači udaljeni iz igre i prateći članovi delegacije ostaju da sede.
- 7.4. Glavni trener ili prvi pomoćni trener može u toku igre da ode do zapisničkog stola da bi dobio statističku informaciju, samo kada lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen.
- 7.5. Glavni trener može da na ućtiv način komunicira sa **sudijama** u toku igre da bi dobio informaciju, samo kada je lopta mrtva i sat za igru zaustavljen.
- 7.6. Bilo glavnom treneru ili prvom pomoćnom treneru, ali samo jednom od njih u bilo kom datom trenutku, dozvoljeno je da stoje u toku igre. Oni mogu da se usmeno obraćaju igračima u toku igre pod uslovom da ostanu unutar prostora oko klupe svoje ekipe. Prvi pomoćni trener ne komunicira sa **sudijama**.
- 7.7. Ako postoji prvi pomoćni trener, njegovo ime mora da se unese u zapisnik pre početka utakmice (njegov potpis nije neophodan). On preuzima sve dužnosti i prava glavnog trenera, ako iz bilo kog razloga glavni trener nije u mogućnosti da nastavi.
- 7.8. Ako kapiten napušta teren za igru, glavni trener obaveštava **sudiju** o broju igrača koji deluje kao kapiten na terenu za igru.
- 7.9. Kapiten deluje kao igrač-trener ako ekipa nema glavnog trenera, ili ako glavni trener nije u mogućnosti da nastavi a nema prvog pomoćnog trenera upisanog u zapisnik (ili ni on nije u mogućnosti da nastavi). Ako kapiten mora da napusti teren za igru, može da nastavi da deluje kao glavni trener. Ako mora da ode posle diskvalifikujuće greške ili zbog povrede nije u mogućnosti da deluje kao glavni trener, njegov zamjenik na mestu kapitena može da ga menja i na mestu glavnog trenera.
- 7.10. Glavni trener određuje izvođača slobodnog bacanja svoje ekipe u svim slučajevima gde to nije određeno pravilima.

PRAVILO ČETIRI - PROPISI O IGRI

Čl. 8. Vreme za igru, nerešen rezultat i produžetak

- 8.1. Utakmica se sastoji od 4 četvrtine, svaka od po 10 minuta.
- 8.2. Interval igre pre predviđenog početka utakmice je 20 minuta.
- 8.3. Intervali igre između prve i druge četvrtine (prvo poluvreme), između treće i četvrte četvrtine (drugo poluvreme) i pre svakog produžetka su 2 minuta.
- 8.4. Interval igre na poluvremenu je 15 minuta.
- 8.5. Interval igre počinje:
- 20 minuta pre predviđenog početka utakmice.
 - Kada signal sata za igru oglasi završetak četvrtine ili produžetka.
- 8.6. Interval igre se završava:
- Na početku prve četvrtine, kada lopta napusti šaku(e) glavnog sudije prilikom bacanja uvis u toku podbacivanja.
 - Na početku svih ostalih četvrtina i produžetaka, kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 8.7. Ako je rezultat nerešen na završetku četvrte četvrtine, igra se nastavlja sa onoliko produžetaka, svaki u trajanju od po 5 minuta, koliko je potrebno da se dobije pobednik.
- Ako je u sistemu takmičenja sa mečom koji se igra na ukupan broj poena u 2 utakmice, kod kuće i u gostima, na završetku druge utakmice zbirni rezultat obe utakmice nerešen, ova utakmica se nastavlja sa onoliko produžetaka, svaki u trajanju od po 5 minuta, koliko je potrebno da se dobije pobednik.
- 8.8. Ako je greška načinjena za vreme intervala igre, bilo koje eventualno slobodno bacanje(a) se sprovodi pre početka naredne četvrtine ili produžetka.

Čl. 9. Početak i završetak četvrtine, produžetka ili utakmice

- 9.1. Prva četvrtina počinje kada lopta napusti šaku(e) glavnog sudije prilikom bacanja uvis u toku podbacivanja u centralnom krugu.
- 9.2. Sve ostale četvrtine ili produžeci počinju kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 9.3. Utakmica ne može da počne ako jedna od ekipa nije na terenu za igru sa 5 igrača spremnih za igru.
- 9.4. Na svim utakmicama prvoimenovana ekipa u rasporedu (domaća ekipa) ima klupu ekipe i sopstveni koš sa leve strane zapisničkog stola, gledano prema terenu za igru.
- Međutim, ako se 2 ekipe slože, mogu da razmene klupu ekipa i/ili koševe.
- 9.5. Pre prve i treće četvrtine ekipe imaju pravo da se zagrevaju na polovini terena za igru na kojoj se nalazi protivnički koš.

- 9.6. Ekipe razmenjuju koševe u drugom poluvremenu.
- 9.7. U svim produžecima ekipe nastavljaju da napadaju iste koševe kao u četvrtoj četvrtini.
- 9.8. Četvrtina, produžetak ili utakmica se završava kada signal sata za igru oglasi završetak četvrtine ili produžetka. Kada je tabla opremljena crvenim osvetljenjem oko svog oboda, to osvetljenje ima prednost u odnosu na zvuk signala sata za igru.

Čl. 10. Status lopte

- 10.1. Lopta može da bude ili živa ili mrtva.
- 10.2. Lopta postaje **živa**:
- U toku podbacivanja, kada napusti šaku(e) glavnog sudije prilikom bacanja uvis.
 - U toku slobodnog bacanja, kada je na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja.
 - U toku ubacivanja, kada je na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 10.3. Lopta postaje **mrtva**:
- Kada je postignut bilo koji pogodak iz igre ili slobodnog bacanja.
 - Kada **sudija** zazviždi pištaljkom dok je lopta živa.
 - Kada je očigledno da lopta neće ući u koš kod slobodnog bacanja iza koga sledi:
 - Drugo slobodno bacanje(a).
 - Naredna kazna (slobodno bacanje(a) i/ili posed).
 - Kada signal sata za igru oglasi završetak četvrtine ili produžetka.
 - Kada se oglasi signal sata za šut dok ekipa ima kontrolu lopte.
 - Kada loptu u letu prilikom šuta za pogodak iz igre, dodirne igrač bilo koje ekipe, nakon:
 - Što **sudija** zazviždi pištaljkom.
 - Oglašavanja signala sata za igru za završetak četvrtine ili produžetka.
 - Oglašavanja signala sata za šut.
- 10.4. Lopta ne postaje mrtva i pogodak se računa, ako je postignut:
- Kada se lopta nalazi u letu prilikom šuta za pogodak iz igre i:
 - **Sudija** zazviždi pištaljkom.
 - Oglasi se signal sata za igru za završetak četvrtine ili produžetka.
 - Oglasi se signal sata za šut.
 - Kada se lopta nalazi u letu prilikom slobodnog bacanja i **sudija** zazviždi pištaljkom zbog bilo koje povrede pravila izuzev one koju napravi izvođač slobodnog bacanja.
 - Kada kontrolu lopte ima igrač u akciji šutiranja za pogodak iz igre koji završava šut kontinuiranom kretnjom, započetom pre nego što je dosuđena greška bilo kom protivničkom igraču ili osobi kojoj je dozvoljeno da sedi na klupi protivničke ekipe.
- Ova odredba ne važi i pogodak se ne računa ako se:
- Nakon zvižduka **sudije** pištaljkom napravi potpuno nova akcija šutiranja.
 - U toku kontinuirane kretnje igrača u akciji šutiranja, oglasi signal sata za igru za završetak četvrtine ili produžetka ili signal sata za šut.

Čl. 11. Mesto igrača i sudije

11.1. Mesto igrača je određeno time gde on dodiruje pod.

Dok se nalazi u vazduhu, on zadržava isti status koji je imao kada je poslednji put dodirnuo pod. Ovo uključuje graničnu liniju, srednju liniju, liniju 3 poena, liniju slobodnog bacanja i linije koje određuju granicu polja ograničenja i polja polukruga bez probijanja.

11.2. Mesto **sudije** je određeno na isti način kao i mesto igrača. Kada lopta dodirne **sudiju**, smatra se da dodiruje pod na mestu **gde se sudija** nalazi.

Čl. 12. Podbacivanje i naizmeničan posed

12.1. Definicija podbacivanja

12.1.1. **Podbacivanje** nastaje kada **sudija** baci **loptu** uvis **između bilo koja 2 protivnika**.

12.1.2. **Držana lopta** nastaje kada jedan ili više igrača protivničkih ekipa ima jednu ili obe šake čvrsto na lopti, tako da nijedan igrač ne može da stekne kontrolu bez preterane grubosti.

12.2. Postupak podbacivanja

12.2.1. Svaki skakač stoji sa obe noge unutar one polovine središnjeg kruga koja je bliža njegovom sopstvenom košu, sa jednim stopalom blizu srednje linije.

12.2.2. Saigrači ne smeju da zauzmu susedna mesta oko kruga, ako protivnik želi da zauzme jedno od tih mesta.

12.2.3. **Sudija** tada baca loptu vertikalno naviše između 2 protivnika, više nego što bilo koji od njih može da dosegne skokom.

12.2.4. Loptu mora da odbije šakom(ama) bar jedan skakač, nakon što ona dostigne najvišu tačku.

12.2.5. Nijedan skakač ne napušta svoje mesto sve dok lopta ne bude pravilno odbijena.

12.2.6. Nijedan skakač ne sme da uhvati loptu ili je odbije više od dva puta, sve dok ona ne dodirne jednog od neskakača ili pod.

12.2.7. Ako loptu ne odbije bar jedan skakač, podbacivanje se ponavlja.

12.2.8. Nijedan deo tela neskakača ne sme da bude na ili preko linije kruga (cilindar), pre nego što lopta bude odbijena.

Povreda Čl. 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 i 12.2.8 je prekršaj.

12.3. Situacije podbacivanja

Situacija podbacivanja nastaje:

- Kada je dosuđena držana lopta.
- Kada lopta ode van graničnih linija, a **sudije** su u dilemi ili se ne slažu ko je od protivnika zadnji dodirnuo loptu.
- Kada obe ekipe načine prekršaj slobodnog bacanja u toku neuspešnog poslednjeg slobodnog bacanja.
- Kada se živa lopta zaglavi između koša i table izuzev:
 - Između slobodnih bacanja,
 - Nakon poslednjeg slobodnog bacanja iza koga sledi ubacivanje na liniji ubacivanja u prednjem

polju ekipe.

- Kada lopta postane mrtva, a nijedna ekipa nema kontrolu lopte niti pravo na loptu.
- Kada nakon poništenja jednakih kazni kod obe ekipe, nema drugih kazni za greške preostalih za sprovođenje i nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na loptu pre prve greške ili prekršaja.
- Kada treba da započnu sve četvrtine osim prve i svi produžeci.

12.4. Definicija naizmeničnog poseda

12.4.1. Naizmeničan posed je metod kojim se prouzrokuje da lopta postane živa ubacivanjem a ne podbacivanjem.

12.4.2. Ubacivanje usled naizmeničnog poseda:

- **Počinje** kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- **Završava:**
 - Kada lopta dodirne ili bude pravilno dodirnuta od bilo kog igrača na terenu za igru.
 - Kada ekipa koja izvodi ubacivanje napravi prekršaj.
 - Kada se živa lopta zaglavi između obruča i table u toku ubacivanja.

12.5. Postupak naizmeničnog poseda

12.5.1. U svim situacijama podbacivanja ekipe naizmenično dobijaju posed lopte za ubacivanje najbliže mestu gde dođe do situacija podbacivanja, **izuzev direktno iza table.**

12.5.2. Ekipa koja ne stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru nakon podbacivanja ima pravo na prvi naizmeničan posed.

12.5.3. Ekipa koja ima pravo na sledeći naizmeničan posed na završetku bilo koje četvrtine ili produžetka, započinje sledeću četvrtinu ili produžetak ubacivanjem na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu, osim ako postoji naredna kazna slobodnih bacanja i poseda koja treba da se sprovede.

12.5.4. Ekipa koja ima pravo na ubacivanje usled naizmeničnog poseda (naizmenično ubacivanje) označava se strelicom naizmeničnog poseda u smeru protivničkog koša. Smer strelice okreće se odmah kada se završi naizmenično ubacivanje.

12.5.5. Prekršaj ekipe u toku njenog naizmeničnog ubacivanja prouzrokuje da ta ekipa izgubi naizmenično ubacivanje. Smer strelice naizmeničnog poseda se odmah okreće, označavajući da protivnici ekipe koja je napravila prekršaj imaju pravo na naizmenično ubacivanje u sledećoj situaciji podbacivanja. Igra se zatim nastavlja dodeljivanjem lopte protivnicima ekipe koja je napravila prekršaj, za ubacivanje na mestu prethodnog ubacivanja.

12.5.6. Greška bilo koje ekipe:

- Pre početka bilo koje četvrtine osim prve ili produžetka, ili
- U toku naizmeničnog ubacivanja, ne prouzrokuje da ekipa koja ima pravo na ubacivanje izgubi to naizmenično ubacivanje.

Čl. 13. Kako se igra loptom

13.1. Definicija

Loptom se u toku utakmice igra samo šakom(ama) i ona može da se dodaje, baca, odbija, kotrlja ili vodi u bilo kom pravcu, uz ograničenja sadržana u ovim pravilima.

13.2. Pravilo

Igrač ne trči sa loptom, namerno je ne udara ili blokira bilo kojim delom noge, niti je udara pesnicom.

Međutim, slučajan dolazak u kontakt ili dodirivanje lopte bilo kojim delom noge nije prekršaj.

Povreda Čl. 13.2 je prekršaj.

Čl. 14. Kontrola lopte

14.1. Definicija

14.1.1. Kontrola ekipe **počinje** kada igrač te ekipe ima kontrolu žive lopte tako što je drži ili vodi ili ima živu loptu na raspolaganju.

14.1.2. Kontrola ekipe **se nastavlja**:

- Kada igrač te ekipe ima kontrolu žive lopte.
- Kada saigrači međusobno dodaju loptu.

14.1.3. Kontrola ekipe **se završava**:

- Kada protivnik stekne kontrolu.
- Kada lopta postane mrtva.
- Kada lopta napusti šaku(e) igrača prilikom šuta za pogodak iz igre ili slobodnog bacanja.

Čl. 15. Igrač u akciji šutiranja

15.1. Definicija

15.1.1. **Šut** za pogodak iz igre ili slobodnog bacanja nastaje kada igrač drži loptu u šaci(kama) i zatim je baci u vazduh prema protivničkom košu.

Odbijanje je šut za pogodak iz igre kada se lopta usmeri šakom(ama) prema protivničkom košu.

Zakucavanje je šut za pogodak iz igre kada se lopta snažno potisne na dole u protivnički koš sa jednom ili obe šake.

Kontinuirana kretnja pri vođenju ka košu ili druga kretnja šutiranja je akcija igrača koji hvata loptu dok napreduje ili kad nakon završetka vođenja nastavlja kontinuirano kretnju šutiranja, obično nagore.

15.1.2. **Akcija šutiranja kod šuta**:

- **Počinje** kada igrač započne, po oceni sudije, da pokreće loptu naviše prema protivničkom košu.
- **Završava** kada lopta napusti šaku(e) igrača, **ili ako je načinjena potpuno nova akcija šutiranja** i, u slučaju da se igrač koji šutira nalazi u vazduhu, kada doskoči sa obe noge na pod.

15.1.3. Akcija šutiranja u kontinuiranoj kretnji pri vođenju ka košu ili druga kretnja šutiranja:

- Počinje kada se lopta zaustavi u šaci(kama) igrača nakon završetka vođenja ili hvatanja u vazduhu i igrač započne, po oceni sudije, pokret šutiranja koji prethodi izbacivanju lopte za pogodak iz igre.
- Završava kada lopta napusti šaku(e) igrača, ili ako se izvede potpuno nova akcija šutiranja i, u slučaju da se igrač koji šutira nalazi u vazduhu, kada doskoči sa obe noge na pod.

15.1.4. Ne postoji odnos između broja napravljenih pravilnih koraka i akcije šutiranja.

15.1.5. Za vreme akcije šutiranja, protivnik može da drži ruku(e) igrača u toku njegove akcije šutiranja, sprečavajući ga time da postigne pogodak. U tom slučaju nije suštinski bitno da lopta napusti šaku(e) igrača.

15.1.6. Kada je igrač u akciji šutiranja i doda loptu nakon što je na njemu načinjena greška, smatra se da se više ne nalazi u akciji šutiranja.

Čl. 16. Pogodak: kada je postignut i njegova vrednost

16.1. Definicija

16.1.1. Pogodak je postignut kada živa lopta uđe u koš odozgo i ostane unutar ili potpuno prođe kroz njega.

16.1.2. Smatra se da je lopta unutar koša, kada se najmanji njen deo nalazi unutar koša i ispod nivoa obruča.

16.2. Pravilo

16.2.1. Pogodak se pripisuje ekipi koja napada na protivnički koš u koji je lopta ušla, na sledeći način:

- Pogodak postignut iz slobodnog bacanja računa se 1 poen.
- Pogodak postignut iz polja pogotka iz igre za 2 poena računa se 2 poena.
- Pogodak postignut iz polja pogotka iz igre za 3 poena računa se 3 poena.
- Nakon što lopta dodirne obruč kod poslednjeg slobodnog bacanja i pravilno je dodirne bilo koji igrač pre nego što uđe u koš, pogodak se računa 2 poena.

16.2.2. Ako igrač **slučajno** postigne pogodak iz igre u sopstveni koš, pogodak se računa 2 poena i upisuje u zapisnik kao da ga je postigao kapiten protivničke ekipe na terenu za igru.

16.2.3. Ako igrač **namerno** postigne pogodak iz igre u sopstveni koš, to je prekršaj i pogodak se ne računa.

16.2.4. Ako igrač prouzrokuje da cela lopta prođe kroz koš odozdo, to je prekršaj.

16.2.5. Sat za igru ili sat za šut mora da pokazuje **0,3** (3 desetinke sekunde) ili više, da bi igrač stekao kontrolu lopte prilikom ubacivanja ili prilikom skoka nakon poslednjeg slobodnog bacanja u nameri da pokuša šut za pogodak iz igre. Ako sat za igru ili sat za šut pokazuje **0,2** ili **0,1** jedini tip važećeg postignutog pogotka iz igre jeste odbijanje ili direktno zakucavanje lopte, **s tim da šaka(e) nisu više u dodiru sa loptom kada sat za igru ili sat za šut pokazuju 0,0.**

Čl. 17. Ubacivanje

17.1. Definicija

17.1.1. Ubacivanje nastaje kada se igrač koji izvodi ubacivanje nalazi van graničnih linija i dodaje loptu u teren za igru.

17.2. Postupak

17.2.1. **Sudija** mora da uruči ili stavi loptu na raspolaganje igraču koji izvodi ubacivanje. On takođe može da loptu dobaci ili doda od poda pod uslovom da:

- **Sudija** nije udaljen više od 4 m od igrača koji izvodi ubacivanje.
- Se igrač koji izvodi ubacivanje nalazi tačno na mestu koje je odredio **sudija**.

17.2.2. Igrač izvodi ubacivanje na mestu najbližem povredi pravila ili gde je igra zaustavljena, izuzev direktno iza table.

17.2.3. Na početku svih četvrtina osim prve i svih produžetaka, ubacivanje se sprovodi na produžetku srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu.

Igrač koji izvodi ubacivanje ima po jedno stopalo sa obe strane produžetka srednje linije, nasuprot zapisničkom stolu, i ima pravo da doda loptu saigraču na bilo kom mestu na terenu za igru.

17.2.4. Kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini ili u produžetku, posle tajm-auta koji je uzela ekipa koja ima pravo na posed lopte u svom zadnjem polju, glavni trener te ekipe ima pravo da odluči da li se igra nastavlja ubacivanjem na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe, ili u njenom zadnjem polju najbliže mestu gde je igra zaustavljena.

17.2.5. Posle lične greške koju je načinio igrač ekipe koja ima kontrolu žive lopte ili ekipe koja ima pravo na loptu, igra se nastavlja ubacivanjem na mestu najbližem povredi pravila.

17.2.6. Posle tehničke greške, igra se nastavlja ubacivanjem najbliže mestu gde se lopta nalazila kada je tehnička greška dosuđena, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.

17.2.7. Posle nesportske ili diskvalifikujuće greške, igra se nastavlja ubacivanjem na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.

17.2.8. Posle tuče, igra se nastavlja kako je naznačeno u Čl. 39.

17.2.9. Kad god lopta uđe u koš, a pogodak iz igre ili slobodno bacanje ne važi, igra se nastavlja ubacivanjem na produžetku linije slobodnog bacanja.

17.2.10. Posle uspešnog pogotka iz igre ili uspešnog poslednjeg slobodnog bacanja:

- Ubacivanje izvodi bilo koji igrač ekipe koja nije postigla pogodak na bilo kom mestu iza čone linije te ekipe. Ovo se takođe primenjuje nakon što **sudija** uruči ili stavi loptu na raspolaganje igraču koji izvodi ubacivanje, nakon tajm-auta ili bilo kog prekida igre posle uspešnog pogotka iz igre ili uspešnog poslednjeg slobodnog bacanja.
- Igrač koji izvodi ubacivanje može da se kreće bočno i/ili unazad i lopta može da se dodaje između saigrača iza čone linije, ali brojanje 5-sekundi počinje kada lopta bude na raspolaganju prvom igraču van graničnih linija.

17.3. Pravilo

17.3.1. Igrač koji izvodi ubacivanje:

- Ne troši više od 5 sekundi da bi izbacio loptu.
- Ne zakoračuje u teren za igru dok ima loptu u svojoj šaci(ama).
- Ne prouzrokuje da lopta dodirne prostor van graničnih linija, nakon što je bila izbačena prilikom ubacivanja.
- Ne dodiruje loptu u terenu za igru pre nego što ona dodirne drugog igrača.
- Ne prouzrokuje da lopta uđe direktno u koš.
- Ne pomera se više od ukupno 1 metar sa mesta određenog za ubacivanje iza granične linije, bočno u jednom ili oba pravca, pre nego što izbaci loptu. Međutim, dozvoljeno mu je da se kreće direktno unazad od granične linije, onoliko daleko koliko okolnosti dopuštaju.

17.3.2. U toku ubacivanja ostali igrači:

- Nemaju bilo koji deo tela nad graničnom linijom, pre nego što lopta bude ubačena preko nje.
- Nisu bliže od 1 m igraču koji izvodi ubacivanje, kada je na mestu ubacivanja rastojanja od granične linije do bilo koje prepreke van nje manje od 2 m.

17.3.3. Kada postoji ubacivanje, dok sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku, sudija kao opomenu koristi znak nepravilnog prelaza granične linije dok sprovodi ubacivanje.

Ako igrač odbrane:

- Pomera bilo koji deo svog tela nad graničnom linijom da bi ometao ubacivanje, ili je
- Bliže od 1 m igraču koji izvodi ubacivanje, kada mesto ubacivanja ima manje od 2 m rastojanja, to je prekršaj koji dovodi do tehničke greške:

Povreda Čl. 17.3 je prekršaj.

17.4. Kazna

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na mestu prethodnog ubacivanja.

Čl. 18. Tajm-aut

18.1. Definicija

Tajm-aut je prekid igre koji je tražio glavni trener ili prvi pomoćni trener.

18.2. Pravilo

18.2.1. Svaki tajm-aut traje 1 minut.

18.2.2. Tajm-aut može da se dodeli u toku prilike za tajm-aut.

18.2.3. Prilika za tajm-aut počinje:

- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva, sat za igru bude zaustavljen i sudija završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom.
- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva posle uspešnog poslednjeg slobodnog bacanja.
- Za ekipu koja nije postigla pogodak, kada je postignut pogodak iz igre.

18.2.4. Prilika za tajm-aut se završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo slobodno bacanje.

18.2.5. Svakoj ekipi mogu da se dodele:

- 2 tajm-auta u toku prvog poluvremena.
- 3 tajm-auta u toku drugog poluvremena, od kojih najviše 2 kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini.
- 1 tajm-aut u toku svakog produžetka.

18.2.6. Neiskorišćeni tajm-auti ne mogu da se prenesu u naredno poluvreme ili produžetak.

18.2.7. Tajm-aut se odobrava ekipi čiji je glavni trener prvi uputio zahtev, osim ako se dodeljuje posle pogotka iz igre koji su postigli protivnici, a bez dosuđene povrede pravila.

18.2.8. Tajm-aut nije dozvoljen ekipi koja postiže pogodak, kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku a posle uspešnog pogotka iz igre, osim ako je **sudija** prekinuo igru.

18.3. Postupak

18.3.1. Samo glavni trener ili prvi pomoćni trener ima pravo da traži tajm-aut. On uspostavlja vizuelni kontakt sa **zapisničkim stolom** ili odlazi do zapisničkog stola i jasno traži tajm-aut, načinivši uobičajeni znak rukama.

18.3.2. Zahtev za tajm-aut može da se povuče samo pre nego što se oglasi signal **merioca vremena** u vezi tog zahteva.

18.3.3. Period tajm-auta:

- Počinje kada **sudija** zazviždi pištaljkom i pokaže znak za tajm-aut.
- Završava kada **sudija** zazviždi pištaljkom i znakom ruke pozove ekipe nazad na teren za igru.

18.3.4. Čim prilika za tajm-aut počne, **merilac vremena** se oglašava svojim signalom da obavesti **sudije** da je ekipa zatražila tajm-aut.

Ako je postignut pogodak iz igre protiv ekipe koja je tražila tajm-aut, merilac vremena odmah zaustavlja sat za igru i oglašava se svojim signalom.

18.3.5. U toku tajm-auta i u toku intervala igre pre početka druge i četvrte četvrtine ili svakog produžetka, igrači mogu da izađu sa terena za igru i sednu na klupu ekipe, a bilo koja osoba kojoj je dozvoljeno da sedi na klupi ekipe može da uđu u teren za igru, pod uslovom da ostane u blizini prostora oko klupe svoje ekipe.

18.3.6. Ako je bilo koja ekipa uputila zahtev za tajm-aut nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo slobodno bacanje, tajm-aut se dodeljuje:

- Ako je poslednje slobodno bacanje uspešno.
- Ako iza poslednjeg slobodnog bacanja, koje nije uspešno, sledi ubacivanje.
- Ako je dosuđena greška između slobodnih bacanja. U ovom slučaju završava se slobodno bacanje(a) i tajm-aut dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.
- Ako je dosuđena greška pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg slobodnog bacanja. U ovom slučaju tajm-aut se dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
- Ako je dosuđen prekršaj pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg slobodnog bacanja. U ovom slučaju tajm-aut se dozvoljava pre sprovođenja ubacivanja.

U slučaju da postoje uzastopne celine slobodnih bacanja i/ili poseda lopte kao rezultat više od 1 kazne za grešku, sa svakom celinom treba da se posebno postupa.

Čl. 19. Zamena

19.1. Definicija

Zamena je prekid igre koji je tražio zamenik da bi postao igrač.

19.2. Pravilo

19.2.1. Ekipe može da zameni igrača(e) u toku prilike za zamenu.

19.2.2. Prilika za zamenu počinje:

- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva, sat za igru bude zaustavljen i **sudija** završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom.
- Za obe ekipe, kada lopta postane mrtva posle uspešnog poslednjeg slobodnog bacanja.
- Za ekipu koja nije postigla pogodak, kada je postignut pogodak iz igre kad sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku.

19.2.3. Prilika za zamenu se završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo slobodno bacanje.

19.2.4. Igrač koji je postao zamenik i zamenik koji je postao igrač ne mogu respektivno da ponovo uđu ili napuste igru, sve dok lopta ne postane ponovo mrtva nakon dela igre kada je sat radio, osim:

- Ako je ekipa ostala sa manje od 5 igrača na terenu za igru.
- Ako se igrač koji ima pravo na slobodna bacanja kao rezultat ispravljanja pogreške, nalazi na klupi ekipe nakon što je bio pravilno zamenjen.

19.2.5. Zamena nije dozvoljena ekipi koja postiže pogodak, kada je sat za igru zaustavljen posle uspešnog pogotka iz igre dok pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku, osim ako je **sudija** prekinuo igru.

19.2.6. Igrač koji prima medicinsku pomoć ili bilo kakvu pomoć, mora biti zamenjen, osim u slučaju da ekipa ostaje sa manje od 5 igrača na terenu.

19.3. Postupak

19.3.1. Samo zamenik ima pravo da traži zamenu. On (a ne glavni trener ili prvi pomoćni trener) odlazi do zapisničkog stola i jasno traži zamenu načinivši uobičajeni znak rukama ili seda na stolicu za zamenike. On mora da bude spreman odmah da igra.

19.3.2. Zahtev za zamenu može da se povuče samo pre nego što se oglasi signal **merioca vremena** u vezi tog zahteva.

19.3.3. Čim prilika za zamenu počne, **merilac vremena** se oglašava svojim signalom da obavesti **sudije** da je upućen zahtev za zamenu.

19.3.4. Zamenik ostaje van granične linije sve dok **sudija** ne zazviždi pištaljkom, pokaže znak za zamenu i znakom ruke mu odobri da uđe u teren za igru.

19.3.5. Igraču čija se zamena vrši, dozvoljeno je da ode direktno na klupu svoje ekipe, bez javljanja bilo **meriocu vremena** ili **sudiji**.

- 19.3.6. Zamene se vrše što je brže moguće. Igrač koji je načinio 5 grešaka ili je diskvalifikovan, mora da bude zamenjen odmah (ne trošeći više od 30 sekundi). Ako po oceni **sudije** postoji odugovlačenje utakmice, upisuje se tajm-aut ekipi koja krši ovu odredbu. Ako ekipa nema preostalih tajm-auta, glavnom treneru može da se dosudi tehnička greška za odugovlačenje utakmice, koja se upisuje sa "B".
- 19.3.7. Ako je zamena zatražena u toku tajm-auta ili u toku intervala igre, osim u intervalu na poluvremenu, zamenik mora da se javi **meriocu vremena** pre ulaska u igru.
- 19.3.8. Ako izvođač slobodnog bacanja mora da bude zamenjen:
- Zato što je povređen, ili
 - Zato što je načinio 5 grešaka, ili
 - Zato što je diskvalifikovan, slobodno bacanje(a) mora da izvede njegov zamenik, koji ne može da bude ponovo zamenjen sve dok ne igra u narednom delu utakmice kada sat radi.
- 19.3.9. Ako je bilo koja ekipa uputila zahtev za zamenu nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo slobodno bacanje, zamena se dodeljuje ako:
- Je poslednje slobodno bacanje uspešno.
 - Iza poslednjeg slobodnog bacanja, koje nije uspešno, sledi ubacivanje.
 - Je dosuđena greška između slobodnih bacanja. U ovom slučaju završava se slobodno bacanje(a) i zamena dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.
 - Je dosuđena greška pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg slobodnog bacanja. U ovom slučaju zamena se dozvoljava pre sprovođenja nove kazne za grešku.
 - Je dosuđen prekršaj pre nego što lopta postane živa nakon poslednjeg slobodnog bacanja. U ovom slučaju zamena se dozvoljava pre sprovođenja ubacivanja.

U slučaju da postoje uzastopne celine slobodnih bacanja i/ili poseda lopte kao rezultat više od 1 kazne za grešku, sa svakom celinom treba da se posebno postupa.

Čl. 20. Utakmica izgubljena bez borbe

20.1. Pravilo

Ekipa gubi utakmicu bez borbe:

- Ako nije prisutna ili nije u mogućnosti da izvede na teren 5 igrača spremnih za igru 15 minuta nakon predviđenog početka utakmice.
- Ako svojim delovanjem sprečava da se utakmica igra.
- Ako odbije da igra nakon što joj je to naložio glavni sudija.

20.2. Kazna

- 20.2.1. Utakmicu dobijaju protivnici i rezultat je 20 prema 0. Osim toga, ekipa koja gubi utakmicu bez borbe dobija 0 klasifikacionih poena.
- 20.2.2. U meču koji se igra na ukupan broj poena (zbirni rezultat) u 2 utakmice (kod kuće i u gostima) i u play-off-u (bolji u 3 utakmice), ekipa koja bez borbe izgubi prvu, drugu ili treću utakmicu, gubi i čitav meč ili play-off "bez borbe". Ovo se ne primenjuje u play-off-u (bolji u 5 utakmica i bolji u 7 utakmica).
- 20.2.3. Ako na turniru ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe, diskvalifikuje se sa turnira i brišu se rezultati svih utakmica koje je odigrala.

Čl. 21. Utakmica izgubljena bez završetka igre

21.1. Pravilo

Ekipa gubi utakmicu bez završetka igre, ako u toku utakmice na terenu za igru ima manje od 2 igrača spremna za igru.

21.2. Kazna

21.2.1. Ako je u vođstvu ekipa koja dobija utakmicu, ostaje da važi rezultat koji je bio u trenutku zaustavljanja igre. Ako ekipa koja dobija utakmicu nije u vođstvu, rezultat je 2 prema 0 u njenu korist. Ekipa koja gubi utakmicu bez završetka igre dobija 1 klasifikacioni poen.

21.2.2. U meču koji se igra na ukupan broj poena (zbirni rezultat) u 2 utakmice (kod kuće i u gostima), ekipa koja bez završetka igre izgubi prvu ili drugu utakmicu, gubi i čitav meč "bez završetka igre".

PRAVILO PET - PREKRŠAJI

Čl. 22. Prekršaji

22.1. Definicija

Prekršaj je povreda pravila.

22.2. Kazna

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na mestu najbližem povredi pravila, izuzev direktno iza table, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.

Čl. 23. Igrač i lopta van graničnih linija

23.1. Definicija

23.1.1. **Igrač** je van graničnih linija kada je bilo koji deo njegovog tela u dodiru sa podom ili bilo kojim objektom osim sa igračem iznad, na ili van graničnih linija.

23.1.2. **Lopta** je van graničnih linija kada dodirne:

- Igrača ili bilo koju drugu osobu koja se nalazi van graničnih linija.
- Pod ili bilo koji objekat iznad, na ili van granične linije.
- Nosače tabli, zadnje strane tabli ili bilo koji objekat iznad terena za igru.

23.2. Pravilo

23.2.1. Izlazak lopte van graničnih linija prouzrokovao je poslednji igrač koji dodirne loptu ili koga ona dodirne pre nego što ode van graničnih linija, čak i ako zatim lopta ode van graničnih linija dodirujući nešto drugo osim igrača.

23.2.2. Ako je lopta van graničnih linija jer je dodirnula ili bila dodimuta od igrača koji se nalazi na ili van granične linije, ovaj igrač prouzrokuje da lopta ode van graničnih linija.

23.2.3. Ako **u toku** držane lopte igrač(i) pređe(u) van graničnih linija ili u svoje zadnje polje, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 24. Vođenje lopte

24.1. Definicija

24.1.1. Vođenje predstavlja kretanje žive lopte koje je prouzrokovao igrač koji ima kontrolu te lopte i koji je baca, odbija, kotrlja ili udara od pod.

24.1.2. **Vođenje počinje** kada igrač, pošto je stekao kontrolu žive lopte na terenu za igru, baci, odbije, zakotrlja ili udari loptu od pod i ponovo je dodirne pre nego što ona dodirne drugog igrača.

Vođenje se završava kada igrač dodirne loptu sa obe šake istovremeno ili dozvoli da lopta zastane u jednoj ili obe šake.

U toku vođenja lopta može da se baci u vazduh pod uslovom da dodirne pod ili drugog igrača pre nego što je igrač koji ju je bacio ponovo dodirne šakom.

Nije ograničen broj koraka koje igrač može da napravi kada lopta nije u dodiru sa njegovom šakom.

24.1.3. Smatra se da igrač, koji slučajno izgubi i zatim ponovo stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru, nespretno vlada loptom.

24.1.4. Sledeće akcije nisu vođenje:

- Uzastopni šutevi za pogodak iz igre.
- Nespretno vladanje loptom na početku ili završetku vođenja.
- Pokušaji da se stekne kontrola lopte njenim izbijanjem iz blizine drugih igrača.
- Izbijanje lopte iz kontrole drugog igrača.
- Skretanje dodavanja i sticanje kontrole lopte.
- Prebacivanje lopte iz šake u šaku i dopuštanje da zastane u jednoj ili obe šake pre nego što dodirne pod, pod uslovom da se ne načini prekršaj koraka.
- Bacanje lopte na tablu i ponovno sticanje kontrole lopte.

24.2. Pravilo

Igrač ne vodi po drugi put nakon što je njegovo prvo vođenje završeno, osim ako između 2 vođenja izgubi kontrolu žive lopte na terenu za igru zbog:

- Šuta za pogodak iz igre.
- Dodirivanja lopte od strane protivnika.
- Dodavanja ili nespretnog vladanja loptom, koja je zatim dodirnula ili bila dodirnutu od drugog igrača.

Čl. 25. Koraci

25.1. Definicija

25.1.1. **Koraci** su nepravilno kretanje jedne ili obe noge izvan ograničenja navedenih u ovom članu, u bilo kom pravcu, dok se drži živa lopta na terenu za igru.

25.1.2. **Pivotiranje** je pravilno kretanje u kome igrač koji drži živu loptu na terenu za igru, iskorači jednom ili više puta u bilo kom pravcu istom nogom, dok druga noga, koja se naziva pivot-noga, ostaje u dodiru sa istom tačkom na podu.

25.2. Pravilo

25.2.1. **Uspostavljanje pivot-noge igrača koji hvata živu loptu na terenu za igru:**

- Igrač koji hvata loptu dok stoji sa obe noge na podu:
 - Onog trenutka kada podigne jednu nogu, ona druga postaje pivot-noga.
 - Da bi započeo vođenje, ne sme da podigne pivot-nogu pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
 - Da bi dodao loptu ili šutirao za pogodak iz igre, može da se odrazi pivot-nogom, ali nijednu nogu ne sme da vrati na pod pre nego što loptu izbaciloptu iz šake(a).
- Igrač koji hvata loptu dok napreduje ili po završetku vođenja, može da napravi dva koraka dok se zaustavlja, dodaje ili šutira loptu:
 - Ako je to nakon primanja lopte, igrač izbacuje loptu pre drugog koraka da bi započeo vođenje.
 - Prvi korak nastaje kada jedna ili obe noge dodirnu pod nakon sticanja kontrole lopte.
 - Drugi korak nastaje nakon prvog koraka, kada druga noga dodirne pod ili obe noge dodirnu pod istovremeno.
 - Ako igrač koji se zaustavlja pri prvom koraku, ima obe noge na podu ili one istovremeno dodirnu pod, može da pivotira koristeći bilo koju nogu kao pivot-nogu. Ako zatim skoči sa obe noge, nijednu nogu ne sme da vrati na pod pre nego što izbaciloptu iz šake(a).
 - Ako igrač doskoči na jednu nogu, može da pivotira koristeći samo tu nogu.
 - Ako se igrač pri prvom koraku odrazi jednom nogom, može kod drugog koraka da doskoči na obe noge istovremeno. U ovoj situaciji, ne sme da pivotira bilo kojom nogom. Ako zatim jedna ili obe noge napuste pod, nijedna noga ne sme da se vrati na pod pre nego što se lopta izbaciloptu iz šake(a).

iz šake(a).

- Ako igrač ima obe noge iznad poda i doskoči istovremeno na obe noge, onog trenutka kada podigne jednu nogu, ona druga postaje pivot-noga.
- Igrač ne sme da dodirne pod uzastopno istom nogom ili obema nogama nakon završetka svog vođenja ili sticanja kontrole lopte.

25.2.2. Igrač koji pada, leži ili sedi na podu:

- Pravilno je kada igrač padne i kliza se po podu dok drži loptu, ili stekne kontrolu lopte dok leži ili sedi na podu.
- Prekršaj je ako se igrač zatim kotrlja ili pokušava da ustane dok drži loptu.

Čl. 26. 3 sekunde

26.1. Pravilo

26.1.1. Igrač **ne ostaje** u protivničkom polju ograničenja duže od 3 uzastopne sekunde, dok njegova ekipa ima kontrolu žive lopte u prednjem polju i sat za igru radi.

26.1.2. Mora da se toleriše igrač:

- Koji čini pokušaj da napusti polje ograničenja.
- Koji se nalazi u polju ograničenja, kada je on ili njegov saigrač u akciji šutiranja i lopta napušta ili je upravo napustila šaku(e) igrača prilikom šuta za pogodak iz igre.
- Koji vodi loptu u polju ograničenja da bi šutirao za pogodak iz igre, nakon što je u njemu bio manje od 3 uzastopne sekunde.

26.1.3. Da bi uspostavio svoje mesto van polja ograničenja, igrač mora da postavi oba stopala na pod van polja ograničenja.

Čl. 27. Blisko čuvan igrač

27.1. Definicija

Igrač koji drži živu loptu na terenu za igru, blisko je čuvan kada se protivnik nalazi u aktivnom pravilnom položaju čuvanja na rastojanju ne većem od 1 m.

27.2. Pravilo

Blisko čuvan igrač mora da doda, šutira ili povede loptu u roku od 5 sekundi.

Čl. 28. 8 sekundi

28.1. Pravilo

28.1.1. Kad god:

- Igrač koji se nalazi u zadnjem polju stekne kontrolu žive lopte, ili
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodirnutu od bilo kog igrača u zadnjem polju i ekipi igrača koji izvodi ubacivanje ostane kontrola lopte u njenom zadnjem polju, ta ekipa mora da prouzrokuje da lopta pređe u njeno prednje polje u roku od 8 sekundi.

28.1.2. Ekipa je prouzrokovala da lopta pređe u njeno prednje polje kad god:

- Lopta, koju ne kontroliše bilo koji igrač, dodirne prednje polje.
- Lopta dodirne ili bude pravilno dodirnutu od igrača napada čije su obe noge potpuno u dodiru sa njegovim prednjim poljem.
- Lopta dodirne ili bude pravilno dodirnutu od igrača odbrane čiji je deo tela u dodiru sa njegovim zadnjim poljem.
- Lopta dodirne **sudiju** čiji je deo tela u dodiru sa prednjim poljem ekipe koja ima kontrolu lopte.
- U toku vođenja iz zadnjeg u prednje polje, lopta i obe noge igrača koji je vodi, budu potpuno u dodiru sa prednjim poljem.

28.1.3. Period 8-sekundi se nastavlja sa preostalim vremenom, kada je istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte dodeljeno ubacivanje u njenom zadnjem polju, kao rezultat:

- Odlaska lopte van graničnih linija.
- Povrede igrača iste ekipe.
- Tehničke greške načinjene od te ekipe.
- Situacije podbacivanja.
- Obostrane greške.
- Poništavanja jednakih kazni kod obe ekipe.

Čl. 29. 24 sekunde

29.1. Pravilo

29.1.1. Kad god:

- Igrač stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru,
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodirnutu od bilo kog igrača na terenu za igru i ekipi igrača koji izvodi ubacivanje ostane kontrola lopte, ta ekipa mora da pokuša šut za pogodak iz igre u roku od 24 sekunde.

Da bi se uspostavio šut za pogodak iz igre u roku od 24 sekunde:

- Lopta mora da napusti šaku(e) igrača pre nego što se oglasi signal sata za šut, i
- Nakon što je napustila šaku(e) igrača, lopta mora da dodirne obruč ili uđe u koš.

29.1.2. Kada se šut za pogodak iz igre pokuša blizu kraja perioda 24-sekunde i signal sata za šut se oglasi dok je lopta u vazduhu:

- Ako lopta uđe u koš, do prekršaja nije došlo, signal se zanemaruje i pogodak se računa.
- Ako lopta dotakne obruč ali ne uđe u koš, do prekršaja nije došlo, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.
- Ako lopta promaši obruč, do prekršaja je došlo. Međutim, ako protivnici odmah steknu očiglednu kontrolu lopte, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.

Kada je tabla opremljena žutim osvetljenjem oko svog oboda na vrhu, to osvetljenje ima prednost u odnosu na zvuk signala sata za šut.

Važe sva ograničenja u vezi sprečavanja pogotka i ometanja.

29.2. Postupak

29.2.1. Sat za šut se vraća kad god **sudija** zaustavi igru:

- Zbog greške ili prekršaja (ali ne zbog odlaska lopte van graničnih linija), načinjenog od strane ekipe koja nema kontrolu lopte.
- Iz bilo kog opravdanog razloga zbog ekipe koja nema kontrolu lopte.
- Iz bilo kog opravdanog razloga koji nije u vezi ni sa jednom ekipom.

U ovim situacijama, posed lopte se dodeljuje istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte. Ako se zatim ubacivanje sprovodi

- U zadnjem polju te ekipe, sat za šut se vraća na 24 sekunde.
- U prednjem polju te ekipe, sat za šut se vraća na sledeći način:
 - Ako sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi u trenutku kad je igra zaustavljena, ne vraća se već nastavlja od vremena u kome je zaustavljen,
 - Ako sat za šut pokazuje 13 ili manje sekundi u trenutku kad je igra zaustavljena, vraća se na 14 sekundi.

Međutim, ako **sudija** zaustavi igru iz bilo kog opravdanog razloga koji nije u vezi ni sa jednom ekipom i ako bi, po oceni **sudije**, vraćanjem sata za šut protivnici bili dovedeni u podređeni položaj, sat za šut nastavlja od vremena u kom je zaustavljen.

29.2.2. Sat za šut se vraća kad god je protivničkoj ekipi dodeljeno ubacivanje nakon što je **sudija** zaustavio igru zbog greške ili prekršaja (uključujući zbog odlaska lopte van graničnih linija), načinjenog **od ekipe koja ima kontrolu lopte**.

Sat za šut se takođe vraća ako je novoj ekipi u napadu dodeljeno ubacivanje prema postupku naizmeničnog poseda.

Ako se zatim ubacivanje sprovodi:

- U zadnjem polju te ekipe, sat za šut se vraća na nove 24 sekunde.
- U prednjem polju te ekipe, sat za šut se vraća na 14 sekundi.

29.2.3. Kad god je **sudija** zaustavio igru zbog tehničke greške načinjene od ekipe koja ima kontrolu lopte, igra se nastavlja ubacivanjem najbliže mestu gde je bila zaustavljena. Sat za šut se ne vraća već nastavlja od vremena u kome je zaustavljen.

29.2.4. Kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini ili u produžetku, posle tajm-auta koji je uzela ekipa koja ima pravo na posed lopte u svom zadnjem polju, glavni trener te ekipe ima pravo da odluči da li se igra nastavlja ubacivanjem na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe ili u njenom zadnjem polju najbliže mestu gde je igra zaustavljena.

Nakon tajm-auta, ubacivanje se sprovodi na sledeći način:

- Ako se kao rezultat odlaska lopte van graničnih linija sprovodi:
 - U zadnjem polju ekipe, sat za šut nastavlja od vremena u kome je zaustavljen.
 - U prednjem polju ekipe: Ako sat za šut pokazuje 13 ili manje sekundi nastavlja od vremena u kome je zaustavljen. Ako sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi, vraća se na 14 sekundi.
- Ako se kao rezultat greške ili prekršaja (ali ne zbog odlaska lopte van graničnih linija) sprovodi:
 - U zadnjem polju ekipe, sat za šut se vraća na 24 sekunde.
 - U prednjem polju ekipe, sat za šut se vraća na 14 sekundi.
- Ako je tajm-aut uzela ekipa koja ima novu kontrolu lopte, a ubacivanje se sprovodi:
 - U zadnjem polju ekipe, sat za šut se vraća na 24 sekunde.
 - U prednjem polju ekipe, sat za šut se vraća na 14 sekundi.

29.2.5. Kada je ekipi dodeljeno ubacivanje na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe, kao deo kazne za nesportsku ili diskvalifikujuću grešku, sat za šut se vraća na 14 sekundi.

29.2.6. Nakon što lopta dodirne obruč protivničkog koša, sat za šut se vraća na:

- 24 sekunde, ako protivnička ekipa stekne kontrolu lopte.
- 14 sekundi, ako je ekipa koja ponovo stekne kontrolu lopte ista ona ekipa koja je imala kontrolu lopte pre nego što je ona dodirnula obruč.

29.2.7. Ako se signal sata za šut **oglasi greškom** dok ekipa ima kontrolu lopte ili nijedna ekipa nema kontrolu lopte, signal se zanemaruje i igra nastavlja.

Međutim, ako bi po oceni **sudije**, ekipa koja ima kontrolu lopte bila dovedena u podređeni položaj, igra se zaustavlja, sat za šut se ispravlja i posed lopte dodeljuje toj ekipi.

Čl. 30. Lopta vraćena u zadnje polje

30.1. Definicija

30.1.1. Ekipa ima kontrolu žive lopte u njenom prednjem polju kada:

- Igrač te ekipe sa obe noge dodiruje prednje polje dok drži, hvata ili vodi loptu u svom prednjem polju, ili
- Igrači te ekipe međusobno dodaju loptu u svom prednjem polju.

30.1.2. Ekipa koja ima kontrolu žive lopte u prednjem polju prouzrokuje da lopta bude nepravilno vraćena u njeno zadnje polje, ako igrač te ekipe poslednji dodirne loptu u svom prednjem polju i zatim loptu prvi dodirne igrač te ekipe:

- Koji ima deo tela u dodiru sa zadnjim poljem, ili
- Nakon što lopta dodirne zadnje polje te ekipe.

Ovo ograničenje se odnosi na sve situacije u prednjem polju ekipe, uključujući ubacivanja. Međutim, ne odnosi se na igrača koji skače iz svog prednjeg polja, uspostavlja novu kontrolu ekipe dok je još u vazduhu i zatim doskače sa loptom u zadnje polje svoje ekipe.

30.2. Pravilo

Ekipa koja ima kontrolu žive lopte u svom prednjem polju ne sme da prouzrokuje da lopta bude nepravilno vraćena u njeno zadnje polje.

30.3. Kazna

Lopta se dodeljuje protivničkoj ekipi za ubacivanje u njenom prednjem polju sa mesta najbližeg povredi pravila, izuzev direktno iza table.

Čl. 31. Sprečavanje pogotka i ometanje

31.1. Definicija

31.1.1. Šut za pogodak iz igre ili slobodno bacanje:

- **Počinje** kada lopta napusti šaku(e) igrača u akciji šutiranja.
- **Završava** kada lopta:
 - Direktno uđe u koš odozgo i ostane unutar koša ili potpuno prođe kroz njega.
 - Više nema mogućnost da uđe u koš.
 - Dodirne obruč.
 - Dodirne pod.
 - Postane mrtva.

31.2. Pravilo

31.2.1. **Sprečavanje pogotka** nastaje u toku **šuta za pogodak iz igre** kada igrač dodirne loptu dok je ona potpuno iznad nivoa obruča i:

- Nalazi se u silaznoj putanji ka košu, ili
- Nakon što lopta dodirne tablu.

31.2.2. **Sprečavanje pogotka** nastaje u toku **šuta iz slobodnog bacanja** kada igrač dodirne loptu dok se ona nalazi u letu prema košu i pre nego što udari u obruč.

31.2.3. Ograničenja u vezi sprečavanja pogotka primenjuju se sve dok:

- Lopta više nema mogućnost da uđe u koš.
- Lopta ne udari u obruč.

31.2.4. **Ometanje** nastaje kada:

- Nakon šuta za pogodak iz igre ili poslednjeg slobodnog bacanja igrač dodirne koš ili tablu dok je lopta u dodiru sa obručem.
- Nakon slobodnog bacanja posle koga sledi dodatno slobodno bacanje(a), igrač dodirne loptu, koš ili tablu, dok još postoji mogućnost da lopta uđe u koš
- Igrač pruži ruku odozdo kroz koš i dodirne loptu.
- Igrač odbrane dodirne loptu ili koš dok je lopta unutar koša i tako spreči da lopta prođe kroz koš.
- Igrač prouzrokuje da koš vibrira ili uhvati koš na takav način da je lopta, po oceni **sudije**, sprečena da uđe u koš ili joj je omogućeno da uđe u koš.
- Igrač uhvati koš i igra loptom.

31.2.5. Kada:

- **Sudija** zviždi pištaljkom dok je:
 - Lopta u šakama igrača u akciji šutiranja, ili
 - Lopta u letu prilikom šuta za pogodak iz igre ili poslednjeg slobodnog bacanja,
- Signal sata za igru oglasi završetak četvrtine ili produžetka,
Nijedan igrač ne dodiruje loptu nakon što je ona dodirnula obruč, dok još postoji mogućnost da uđe u koš.

Primenjuju se sva ograničenja u vezi sprečavanja pogotka i ometanja.

31.3. Kazna

31.3.1. Ako je prekršaj načinio **igrač napada**, poeni ne mogu da se dodele. Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima.

31.3.2. Ako je prekršaj načinio **igrač odbrane**, ekipi u napadu se dodeljuje:

- 1 poen, ako je lopta upućena kod slobodnog bacanja.
- 2 poena, ako je lopta upućena iz polja pogotka iz igre za 2 poena.
- 3 poena, ako je lopta upućena iz polja pogotka iz igre za 3 poena.

Kod dodeljivanja poena se smatra kao da je lopta ušla u koš.

31.3.3. Ako je sprečavanje pogotka načinio **igrač odbrane** u toku poslednjeg slobodnog bacanja, ekipi u napadu se dodeljuje 1 poen, posle čega se igraču odbrane dosuđuje tehnička greška.

PRAVILO ŠEST - GREŠKE

Čl. 32. Greške

32.1. Definicija

32.1.1. Greška je povreda pravila koja se odnosi na nepravilan lični dodir sa protivnikom i/ili na nesportsko ponašanje.

32.1.2. Bilo koji broj grešaka može da se dosudi ekipi. Bez obzira na kaznu, svaka greška se dosuđuje, upisuje u zapisnik počinocu i kažnjava prema ovim pravilima.

Čl. 33. Dodir: opšti principi

33.1. Princip cilindra

Princip cilindra se definiše kao prostor unutar zamišljenog cilindra koji igrač zauzima na podu. Dimenzije cilindra i rastojanje između stopala su promenjivi u skladu sa visinom i veličinom igrača. On obuhvata prostor iznad igrača i ograničen je granicama cilindra igrača odbrane ili napada koji nema loptu kako sledi:

- sa prednje strane dlanovima šaka,
- sa zadnje strane zadnjicom, i
- sa bočnih strana spoljašnjom ivicom ruku i nogu.

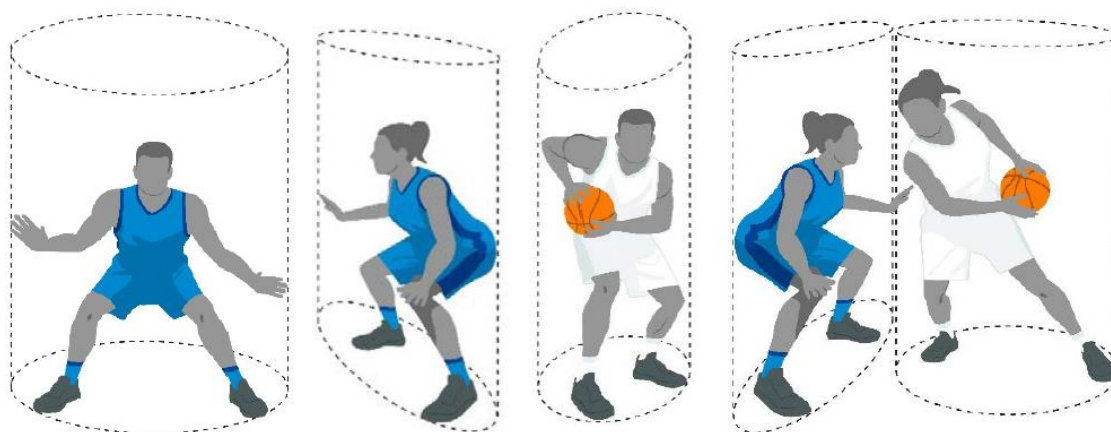
Šake i ruke mogu da budu ispružene ispred torza ne dalje od položaja stopala i kolena, sa rukama savijenim u laktovima tako da su podlaktice i šake podignute unutar dozvoljenog položaja čuvanja.

Igrač odbrane ne sme da uđe unutar cilindra igrača napada koji ima loptu i prouzrokuje nedozvoljen dodir dok igrač napada pokušava da načini normalne košarkaške pokrete unutar svog cilindra. Granice cilindra igrača napada koji ima loptu određene su:

- sa prednje strane stopalima, savijenim kolenima i rukama, dok drži loptu iznad kukova,
- sa zadnje strane zadnjicom, i
- sa bočnih strana spoljašnjom ivicom laktova i nogu.

Igraču napada koji ima loptu mora biti ostavljeno dovoljno prostora za normalnu košarkašku igru unutar njegovog cilindra. Normalna košarkaška igra uključuje polazak u vođenje, pivotiranje, šutiranje i dodavanje.

Igrač napada ne može da raširi noge ili ruke izvan svog cilindra i prouzrokuje nedozvoljen dodir na igraču odbrane kako bi stvorio dodatni prostor za sebe.

Dijagram 5 Princip cilindra

33.2. Princip vertikalnosti

U toku igre, svaki igrač ima pravo da zauzme bilo koje mesto (cilindar) na terenu za igru, koje protivnik nije već zauzeo.

Ovaj princip štiti prostor na podu koji igrač zauzima i prostor iznad njega kada skoči vertikalno unutar tog prostora.

Čim igrač napusti svoj vertikalni položaj (cilindar) i dođe do dodira telom sa protivnikom koji je već uspostavio sopstveni vertikalni položaj (cilindar), igrač koji je napustio svoj vertikalni položaj (cilindar) je odgovoran za taj dodir.

Igrač odbrane ne sme da bude kažnjen ako se odvojio od poda vertikalno (unutar svog cilindra) ili ako drži šake i ruke ispružene iznad sebe unutar sopstvenog cilindra.

Igrač napada, bilo na podu ili u vazduhu, ne prouzrokuje dodir sa igračem odbrane u pravilnom položaju čuvanja:

- Korišćenjem ruku da napravi dodatni prostor za sebe (odgurivanje).
- Širenjem nogu ili ruku da bi prouzrokovao dodir u toku ili neposredno nakon šuta za pogodak iz igre.

33.3. Pravilan položaj čuvanja

Igrač odbrane je uspostavio početni pravilan položaj čuvanja:

- Kada je licem okrenut ka protivniku, i
- Kada ima obe noge na podu.

Pravilan položaj čuvanja se proteže vertikalno iznad igrača (cilindar) od poda do tavanice. On može da podigne ruke i šake iznad svoje glave ili da skoči vertikalno, ali mora da ih drži u vertikalnom položaju unutar zamišljenog cilindra.

33.4. Čuvanje igrača koji kontroliše loptu

Kada se čuva igrač koji kontroliše (drži ili vodi) loptu, **elementi vremena i rastojanja se ne primenjuju**.

Igrač sa loptom mora da očekuje da bude čuvan i mora da bude spreman da se zaustavi ili promeni pravac, kad god protivnik zauzme početni pravilan položaj čuvanja ispred njega, čak i ako je to učinjeno u deliću sekunde.

Igrač koji čuva (igrač odbrane) mora da uspostavi početni pravilan položaj čuvanja ne prouzrokujući dodir pre zauzimanja svog položaja.

Jednom kad igrač odbrane uspostavi početni pravilan položaj čuvanja, može da se kreće da bi čuvao svog protivnika, ali ne sme da ispruži ruke, ramena, kukove ili noge, da bi sprečio igrača koji vodi loptu da prođe pored njega.

Kada prosuđuje situaciju probijanje/blokiranje koja uključuje igrača sa loptom, **sudija** primenjuje sledeće principe:

- Igrač odbrane mora da uspostavi početni pravilan položaj čuvanja okrenut licem ka igraču sa loptom i sa obe noge na podu.
- Igrač odbrane može da ostane nepokretan, skoči vertikalno i da se kreće bočno ili unazad, da bi zadržao početni pravilan položaj čuvanja.
- Kada se kreće da bi zadržao početni pravilan položaj čuvanja, jedno ili oba stopala mogu za trenutak da budu iznad poda, sve dok je to kretanje bočno ili unazad, ali **ne ka igraču** sa loptom.
- Dodir mora da se dogodi na torzu i tada se smatra da je igrač odbrane bio prvi na mestu dodira.
- Pošto je uspostavio pravilan položaj čuvanja, igrač odbrane može da se zaokrene **unutar** svog cilindra, da bi izbegao povredu.

U bilo kojoj gore navedenoj situaciji, smatra se da je dodir prouzrokovao igrač sa loptom.

33.5. Čuvanje igrača koji ne kontroliše loptu

Igrač koji ne kontroliše loptu ima pravo da se slobodno kreće po terenu za igru i zauzme bilo koji položaj koji nije već zauzeo drugi igrač.

Kada se čuva igrač koji ne kontroliše loptu, **elementi vremena i rastojanja se primenjuju**. Igrač odbrane ne može da zauzme položaj toliko blizu i/ili tako brzo u putanji protivnika koji se kreće, da ovaj nema dovoljno vremena ili rastojanja bilo da se zaustavi ili promeni pravac.

Rastojanje je direktno srazmerno brzini protivnika, ali nikada nije manje od 1 normalnog koraka.

Ako igrač odbrane ne poštuje elemente vremena i rastojanja prilikom zauzimanja svog početnog pravilnog položaja čuvanja i dođe do dodira sa protivnikom, on je odgovoran za taj dodir.

Jednom kad uspostavi početni pravilan položaj čuvanja, igrač odbrane može da se kreće da bi čuvao protivnika. On ne sme da ga sprečava da prođe, ispružajući ruke, ramena, kukove ili noge u njegovu putanju. On može da se zaokrene unutar svog cilindra, da bi izbegao povredu.

33.6. Igrač koji je u vazduhu

Igrač koji je skočio uvis sa nekog mesta na terenu za igru, ima pravo da ponovo doskoči na isto mesto.

On ima pravo da doskoči i na drugo mesto na terenu za igru, pod uslovom da se u momentu odraza nijedan protivnik(ci) već ne nalazi na mestu doskoka i na direktnoj putanji između mesta odraza i mesta doskoka.

Ako se igrač odrazi i doskoči, ali njegova inercija prouzrokuje da dodirne protivnika koji je zauzeo pravilan položaj čuvanja pored mesta doskoka, onda je za taj dodir odgovoran igrač koji skače.

Protivnik ne sme da ulazi u putanju igrača nakon što je ovaj skočio uvis.

Kretanje ispod igrača koji je u vazduhu i prouzrokovanje dodira, obično je nesportska greška, a u određenim okolnostima može da bude i diskvalifikujuća greška.

33.7. Ekran: pravilan i nepravilan

Ekran je pokušaj da se uspori ili spreči protivnik bez lopte, da dođe do željenog položaja na terenu za igru.

Ekran je **pravilan** kada je igrač koji postavlja ekran protivniku:

- **Nepokretan** (unutar svog cilindra), kada dođe do dodira.
- Sa obe noge na podu, kada dođe do dodira.

Ekran je **nepravilan** kada se igrač koji postavlja ekran protivniku:

- **Kreće**, kada dođe do dodira.
- Ne postavlja na dovoljnom rastojanju, pri postavljanju ekrana izvan vidnog polja **nepokretnog** protivnika, kada dođe do dodira.
- Ne obazire na elemente vremena i rastojanja kod protivnika u pokretu, kada dođe do dodira.

Ako igrač postavlja ekran **unutar** vidnog polja nepokretnog protivnika (spreda ili bočno), može da ga postavi onoliko blizu protivnika koliko želi, pod uslovom da nema dodira.

Ako igrač postavlja ekran **izvan** vidnog polja nepokretnog protivnika, mora da dozvoli protivniku da napravi 1 normalan korak ka ekranu, a da ne dođe do dodira.

Ako je protivnik u **pokretu**, primenjuju se elemente vremena i rastojanja. Igrač koji postavlja ekran mora da ostavi dovoljno prostora, tako da igrač kome se ekran postavlja ima mogućnost da ga izbegne zaustavljanjem ili promenom pravca.

Zahtevano rastojanje nije nikada manje od 1 i nikada veće od 2 normalna koraka.

Igrač kome je ekran postavljen pravilno, odgovoran je za svaki dodir sa igračem koji je postavio ekran.

33.8. Probijanje

Probijanje je nepravilan lični dodir, sa ili bez lopte, guranjem ili kretanjem u torzo protivnika.

33.9. Blokiranje

Blokiranje je nepravilan lični dodir koji sprečava napredovanje protivnika koji ima ili nema loptu.

Igrač koji pokušava da postavi ekran, čini grešku blokiranja ako dođe do dodira kada se on kreće, a njegov protivnik je nepomičan ili se povlači od njega.

Ako igrač zanemaruje loptu, okreće se licem ka protivniku i menja svoj položaj onako kako se protivnik pomera, on je prvenstveno odgovoran za svaki dodir koji se dogodi, osim ako su uključeni drugi činioци.

Izraz "osim ako su uključeni drugi činioци" odnosi se na namerno guranje, probijanje ili držanje od strane igrača kome se postavlja ekran.

Pravilno je kada igrač ispruži ruku(e) ili lakat(ove) izvan svog cilindra prilikom zauzimanja položaja na podu, ali mora da ih vrati unutar cilindra kada protivnik pokuša da prođe. Ako se ruka(e) ili lakat(ovi) nalazi izvan cilindra i dođe do dodira, to je blokiranje ili držanje.

33.10. Polja polukrugova bez probijanja

Polja polukrugova bez probijanja nacrtana su na terenu za igru u svrhu označavanja specifičnog prostora za tumačenje situacija probijanja/blokiranja pod košem.

Prilikom bilo kog prodora u polje polukruga bez probijanja, ne treba da se sudi kao greška u napadu bilo koji dodir koji prouzrokuje igrač napada u vazduhu sa igračem odbrane unutar polukruga bez probijanja, osim ako igrač napada nepravilno koristi svoje šake, ruke, noge ili telo. Ovo pravilo se primenjuje kada:

- Igrač napada ima kontrolu lopte dok je u vazduhu, i
- Pokušava šut za pogodak iz igre ili dodaje loptu, i
- Igrač odbrane ima **jednu ili obe noge u dodiru sa** poljem polukruga bez probijanja.

33.11. Dodirivanje protivnika šakom(ama) i/ili rukom(ama)

Dodirivanje protivnika šakom(ama), samo po sebi, nije obavezno greška.

Sudije odlučuju da li je igrač koji je prouzrokovao dodir stekao prednost. Ako dodir koji igrač prouzrokuje na bilo koji način ograničava slobodu kretanja protivnika, takav dodir je greška.

Nepravilna upotreba šake(a) ili ispružene ruke(u) se događa kada je igrač odbrane u položaju čuvanja i svoju šaku(e) ili ruku(e) postavi i drži u kontaktu sa protivnikom koji **ima** ili **nema loptu**, da bi sprečio njegovo napredovanje.

Greška je uzastopno dodirivanje ili "bockanje" protivnika koji ima ili nema loptu, jer to može da dovede do grube igre.

Igrač napada sa loptom čini grešku ako:

- "Zakači" ili obavije ruku ili lakat oko igrača odbrane da bi ostvario prednost.
- "Odgurne" igrača odbrane da bi ga sprečio da igra ili pokuša da igra na loptu, ili da bi stvorio više prostora za sebe.
- Koristi ispruženu podlakticu ili šaku, dok vodi loptu, da bi sprečio protivnika da stekne kontrolu lopte.

Igrač napada bez lopte čini grešku ako "odgurne" igrača odbrane:

- Da bi se oslobodio da uhvati loptu.
- Da bi sprečio igrača odbrane da igra ili pokuša da igra na loptu.
- Da bi stvorio više prostora za sebe.

33.12. Igra centra

Princip vertikalnosti (princip cilindra) primenjuje se takođe i na igru centra.

Igrač napada na mestu centra i igrač odbrane koji ga čuva, moraju jedan drugom da poštuju pravo na vertikalni položaj (cilindar).

Igrač napada ili odbrane na mestu centra čini grešku, ako ramenom ili kukom pomera svog protivnika iz položaja ili ako ometa njegovu slobodu kretanja koristeći ispružene ruke, ramena, kukove, noge ili druge delove tela.

33.13. Nepravilno čuvanje sa leđa

Nepravilno čuvanje sa leđa je lični dodir sa protivnikom, koji igrač odbrane čini otpozadi. Činjenica da igrač odbrane pokušava da igra na loptu ne opravdava njegov dodir sa leđa sa protivnikom.

33.14. Držanje

Držanje je nepravilan lični dodir sa protivnikom koji ometa njegovu slobodu kretanja. Ovaj dodir (držanje) može da se načini bilo kojim delom tela.

33.15. Guranje

Guranje je nepravilan lični dodir bilo kojim delom tela, gde igrač silom pomera ili pokušava da pomeri protivnika koji ima ili nema loptu.

33.16. Lažiranje da je na igraču načinjena greška

Lažiranje je bilo koja akcija igrača kojom simulira da je na njemu načinjena greška ili čini teatralne preuveličane pokrete da bi stvorio mišljenje da je na njemu načinjena greška i time stekao prednost.

Čl. 34. Lična greška

34.1. Definicija

34.1.1. Lična greška je nepravilan dodir igrača sa protivnikom, bilo da je lopta živa ili mrtva.

Igrač ne drži, blokira, gura, probija, sapliće ili sprečava napredovanje protivnika, ispružanjem šake, ruke, lakta, ramena, kuka, noge, kolena ili stopala ili savijanjem tela u "nenormalan" položaj (van svog cilindra), niti se upušta u bilo kakvu grubu ili nasilnu igru.

34.2. Kazna

Lična greška se dosuđuje počinocu.

34.2.1. Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja:

- Igra se nastavlja ubacivanjem od strane ekipe koja nije načinila grešku, na mestu najbližem povredi pravila.
- Ako je ekipa počinio u situaciji kazne za greške ekipe, primenjuje se Čl. 41.

34.2.2. Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja, dodeljuje mu se sledeći broj slobodnih bacanja:

- Ako je šut upućen za pogodak iz igre uspešan, pogodak se računa i pored toga 1 slobodno bacanje.
- Ako je šut upućen iz polja pogotka iz igre za 2 poena neuspešan, 2 slobodna bacanja.
- Ako je šut upućen iz polja pogotka iz igre za 3 poena neuspešan, 3 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču neposredno pre ili kada se oglasi signal sata za igru za završetak četvrtine ili produžetka, ili neposredno pre ili kada se oglasi signal sata za šut, dok je lopta još u šaci(kama) igrača i pogodak iz igre je uspešan, pogodak se ne računa i dodeljuju se 2 ili 3 slobodna bacanja.

Čl. 35. Obostrana greška

35.1. Definicija

35.1.1. Obostrana greška je situacija u kojoj 2 protivnika načine lične greške ili nesportske/diskvalifikujuće greške jedan na drugom približno istovremeno.

35.1.2. Da bi se 2 greške smatrale kao obostrana greška, moraju da se primene sledeći uslovi:

- Obe greške su greške igrača.
- Obe greške uključuju fizički dodir.
- Obe greške su između ista 2 protivnika koji prave greške jedan na drugom.
- Obe greške su bilo koje 2 lične greške, ili bilo koja kombinacija nesportskih i diskvalifikujućih grešaka.

35.2. Kazna

Lična greška ili nesportska/diskvalifikujuća greška se dosuđuje obojici počinilaca. Slobodna bacanja se ne dodeljuju i igra se nastavlja kao što sledi.

Ako je približno istovremeno sa obostranom greškom:

- Postignut važeći pogodak iz igre ili poslednje slobodno bacanje, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje na bilo kom mestu iza njene čone linije.
- Ekipa imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje na mestu najbližem povredi pravila.
- Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 36. Tehnička greška

36.1. Pravila ponašanja

36.1.1. Ispravno vođenje utakmice zahteva punu i lojalnu saradnju igrača, glavnih trenera, pomoćnih trenera, zamenika, igrača udaljenih iz igre i pratećih članova delegacije, sa sudijama, pomoćnim sudijama i delegatom, ako je prisutan.

36.1.2. Svaka ekipa čini najviše što može da bi postigla pobjedu, ali to mora da radi u duhu sportskog ponašanja i fer igre.

36.1.3. Svaka namerna ili ponovljena nesaradnja ili nesaglasnost sa duhom i ciljem ovog pravila, smatra se tehničkom greškom.

36.1.4. Sudije mogu da spreče tehničke greške davanjem opomena ili čak da pređu preko lakših povreda pravila koje su očito nenamerne i ne utiču direktno na igru, osim ako se ista povreda pravila ponovi nakon opomene.

36.1.5. Ako se povreda pravila uoči nakon što lopta postane živa, igra se zaustavlja i dosuđuje se tehnička greška. Kazna se sprovodi kao da se tehnička greška dogodila u trenutku dosuđivanja. Sve što se dogodilo u toku intervala između povrede pravila i zaustavljanja igre, ostaje da važi.

36.2. Definicija

36.2.1. Tehnička greška je greška igrača koja ne uključuje dodir već ponašanje i koja obuhvata ali nije ograničena na:

- Neuvažavanje opomena koje su dale sudije.

- Neučtivo postupanje i/ili obraćanje **sudijama**, delegatu, pomoćnim sudijama, protivnicima ili osobama kojima je dozvoljeno da sede na klupi ekipe.
- Upotreba jezičkih izraza ili gestova koji verovatno vređaju ili provociraju gledaoce.
- Izazivanje i ruganje protivniku.
- Zaklanjanje vida protivnika mahanjem/postavljanjem šake(a) blizu njegovih očiju.
- Prekomerno zamahivanje laktovima.
- Usporavanje utakmice namernim dodirivanjem lopte nakon što ona prođe kroz koš ili sprečavanjem da se brzo izvede ubacivanje ili slobodno bacanje.
- Lažiranje da je na igraču načinjena greška.
- Vešanje o obruč na takav način da on nosi težinu igrača, osim ako igrač trenutno uhvati obruč posle zakucavanja ili, po oceni **sudije**, pokušava da spreči svoju ili povredu drugog igrača.
- Sprečavanje pogotka od strane igrača odbrane u toku poslednjeg slobodnog bacanja. Ekipi u napadu se dodeljuje 1 poen, posle čega sledi kazna za tehničku grešku dosuđenu igraču odbrane.

36.2.2. Tehnička greška bilo koje osobe kojoj je dozvoljeno da sedi na klupi ekipe je greška zbog neučtivog obraćanja ili dodirivanja **sudija**, delegata, pomoćnih sudija ili protivnika, ili povreda pravila proceduralne ili administrativne prirode.

36.2.3. Igrač se diskvalifikuje do kraja utakmice kada su mu dosuđene 2 tehničke greške, ili 2 nesportske greške, ili 1 nesportska i 1 tehnička greška.

36.2.4. Glavni trener se diskvalifikuje do kraja utakmice:

- Kada su mu dosuđene 2 tehničke greške ("C") kao rezultat lično njegovog nesportskog ponašanja.
- Kada su mu dosuđene 3 tehničke greške, bilo sve ("B") ili jedna od njih ("C"), kao rezultat nesportskog ponašanja ostalih osoba kojima je dozvoljeno da sede na klupi ekipe.

36.2.5. Ako je igrač ili glavni trener diskvalifikovan po Čl. 36.2.3 ili Čl. 36.2.4, ta tehnička greška je jedina koja treba da se kazni i nikakva dodatna kazna se ne sprovodi zbog diskvalifikacije.

36.3. Kazna

36.3.1. Ako tehničku grešku načini:

- Igrač, tehnička greška se dosuđuje njemu kao greška igrača i računa se kao jedna od grešaka ekipe.
- Bilo koja osoba kojoj je dozvoljeno da sedi na klupi ekipe, tehnička greška se dosuđuje glavnom treneru i ne računa se kao jedna od grešaka ekipe.

36.3.2. Protivnicima se dodeljuje 1 slobodno bacanje. Igra se nastavlja na sledeći način:

- Slobodno bacanje se odmah sprovodi. Nakon slobodnog bacanja, ubacivanje izvodi ekipa koja je imala kontrolu lopte ili pravo na nju kada je tehnička greška dosuđena, najbliže mestu gde se lopta nalazila kada je igra zaustavljena. Slobodno bacanje se takođe odmah sprovodi, bez obzira da li je određen redosled bilo kojih drugih mogućih kazni za bilo koje druge greške ili da li je započelo sprovođenje tih kazni. Nakon slobodnog bacanja za tehničku grešku, igru nastavlja ekipa koja je imala kontrolu lopte ili pravo na nju kada je tehnička greška dosuđena, na mestu gde je igra bila prekinuta zbog kazne za tehničku grešku.
- Ako je postignut važeći pogodak iz igre ili poslednjeg slobodnog bacanje, igra se nastavlja ubacivanjem na bilo kom mestu iza čeonu linije.
- Ako nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.
- Podbacivanjem u središnjem krugu **na početku** prve četvrtne.

Čl. 37. Nesportska greška

37.1. Definicija

37.1.1. Nesportska greška je dodir igrača koji po oceni sudije predstavlja:

- Dodir na protivniku i nije ispravan pokušaj da se direktno igra na loptu u okviru duha i cilja pravila.
- Neumereni, grub dodir koji prouzrokuje igrač u pokušaju da igra na loptu ili protivnika.
- Nepotreban dodir koji prouzrokuje igrač odbrane da bi zaustavio napredovanje u tranziciji ekipe u napadu. Ovo se primenjuje sve dok igrač u napadu ne započne akciju šutiranja.
- Nedoovoljen dodir koji igrač čini otpozadi ili bočno na protivniku, koji napreduje ka protivničkom košu i nema drugih igrača između igrača koji napreduje, lopte i koša. Ovo se primenjuje sve dok igrač u napadu ne započne akciju šutiranja.
- Dodir igrača odbrane sa protivnikom na terenu za igru kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku, dok se lopta nalazi van graničnih linija radi ubacivanja i još uvek je u šakama sudije ili je na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.

37.1.2. Sudija mora dosledno da tumači nesportske greške u toku cele utakmice i da procenjuje samo akciju.

37.2. Kazna

37.2.1. Nesportska greška se dosuđuje počinocu.

37.2.2. Slobodno bacanje(a) se dodeljuje igraču na kome je načinjena greška, posle čega sledi:

- Ubacivanje na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe.
- Podbacivanje u središnjem krugu na početku prve četvrtine.

Broj slobodnih bacanja se dodeljuje na sledeći način:

- Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja: 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja: pogodak se računa ako je postignut i pored toga, 1 slobodno bacanje.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja i pogodak nije postignut, 2 ili 3 slobodna bacanja.

37.2.3. Igrač se diskvalifikuje do kraja utakmice kada su mu dosuđene 2 nesportske greške ili 2 tehničke greške, ili 1 tehnička i 1 nesportska greška.

37.2.4. Ako je igrač diskvalifikovan po Čl. 37.2.3, ta nesportska greška je jedina koja treba da se kazni i nikakva dodatna kazna se ne sprovodi zbog diskvalifikacije.

Čl. 38. Diskvalifikujuća greška

38.1. Definicija

- 38.1.1. Diskvalifikujuća greška je bilo koja izuzetno nespportska akcija igrača, zamenika, glavnih trenera, pomoćnih trenera, igrača udaljenih iz igre i pratećih članova delegacije.
- 38.1.2. Glavnog trenera koji je dobio diskvalifikujuću grešku zamenjuje prvi pomoćni trener upisan u zapisnik. Ako prvi pomoćni trener nije upisan u zapisnik, zamenjuje ga kapiten (CAP).

38.2. Nasilje

- 38.2.1. U toku utakmice mogu da se dogode akti nasilja, suprotno duhu sportskog ponašanja i fer igre, koji treba odmah da budu zaustavljeni od strane **sudija** i, ako je potrebno, od pripadnika snaga javnog reda.
- 38.2.2. Kad god se dogode akti nasilja koji uključuju igrače na terenu za igru ili u njegovoj blizini, **sudije** preduzimaju neophodne korake da ih zaustave.
- 38.2.3. Diskvalifikuje se svaka od gore navedenih osoba koja je kriva za grube akte agresije prema protivnicima ili **sudijama**. Glavni sudija mora da prijavi incident organizacionom telu takmičenja.
- 38.2.4. Pripadnici snaga javnog reda mogu da uđu u teren za igru samo ako su to tražile **sudije**. Međutim, ako gledaoci uđu u teren za igru sa jasnom namerom da počine akte nasilja, pripadnici snaga javnog reda moraju odmah da intervenišu i zaštite ekipe i **sudije**.
- 38.2.5. Svi prostori izvan terena za igru ili njegove blizine, uključujući ulaze, izlaze, hodnike, svlačionice, itd., u nadležnosti su organizacionog tela takmičenja i pripadnika snaga javnog reda.
- 38.2.6. **Sudije** ne smeju da dozvole fizičke akcije igrača ili bilo koje osobe kojoj je dozvoljeno da sedi na klupi ekipe, koje mogu da dovedu do oštećenja opreme za utakmicu.
- Kad god **sudije** primete ponašanje takve prirode, daju opomenu glavnom treneru ekipe počinioca.
- Ukoliko se takva akcija(e) ponovi, odmah se dosuđuje tehnička ili čak diskvalifikujuća greška uključenom pojedincu(ima).

38.3. Kazna

38.3.1. Diskvalifikujuća greška se dosuđuje počinocu.

38.3.2. Kad god je počinilac diskvalifikovan prema odgovarajućim članovima ovih pravila, odlazi u svlačionicu svoje ekipe i tamo ostaje do kraja utakmice ili, ako tako želi, napušta halu.

38.3.3. Slobodno bacanje(a) se dodeljuje.

- Bilo kom protivniku koga odredi njegov glavni trener, u slučaju greške koja ne uključuje dodir.
- Igraču na kome je načinjena greška, u slučaju greške koja uključuje dodir.

Posle čega sledi:

- Ubacivanje na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe.
- Podbacivanje u središnjem krugu **na početku** prve četvrtine.

38.3.4. Broj slobodnih bacanja se dodeljuje na sledeći način:

- Ako greška ne uključuje dodir: 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji nije u akciji šutiranja: 2 slobodna bacanja.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja: pogodak se računa ako je postignut i pored toga 1 slobodno bacanje.
- Ako je greška načinjena na igraču koji je u akciji šutiranja i pogodak nije postignut: 2 ili 3 slobodna bacanja.
- Ako grešku čini diskvalifikacija glavnog trenera: 2 slobodna bacanja.
- Ako grešku čini diskvalifikacija prvog pomoćnog trenera, zamenika, igrača udaljenog iz igre ili pratećeg člana delegacije, ova greška se dosuđuje glavnom treneru kao tehnička greška: 2 slobodna bacanja.

Pored toga, ako je diskvalifikacija prvog pomoćnog trenera, zamenika, igrača udaljenog iz igre ili pratećeg člana delegacije nakon napuštanja prostora oko klupe ekipe zbog njihovog aktivnog učešća u toku tuče:

- Za svaku pojedinačnu diskvalifikujuću grešku prvog pomoćnog trenera, zamenika i igrača udaljenog iz igre: 2 slobodna bacanja. Sve diskvalifikujuće greške dosuđuju se svakom počinocu.
- Za svaku pojedinačnu diskvalifikujuću grešku bilo kog pratećeg člana delegacije: 2 slobodna bacanja. Sve diskvalifikujuće greške dosuđuju se glavnom treneru.

Izvode se sve kazne slobodnih bacanja, osim ako postoje jednake kazne kod protivničke ekipe koje treba da se ponište.

Čl. 39. Tuča

39.1. Definicija

Tuča je uzajamno fizičko dejstvo između 2 ili više protivnika (igrača, zamenika, glavnih trenera, pomoćnih trenera, igrača udaljenih iz igre i pratećih članova delegacije).

Ovaj član se primenjuje samo na zamenike, glavne trenere, pomoćne trenere, igrače udaljene iz igre i prateće članova delegacije koji napuste granice prostora oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče.

39.2. Pravilo

39.2.1. Diskvalifikuju se zamenici, igrači udaljeni iz igre ili prateći članovi delegacije koji napuste prostor oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče.

39.2.2. Samo je glavnom treneru i/ili prvom pomoćnom treneru dozvoljeno da napuste prostor oko klupe ekipe u toku tuče ili bilo koje situacije koja može da dovede do tuče, da bi pomogli **sudijama** da održe ili uspostave red. U ovoj situaciji, oni se ne diskvalifikuju.

39.2.3. Ako glavni trener i/ili prvi pomoćni trener napuste prostor oko klupe ekipe i ne pomognu niti pokušaju da pomognu **sudijama** da održe ili uspostave red, diskvalifikuju se.

39.3. Kazna

39.3.1. Bez obzira na broj osoba diskvalifikovanih zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe, samo jedna tehnička greška ("B") se dosuđuje glavnom treneru.

39.3.2. Ako su osobe iz obe ekipe diskvalifikovane po ovom članu i nema drugih kazni za greške preostalih za sprovođenje, igra se nastavlja kako sledi.

Ako je približno istovremeno kada je zaustavljena igra zbog tuče:

- Postignut važeći pogodak iz igre ili poslednjeg slobodnog bacanja, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje na bilo kom mestu iza čeonu linije te ekipe.
- Ekipa imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje **sa mesta najbližem mestu gde se lopta nalazila kada je započela tuča**.
- Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.

39.3.3. Sve diskvalifikujuće greške se upisuju u zapisnik kao što je opisano u B.8.3 i ne računaju se kao greške ekipe.

39.3.4. Sa svim mogućim kaznama za greške igrača na terenu uključenih u tuču ili bilo koju situaciju koja dovodi do tuče, postupa se prema Čl. 42.

39.3.5. Sve moguće kazne za diskvalifikujuće greške prvog pomoćnog trenera, zamenika, igrača udaljenog iz igre ili pratećeg člana delegacije, aktivno uključenog u tuču ili bilo koju situaciju koja dovodi do tuče, određuju se prema Čl. 38.3.4, šesta alineja.

PRAVILO SEDAM - OPŠTE ODREDBE

Čl. 40. 5 grešaka igrača

- 40.1. **Sudija** obaveštava igrača da je načinio 5 grešaka i on mora odmah da napusti igru. Igrač se zamenjuje u roku od 30 sekundi.
- 40.2. Greška igrača koji je prethodno načinio 5 grešaka, smatra se kao greška igrača udaljenog iz igre i računa se i upisuje u zapisnik glavnom treneru ("B").

Čl. 41. Greške ekipe: kazna

41.1. Definicija

- 41.1.1. Greška ekipe je lična, tehnička, nesportska ili diskvalifikujuća greška koju načini igrač. Ekipe je u situaciji kazne za greške ekipe nakon što načini 4 greške ekipe u četvrtini.
- 41.1.2. Sve greške ekipe načinjene u intervalu igre, smatraju se kao da su načinjene u četvrtini ili u produžetku koji sledi.
- 41.1.3. Sve greške ekipe načinjene u svakom produžetku, smatraju se kao da su načinjene u četvrtoj četvrtini.

41.2. Pravilo

- 41.2.1. Kada se ekipa nalazi u situaciji kazne za greške ekipe, sve naredne lične greške igrača načinjene na igraču koji nije u akciji šutiranja, kažnjavaju se sa 2 slobodna bacanja, umesto ubacivanjem. Igrač na kome je greška načinjena izvodi slobodna bacanja.
- 41.2.2. Ako ličnu grešku načini igrač ekipe koja ima kontrolu žive lopte ili ekipe koja ima pravo na loptu, ta greška se kažnjava ubacivanjem za protivnike.

Čl. 42. Posebni slučajevi

42.1. Definicija

U toku istog perioda u kome je sat zaustavljen, koji sledi posle povrede pravila, mogu da nastanu posebni slučajevi kada se načini dodatna povreda(e) pravila.

42.2. Postupak

- 42.2.1. Dosude se sve greške i identifikuju sve kazne.
- 42.2.2. Odredi se redosled kojim su se sve povrede pravila dogodile.
- 42.2.3. Ponište se sve jednake kazne ekipama i sve kazne za obostranu grešku, redosledom kojim su dosuđene. Jednom kad se kazne upišu u zapisnik i ponište, smatra se kao da se nisu ni dogodile.
- 42.2.4. Ako je dosuđena tehnička greška, ta kazna se prva sprovodi, bez obzira da li je određen redosled kazni ili da li je započelo započelo sprovođenje kazni.
- Ako je glavnom treneru dosuđena tehnička greška zbog diskvalifikacije prvog pomoćnog trenera, zamenika, igrača udaljenog iz igre i pratećeg člana delegacije, ta kazna se ne sprovodi prva, već po redosledu kojim su se sve greške i prekršaji dogodili, osim ako nisu poništeni.

- 42.2.5. Pravo na posed lopte kao deo poslednje kazne koju treba sprovesti, poništava sva prethodna prava na posed lopte.
- 42.2.6. Jednom kad lopta postane živa prilikom prvog slobodnog bacanja ili kazne ubacivanja, ta kazna više ne može da se koristi za poništavanje bilo kojih preostalih kazni.
- 42.2.7. Sve preostale kazne se sprovedu redosledom kojim su dosuđene.
- 42.2.8. Ako nakon poništavanja jednakih kazni obema ekipama, nema drugih kazni koje ostaju za sprovođenje, igra se nastavlja kako sledi.
- Ako je približno istovremeno sa prvom povredom pravila:
- Postignut važeći pogodak iz igre ili poslednje slobodno bacanje, lopta se dodeljuje ekipi koja nije postigla pogodak za ubacivanje na bilo kom mestu iza čeonke linije te ekipe.
 - Ekipa imala kontrolu lopte ili pravo na nju, lopta se dodeljuje toj ekipi za ubacivanje na mestu najbližem prvoj povredi pravila.
 - Nijedna ekipa nije imala kontrolu lopte niti pravo na nju, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 43. Slobodna bacanja

43.1. Definicija

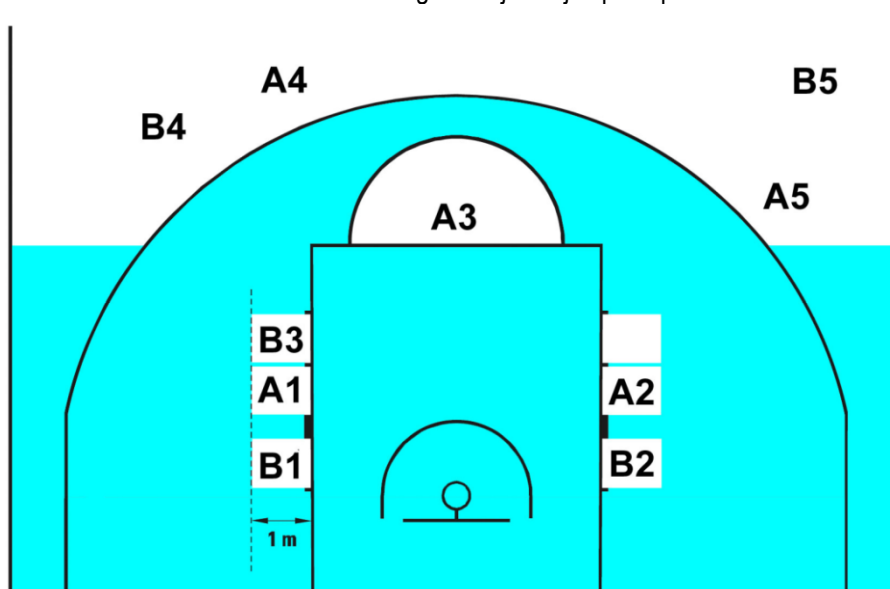
- 43.1.1. Slobodno bacanje je prilika data igraču da bez ometanja postigne 1 poen, sa mesta iza linije slobodnog bacanja i unutar polukruga.
- 43.1.2. Celina slobodnih bacanja se definiše kao sva slobodna bacanja i mogući naredni posed lopte, koji su rezultat jedne kazne za grešku.

43.2. Pravilo

- 43.2.1. Kada se dosudi lična, nesportska ili diskvalifikujuća greška koja uključuje dodir, slobodno bacanje(a) se dodeljuje na sledeći način:
- Igrač na kome je greška načinjena izvodi slobodno bacanje(a).
 - Ako postoji zahtev za njegovu zamenu, on mora da izvede slobodno bacanje(a) pre nego što napusti igru.
 - Ako on mora da napusti igru zbog povrede, pošto je načinio 5 grešaka ili bio diskvalifikovan, slobodno bacanje(a) izvodi njegov zamenik. Ako nema zamenika na raspolaganju, slobodno bacanje(a) izvodi bilo koji saigrač koga odredi njegov glavni trener.
- 43.2.2. Kada se dosudi tehnička ili diskvalifikujuća greška koja ne uključuje dodir, slobodno bacanje(a) izvodi bilo koji član protivničke ekipe koga odredi njegov glavni trener.
- 43.2.3. Izvođač slobodnog bacanja:
- Zauzima mesto iza linije slobodnog bacanja i unutar polukruga.
 - Upotrebljava bilo koji metod da šutira slobodno bacanje tako da lopta uđe u koš odozgo ili dodirne obruč.
 - Izbacuje loptu u roku od 5 sekundi nakon što mu je **sudija** stavi na raspolaganje.
 - Ne dodiruje liniju slobodnog bacanja niti ulazi u polje ograničenja, sve dok lopta ne uđe u koš ili dodirne obruč.
 - Ne fintira slobodno bacanje.
- 43.2.4. Igrači imaju pravo da naizmenično zauzmu mesta u podeocima za skakače u toku slobodnog bacanja, za koje se smatra da su duboki 1 m (Dijagram 6).

U toku slobodnih bacanja ovi igrači:

- Ne zauzimaju podeoke za skakače na koje nemaju pravo.
- Ne ulaze u polje ograničenja i neutralnu zonu, niti napuštaju podeljak za skakače, sve dok lopta ne napusti šaku(e) izvođača slobodnog bacanja.
- Ne dekoncentrišu izvođača slobodnog bacanja svojim postupcima.

Dijagram 6. Položaji igrača u toku slobodnih bacanja

- 43.2.5. Igrači koji se ne nalaze u podeocima za skakače u toku slobodnog bacanja, ostaju iza produžetka linije slobodnog bacanja i iza linije pogotka iz igre za 3 poena, sve dok se slobodno bacanje ne završi.
- 43.2.6. U toku slobodnog(ih) bacanja posle koga sledi naredna celina(e) slobodnih bacanja ili ubacivanje, svi igrači ostaju iza produžetka linije slobodnog bacanja i iza linije pogotka iz igre za 3 poena.

Povreda Čl. 43.2.3, 43.2.4, 43.2.5 i 43.2.6 je prekršaj.

43.3. Kazna

43.3.1. **Ako je slobodno bacanje uspešno** i prekršaj načini izvođač slobodnog bacanja, poen se ne računa.

Lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako postoji naredno slobodno bacanje(a) ili kazna poseda koja treba da se sprovede.

43.3.2. **Ako je slobodno bacanje uspešno**, a prekršaj(e) je načinio bilo koji igrač osim izvođača slobodnog bacanja:

- Poen se računa.
- Zanemaruje se prekršaj(i).

U slučaju poslednjeg slobodnog bacanja, lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na bilo kom mestu iza čone linije teekipe.

43.3.3. Ako slobodno bacanje nije uspešno, a prekršaj je načinjen od:

- **Izvođača slobodnog bacanja** ili **njegovog saigrača** prilikom poslednjeg slobodnog bacanja, lopta se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako ta ekipa ima pravo na naredni posed.
- **Protivnika** izvođača slobodnog bacanja, dodeljuje se novo slobodno bacanje izvođaču slobodnog bacanja.
- **Obe ekipe**, prilikom poslednjeg slobodnog bacanja, nastaje situacija podbacivanja.

Čl. 44. Pogreške koje mogu da se isprave

44.1. Definicija

Sudije mogu da isprave pogrešku ako je pravilo nenamerno prekršeno, samo u sledećim situacijama:

- Dodeljivanje nezasluženog slobodnog(ih) bacanja.
- Propuštanje da se dodeli zasluženno slobodno bacanje(a).
- Pogrešno dodeljivanje ili poništavanje pogotka(daka).
- Dozvoljavanje pogrešnom igraču da izvede slobodno bacanje(a).

44.2. Opšti postupak

44.2.1. Da bi gore navedene pogreške mogle da se isprave, **sudije**, delegat, ako je prisutan, ili pomoćne sudije moraju da ih uoče pre nego što lopta postane živa posle prve mrtve lopte nakon što je sat za igru pokrenut posle pogreške.

44.2.2. **Sudija** može da zaustavi igru odmah po uočavanju pogreške koja može da se ispravi, sve dok nijednu ekipu ne dovodi u podređeni položaj.

44.2.3. Sve načinjene greške, postignuti poeni, utrošeno vreme i dodatne aktivnosti, koji su se možda desili nakon što se pogreška dogodila a pre njenog uočavanja, ostaju da važe.

44.2.4. Nakon ispravljanja pogreške, igra se nastavlja na mestu gde je zaustavljena da bi se pogreška ispravila, osim ako nije drugačije naznačeno u ovim pravilima. Lopta se dodeljuje ekipi koja je imala pravo na nju u trenutku kada je igra zaustavljena radi ispravljanja pogreške.

44.2.5. Jednom kad je uočena pogreška koja još uvek može da se ispravi, a:

- Igrač koji je uključen u ispravljanje pogreške se nalazi na klupi ekipe nakon što je pravilno zamenjen, on mora ponovo da uđe na teren za igru da bi učestvovao u ispravljanju pogreške i u tom trenutku postaje igrač.
Po završetku ispravljanja pogreške on može da ostane u igri, osim ako je ponovo zatražena pravilna zamena, u kom slučaju može da napusti teren za igru.
- Igrač je zamenjen zbog povrede ili **pomoći**, zato što je načinio 5 grešaka ili bio diskvalifikovan, u ispravljanju pogreške mora da učestvuje njegov zamenik.

44.2.6. Pogreške koje mogu da se isprave, ne mogu da se ispravljaju nakon što glavni sudija potpiše zapisnik.

44.2.7. Pogrešku pomoćnih sudija pri vođenju zapisnika, **merenju vremena** ili rukovanju satom za šut, koja se odnosi na rezultat, broj grešaka, broj tajm-auta, potrošeno ili propušteno vreme na satu za igru ili satu za šut, **sudije** mogu da isprave u bilo kom trenutku pre nego što glavni sudija potpiše zapisnik.

44.3. Poseban postupak

44.3.1. Dodeljivanje nezaslužnog slobodnog(ih) bacanja.

Poništava se slobodno bacanje(a) izvedeno kao rezultat pogreške i igra se nastavlja na sledeći način:

- Ako sat za igru nije pokrenut, lopta se dodeljuje ekipi čija su slobodna bacanja poništena, za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja.
- Ako je sat za igru pokrenut i:
 - Ekipa koja ima kontrolu lopte ili pravo na nju u trenutku kada je pogreška uočena je ista ona ekipa koja je imala kontrolu lopte u trenutku kada se pogreška dogodila, ili
 - Nijedna ekipa nema kontrolu lopte u trenutku kada je pogreška uočena, lopta se dodeljuje ekipi koja je imala pravo na nju u trenutku kada se pogreška dogodila.
- Ako je sat za igru pokrenut i u trenutku kada je pogreška uočena ekipa koja ima kontrolu lopte ili pravo na nju je protivnik ekipe koja je imala kontrolu lopte u trenutku pogreške, nastaje situacija podbacivanja.
- Ako je sat za igru pokrenut i u trenutku kada je pogreška uočena već je dodeljena kazna koja uključuje slobodno bacanje(a), sprovodi se slobodno bacanje(a) i lopta dodeljuje za ubacivanje ekipi koja je imala kontrolu lopte u trenutku kada se pogreška dogodila.

44.3.2. Propuštanje da se dodeli zaslužno slobodno bacanje(a):

- Ako nije bilo promene poseda lopte nakon što se pogreška dogodila, igra se nastavlja nakon ispravljanja pogreške kao nakon bilo kog normalnog poslednjeg slobodnog bacanja.
- Ako ista ekipa postigne pogodak nakon što joj je pogrešno dodeljen posed lopte za ubacivanje, pogreška se zanemaruje.

44.3.3. Dozvoljavanje pogrešnom igraču da izvede slobodno bacanje(a).

Poništava se izvedeno slobodno bacanje(a) i posed lopte ako je deo kazne. Lopu se dodeljuje protivnicima za ubacivanje na produžetku linije slobodnog bacanja, osim ako **igra treba da se nastavi nakon što je bila zaustavljena zbog ispravljanja pogreške ili treba da se sprovedu kazne za naredne povrede pravila, u kom slučaju će igra biti nastavljena sa mesta na kom je bila zaustavljena da bi se pogreška ispravila.**

PRAVILO OSAM - **SUDIJE**, POMOĆNE SUDIJE, DELEGAT: DUŽNOSTI I PRAVA

Čl. 45. **Sudije**, pomoćne sudije i delegat

- 45.1. **Sudije** su glavni sudija i 1 ili 2 sudija(a). Njima pomažu pomoćne sudije i delegat, ako je prisutan.
- 45.2. **Pomoćne sudije** su zapisničar, pomoćni zapisničar, merilac vremena i merilac perioda šuta.
- 45.3. **Delegat** sedi između zapisničara i merioca vremena. Njegova prvenstvena dužnost u toku utakmice je da nadgleda rad pomoćnih sudija i da pomaže glavnom sudiji i sudiji(ama) da se utakmica mirno odvija.
- 45.4. **Sudije** date utakmice ne treba da budu na bilo koji način u vezi sa bilo kojom ekipom na terenu za igru.
- 45.5. **Sudije**, pomoćne sudije i delegat vode utakmicu saglasno ovim pravilima i nisu ovlašćeni da ih menjaju.
- 45.6. **Sudijska** uniforma se sastoji od **sudijske** majice, dugih crnih pantalona, crnih čarapa i crnih košarkaških patika.
- 45.7. **Sudije** i pomoćne sudije su jednoobrazno obučene.

Čl. 46. Glavni sudija: dužnosti i prava

Glavni sudija:

- 46.1. Pregleda i odobrava svu opremu koja treba da se koristi u toku utakmice.
- 46.2. Određuje zvaničan sat za igru, sat za šut, štopericu i upoznaje pomoćne sudije.
- 46.3. Bira loptu za igru između najmanje 2 upotrebljavane lopte koje obezbeđuje domaća ekipa. Ukoliko nijedna od ovih lopti ne odgovara kao lopta za igru, može da odabere loptu najboljeg kvaliteta koju ima na raspolaganju.
- 46.4. Ne dozvoljava nijednom igraču da nosi predmete koji mogu da prouzrokuju povredu ostalih igrača.
- 46.5. Sprovodi podbacivanje **na početku** prve četvrtine i naizmenično ubacivanje **na početku** svih ostalih četvrtina i produžetaka.
- 46.6. Ima pravo da prekine utakmicu kada to uslovi nalažu.
- 46.7. Ima pravo da odluči da ekipa gubi utakmicu bez borbe.
- 46.8. Pažljivo pregleda zapisnik na kraju vremena za igru ili bilo kada to smatra potrebnim.
- 46.9. Odobrava i potpisuje zapisnik na kraju vremena za igru, **prekidajući** administraciju i **vezu** **sudija** sa utakmicom. **Prava sudija počinju** kada izađu na teren za igru 20 minuta pre predviđenog početka utakmice i **prestaju** kada signal sata za igru oglasi kraj utakmice koji su odobrile **sudije**.
- 46.10. Upisuje u svlačionici, na poledini zapisnika pre nego što ga potpiše:
- Bilo koje gubljenje utakmice bez borbe ili diskvalifikujuću grešku.
 - Bilo koje nesportsko ponašanje članova ekipe, glavnih trenera, pomoćnih trenera i pratećih članova delegacije, koje se dogodi više od 20 minuta pre predviđenog početka utakmice ili između kraja utakmice i odobravanja i potpisivanja zapisnika. U takvom slučaju, glavni sudija (**ili** delegat, ako je prisutan) mora da pošalje detaljan izveštaj organizacionom telu takmičenja.

- 46.11. Donosi konačnu odluku kad god je potrebno ili kada se **sudije** ne slažu. Da bi doneo konačnu odluku, može da konsultuje sudiju(e), delegata, ako je prisutan, i/ili pomoćne sudije.
- 46.12. **Za utakmice na kojima se upotrebljava Sistem za ponavljanje snimka molimo vas pogledajte dodatak F.**
- 46.13. Nakon što bude obavešten od merioca vremena, zviždi pištaljkom pre prve i treće četvrtine kada ostane 3 minuta i 1,5 minut do početka četvrtine. Glavni sudija takođe zviždi pištaljkom pre druge i četvrte četvrtine i svakog produžetka kada ostane 30 sekundi do početka četvrtine i produžetka.
- 46.14. **Ima pravo da donosi odluke o bilo kom pitanju koje nije posebno regulisano ovim pravilima.**

Čl. 47. Sudije: dužnosti i prava

- 47.1. **Sudije** imaju pravo da donose odluke o povredama pravila načinjenim unutar ili van granične linije, uključujući zapisnički sto, klupe ekipa i prostore neposredno iza linija.
- 47.2. **Sudije** zvižde pištaljkom kada dođe do povrede pravila, na završetku četvrtine ili produžetka ili kada smatraju da je neophodno da zaustave igru. **Sudije** ne zvižde pištaljkom nakon uspešnog pogotka iz igre, uspešnog slobodnog bacanja ili kada lopta postaje živa.
- 47.3. Kada odlučuju o ličnom dodiru ili prekršaju, **sudije** u svakom konkretnom slučaju uzimaju u obzir i odmeravaju sledeće osnovne principe:
- Duh i cilj pravila i potrebu da se održi integritet utakmice.
 - Doslednost u primeni koncepta "prednost/podređeni položaj". **Sudije** ne treba da teže da nepotrebno prekidaju tok igre, da bi kaznili slučajan lični dodir koji ne daje prednost odgovornom igraču niti dovodi njegovog protivnika u podređeni položaj.
 - Doslednost u primeni zdravog razuma na svakoj utakmici, imajući na umu sposobnosti igrača koji su u pitanju i njihov stav i ponašanje u toku utakmice.
 - Doslednost u održavanju ravnoteže između kontrole i toka igre, imajući "osećaj" za poteze koje učesnici nastoje da učine i donoseći odluke koje su korisne za utakmicu.
- 47.4. Ako jedna od ekipa uloži protest, glavni sudija (ili delegat, ako je prisutan) po prijemu razloga protesta izveštava u pisanoj formi o događaju organizaciono telo takmičenja.
- 47.5. Ako je **sudija** povređen ili iz bilo kog drugog razloga ne može da nastavi da obavlja svoje dužnosti u roku od 5 minuta od nastalog događaja, utakmica se nastavlja. Preostali **sudija(e)** sudi **sam** u ostatku utakmice, osim ako postoji mogućnost zamene povređenog **sudije** kvalifikovanim **sudijom** zamenikom. Preostali **sudija(e)** odlučuje o mogućoj zameni, nakon konsultacije sa delegatom, ako je prisutan.
- 47.6. Na svim međunarodnim utakmicama, ako je potrebno da se usmeno pojašni odluka, koristi se engleski jezik.
- 47.7. **Svaki sudija ima pravo da donosi odluke u granicama svojih dužnosti, ali nije ovlašćen da zanemaruje ili dovodi u pitanje odluke koje je doneo drugi sudija.**
- 47.8. **Primena i tumačenje Službenih pravila igre od strane sudija, bez obzira da li je ili nije doneta eksplicitna odluka, su konačni i ne mogu da se osporavaju ili zanemaruju, osim u slučajevima gde je protest dozvoljen (videti Prilog C).**

Čl. 48. Zapisničar i pomoćni zapisničar: dužnosti

48.1. Zapisničaru se obezbeđuje zapisnik i on vodi evidenciju:

- Ekipe, unoseći imena i brojeve igrača koji treba da počnu utakmicu i svih zamenika koji ulaze u igru. Kada dođe do povrede pravila koja se odnosi na 5 igrača koji treba da počnu utakmicu, zamene ili brojeve igrača, obaveštava bližeg **sudiju** što je pre moguće.
- Tekućeg zbira postignutih poena, unoseći postignute pogotke iz igre i slobodnih bacanja.
- Grešaka dosuđenih svakom igraču. Zapisničar mora odmah da obavesti **sudiju** kada je bilo kom igraču dosuđeno 5 grešaka. Upisuje greške dosuđene svakom glavnom treneru i mora odmah da obavesti **sudiju** kada glavni trener treba da bude diskvalifikovan. Slično tome, mora odmah da obavesti **sudiju** da igrač treba da bude diskvalifikovan, ako načini 2 tehničke greške, ili 2 nesportske greške, ili 1 tehničku i 1 nesportsku grešku.
- Tajm-auta. Kada ekipa zatraži tajm-aut, mora da obavesti **sudije** o prilici za tajm-aut i obaveštava glavnog trenera posredstvom **sudije** kada glavni trener više nema preostali tajm-aut(e) u poluvremenu ili u produžetku.
- Sledećeg naizmeničnog poseda, rukujući strelicom naizmeničnog poseda. Zapisničar okreće smer strelice naizmeničnog poseda odmah nakon završetka prvog poluvremena pošto ekipe razmenjuju koševе u drugom poluvremenu.

48.2. Pomoćni zapisničar rukuje semaforom i pomaže zapisničaru i meriocu vremena. U slučaju bilo kog neslaganja između semafora i zapisnika koje ne može da se razreši, zapisnik ima prednost i semafor se shodno tome ispravlja.

48.3. Ako je uočena pogreška u vođenju zapisnika:

- U toku igre, merilac vremena mora da sačeka do prve mrtve lopte pre nego što se oglasi svojim signalom.
- Nakon završetka vremena za igru a pre nego što glavni sudija potpiše zapisnik, pogreška se ispravlja, čak i ako ova ispravka utiče na konačan rezultat utakmice.
- Nakon što glavni sudija potpiše zapisnik, pogreška više ne može da se ispravi. Glavni sudija ili delegat, ako je prisutan, šalje detaljan izveštaj organizacionom telu takmičenja.

Čl. 49. Merilac vremena: dužnosti

49.1. Meriocu vremena se obezbeđuje sat za igru i štoperica i on:

- Meri vreme za igru, tajm-oute i intervale igre.
- Obezbeđuje da se signal sata za igru oglasi vrlo glasno i automatski na završetku četvrtine ili produžetka.
- Upotrebljava svako moguće sredstvo da odmah obavesti **sudije**, ako se njegov signal ne oglasi ili ne čuje.
- Označava broj grešaka koje je načinio svaki igrač, podižući oznaku sa brojem načinjenih grešaka tog igrača, na način vidljiv obojici glavnih trenera.
- Postavlja oznaku za greške ekipe na zapisnički sto na strani bližoj klupi ekipe koja se nalazi u situaciji kazne za greške ekipe, kada lopta postane živa nakon četvrte greške ekipe u četvrtini.
- Vršiti zamene.
- Oglašava se svojim signalom samo kada lopta postane mrtva i pre nego što ponovo postane živa. Zvuk njegovog signala ne zaustavlja sat za igru ili igru, niti prouzrokuje da lopta postane mrtva.

49.2. Merilac vremena meri **vreme za igru** na sledeći način:

- Pokreće sat za igru:
 - U toku podbacivanja, kada loptu pravilno odbije skakač.
 - Nakon neuspešnog poslednjeg slobodnog bacanja gde lopta ostaje živa, kada lopta dodirne ili bude dodirnut od bilo kog igrača na terenu za igru.
 - U toku ubacivanja, kada lopta dodirne ili bude pravilno dodirnut od bilo kog igrača na terenu za igru.
- Zaustavlja sat za igru:
 - Kada istekne vreme na završetku četvrtine i produžetka, ako se sat za igru automatski sam ne zaustavi.
 - Kada **sudija** zazviždi pištaljkom dok je lopta živa.
 - Kada je postignut pogodak iz igre protiv ekipe koja je tražila tajm-aut.
 - Kada je postignut pogodak iz igre dok sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku.
 - Kada se oglasi signal sata za šut dok ekipa ima kontrolu lopte.

49.3. Merilac vremena meri **tajm-aut** na sledeći način:

- Pokreće štopericu odmah kada **sudija** zviždi pištaljkom i pokaže znak za tajm-aut.
- Oglašava svojim signalom kada protekne 50 sekundi tajm-auta.
- Oglašava svojim signalom kada se tajm-aut završi.

49.4. Merilac vremena meri **interval igre** na sledeći način:

- Pokreće štopericu odmah kada se završi prethodna četvrtina ili produžetak.
- Obaveštava **sudije** pre prve i treće četvrtine, kada 3 minuta i 1,5 minut ostane do početka četvrtine.
- Oglašava se svojim signalom pre druge i četvrte četvrtine i svakog produžetka, kada 30 sekundi ostane do početka četvrtine ili produžetka.
- Oglašava se svojim signalom i istovremeno zaustavlja štopericu, odmah kada se završi interval igre.

Čl. 50. Merilac perioda šuta: dužnosti

Meriocu perioda šuta se obezbeđuje sat za šut koji se:

50.1. **Pokreće ili ponovo pokreće** kada:

- Ekipa stekne kontrolu žive lopte na terenu za igru. Nakon toga, novi period šuta ne počinje kada protivnik samo dodirne loptu, ako ista ekipa zadrži kontrolu lopte.
- Prilikom ubacivanja, lopta dodirne ili bude pravilno dodirnut od bilo kog igrača na terenu za igru.

50.2. **Zaustavlja ali ne vraća**, sa vidljivim preostalim vremenom, kada se istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte, dodeli ubacivanje kao rezultat:

- Odlaska lopte van graničnih linija.
- Povrede igrača iste ekipe.
- Tehničke greške načinjene od te ekipe.
- Situacije podbacivanja (**ali ne u slučaju kada se lopta zaglavi između obruča i table**).
- Obostrane greške.
- Poništavanja jednakih kazni obema ekipama.

Zaustavlja ali takođe ne vraća, sa vidljivim preostalim vremenom, kada sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi, a istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte bude dodeljeno ubacivanje u prednjem polju kao rezultat greške ili prekršaja.

50.3. **Zaustavlja i vraća na 24 sekunde**, pri čemu na displeju nema prikaza, kada:

- Lopta pravilno uđe u koš.
- Lopta dotakne obruč protivničkog koša i kontroliše je ekipa koja nije imala kontrolu lopte pre nego što je ona dodirnula obruč.
- Ekipi bude dodeljeno ubacivanje u zadnjem polju, kao rezultat:
 - Greške ili prekršaja (ali ne zbog odlaska lopte van graničnih linija).
 - Situacije podbacivanja za ekipu koja prethodno nije imala kontrolu lopte.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi sa ekipom koja ima kontrolu lopte.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi ni sa jednom ekipom, osim ako bi protivnici bili dovedeni u podređeni položaj.
- Ekipi bude dodeljeno slobodno bacanje(a).

50.4. **Zaustavlja i vraća na 14 sekundi**, sa vidljivih 14 sekundi, kada:

- Sat za šut pokazuje 13 ili manje sekundi, a istoj ekipi koja je prethodno imala kontrolu lopte bude dodeljeno ubacivanje u prednjem polju kao rezultat:
 - Greške ili prekršaja (ali ne zbog odlaska lopte van graničnih linija).
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi sa ekipom koja ima kontrolu lopte.
 - Zaustavljanja igre zbog akcije koja nije u vezi ni sa jednom ekipom, osim ako bi protivnici bili dovedeni u podređeni položaj.
- Ekipi koja prethodno nije imala kontrolu lopte bude dodeljeno ubacivanje u prednjem polju kao rezultat:
 - Lične greške ili prekršaja (uključujući zbog odlaska lopte van graničnih linija),
 - Situacije podbacivanja.
- Ekipi bude dodeljeno ubacivanje na liniji ubacivanja u njenom prednjem polju kao rezultat nesportske ili diskvalifikujuće greške.
- Nakon što lopta dodirne obruč prilikom neuspešnog šuta na koš iz igre (uključujući kada se lopta zaglavi između obruča i table), neuspešnog poslednjeg slobodnog bacanja ili dodavanja, kontrolu lopte ponovo stekne ista ekipa koja je imala kontrolu lopte pre nego što je ona dodirnula obruč.
- Sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini ili svakom produžetku, posle tajm-outa koji je uzela ekipa koja ima pravo na posed lopte u svom zadnjem polju i glavni trener odluči da se igra nastavi ubacivanjem za njegovu ekipu na liniji ubacivanja u prednjem polju ekipe, a sat za šut pokazuje 14 ili više sekundi u trenutku kad je igra zaustavljena.

50.5. **Isključuje**, nakon što lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen u bilo kojoj četvrtini ili produžetku, kada postoji nova kontrola lopte za bilo koju ekipu a manje od 14 sekunde ostane na satu za igru.

Signal sata za šut niti zaustavlja sat za igru ili igru, niti prouzrokuje da lopta postane mrtva, osim ako ekipa ima kontrolu lopte.

A. SUDIJSKI ZNACI

- A.1** Znakovi rukama, ilustrovani u ovim pravilima, jedini su važeći **sudijski** znakovi.
- A.2** Dok se izveštava zapisnički sto, naročito se preporučuje da se ova komunikacija podrži govorom (na međunarodnim utakmicama na engleskom jeziku).
- A.3** Važno je da pomoćne sudije poznaju ove znakove.

Znaci u vezi sata za igru

ZAUSTAVLJANJE SATA

Otvoren dlan

ZAUSTAVLJANJE SATA ZBOG GREŠKE

Jedna stisnuta pesnica

PUŠTANJE SATA

Preseći šakom

Postizanje pogotka

1 POEN

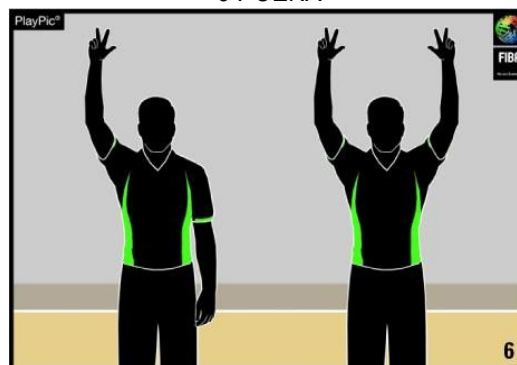
1 prst, "zastavica" oko ručnog zgloba

2 POENA

2 prsta, "zastavica" oko ručnog zgloba

3 POENA

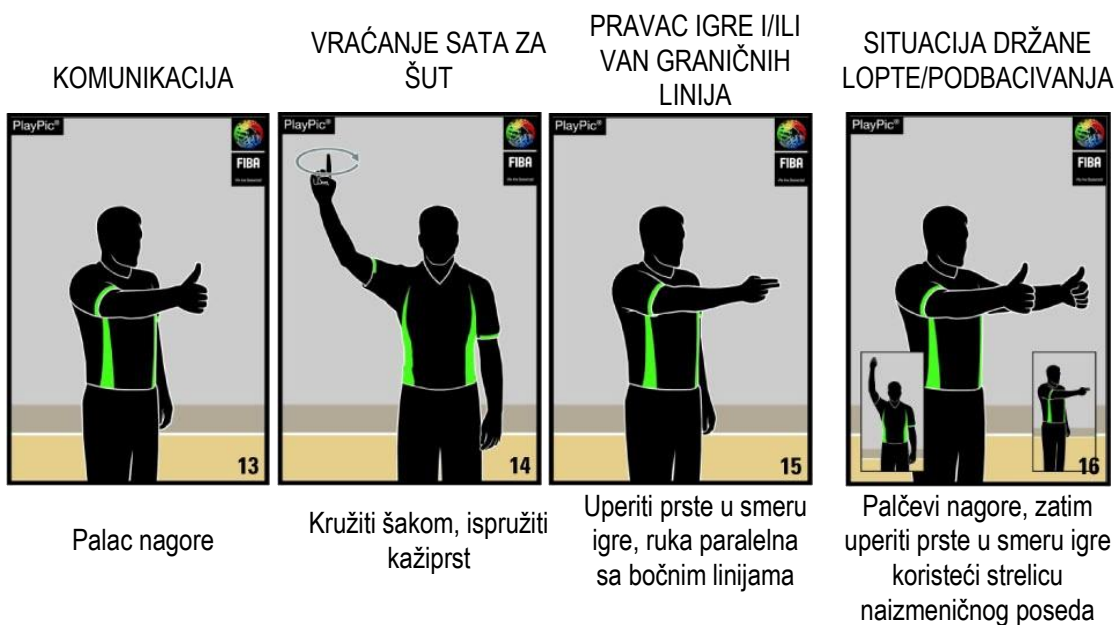
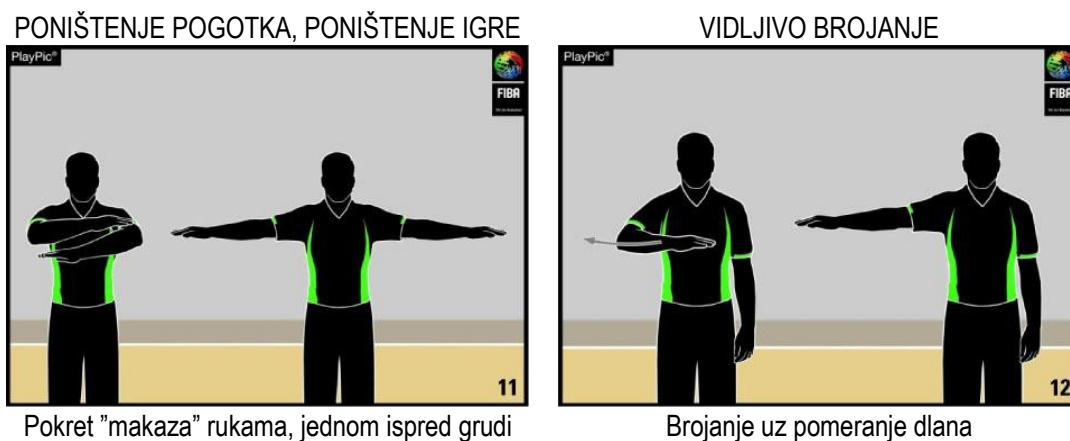

3 ispružena prsta
Jedna ruka: pokušaj
Obe ruke: uspešan pogodak

Zamena i tajm-aut

Informativni znaci

Prekršaji

KORACI

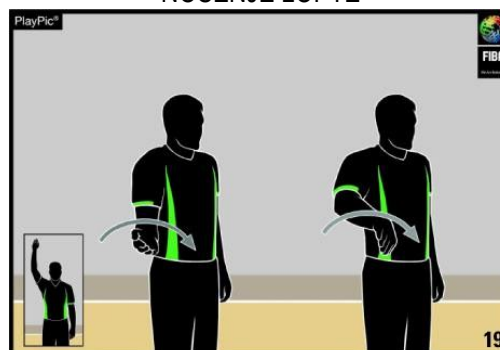
Kružiti pesnicama

NEPRAVILNO VOĐENJE: DVOSTRUKO VOĐENJE

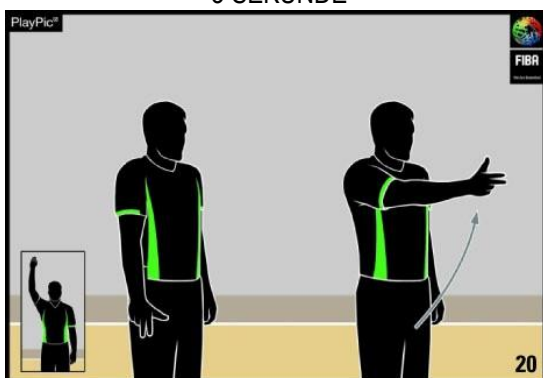
Pokret tapkanja dlanom

NEPRAVILNO VOĐENJE: NOŠENJE LOPTE

Pola okreta dlanom

3 SEKUNDE

Ispružena ruka, pokazati 3 prsta

5 SEKUNDI

Pokazati 5 prstiju

8 SEKUNDI

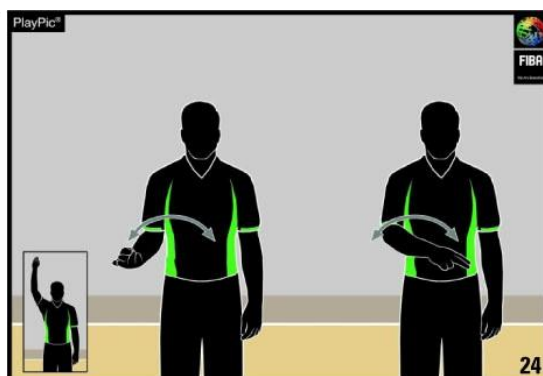
Pokazati 8 prstiju

24 SEKUNDE

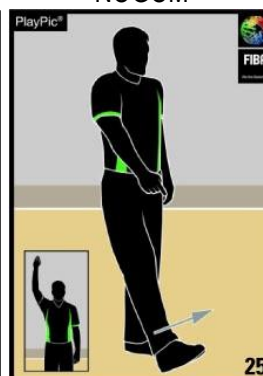
Prsti dodiruju rame

LOPTA VRAĆENA U ZADNJE POLJE

Mahati rukom ispred tela

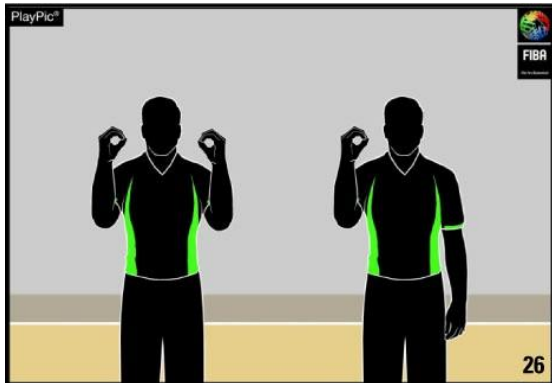
NAMERNO UDARANJE ILI BLOKIRANJE LOPTE NOGOM

Uperiti prst u stopalo

Broj igrača

Br. 00 i 0

Obe šake pokazuju broj 0

Desna šaka pokazuje broj 0

Broj 1-5

Desna šaka pokazuje broj 1 do 5

Broj 6-10

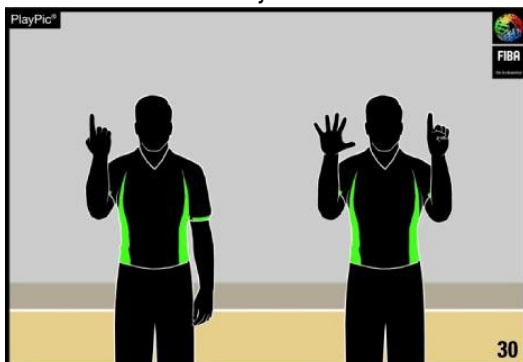
Desna šaka pokazuje broj 5, leva šaka pokazuje broj 1 do 5

Broj 11-15

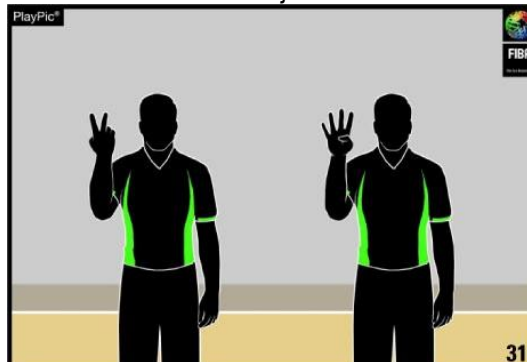
Desna šaka pokazuje stisnutu pesnicu, leva šaka pokazuje broj 1 do 5

Broj 16

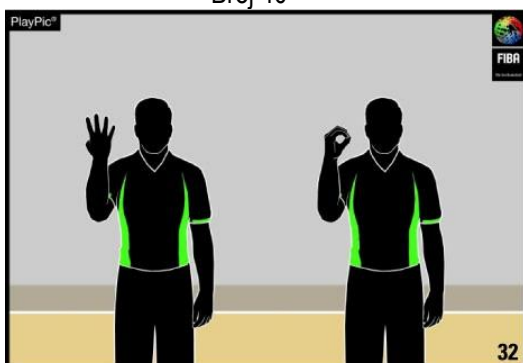
Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 1 kao cifru desetice - zatim otvorene šake pokazuju broj 6 kao cifru jedinice

Broj 24

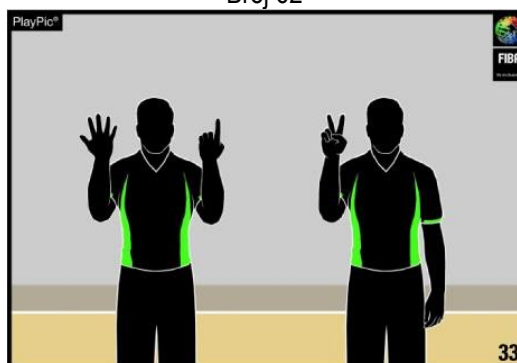
Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 2 kao cifru desetice - zatim otvorena šaka pokazuje broj 4 kao cifru jedinice

Broj 40

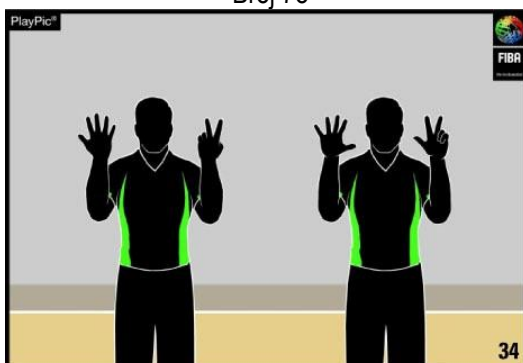
Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 4 kao cifru desetice - zatim otvorene šake pokazuju broj 0 kao cifru jedinice

Broj 62

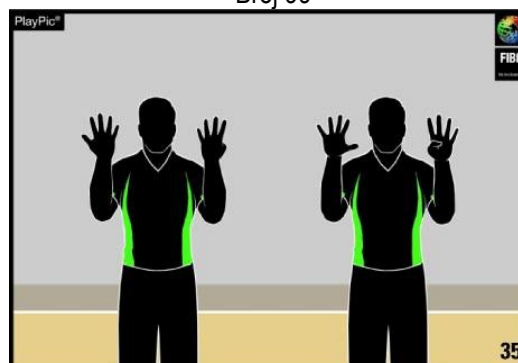
Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 6 kao cifru desetice - zatim otvorena šaka pokazuje broj 2 kao cifru jedinice

Broj 78

Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 7 kao cifru desetice - zatim otvorene šake pokazuju broj 8 kao cifru jedinice

Broj 99

Prvo okrenuta šaka pokazuje broj 9 kao cifru desetice - zatim otvorena šaka pokazuje broj 9 kao cifru jedinice

Vrste grešaka

DRŽANJE

Uхватiti ručni zglob nadole

BLOKIRANJE (ODBRANA), NEPRAVILAN EKRAN (NAPAD)

Obe šake na kukovima

GURANJE ILI PROBIJANJE BEZ LOPTE

Imitirati guranje

PROVERAVANJE RUKOM

Uхватiti dlan i kretnja

NEPRAVILNA UPOTREBA ŠAKA

Udariti ručni zglob

PROBIJANJE SA LOPTOM

Stisnuta pesnica udara u otvoren dlan

NEPRAVILAN DODIR ŠAKE

Udariti dlanom drugu podlakticu

OBAVIJANJE RUKOM

Pomeriti podlakticu unazad

PREKOMERNO ZAMAHIVANJE LAKTOVIMA

Zamahnuti laktom unazad

UDARAC U GLAVU

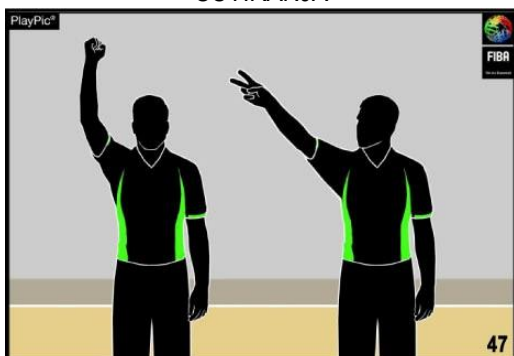
Imitirati dodir glave

GREŠKA EKIPE KOJA IMA KONTROLU LOPTE

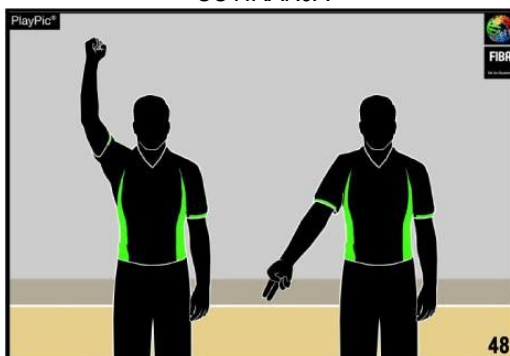
Uperiti stisnutu pesnicu u pravcu koša ekipe počinioa

GREŠKA NA IGRAČU KOJI JE U AKCIJI ŠUTIRANJA

Jedna ruka sa stisnutom pesnicom, posle toga označiti broj slobodnih bacanja

GREŠKA NA IGRAČU KOJI NIJE U AKCIJI ŠUTIRANJA

Jedna ruka sa stisnutom pesnicom, posle toga uperiti prste prema podu

Posebne greške

OBOSTRANA GREŠKA

Mahati stisnutim pesnicama na obe šake

TEHNIČKA GREŠKA

Napraviti T, pokazujući dlanove

NESPORTSKA GREŠKA

Uhvatiti ručni zglob nagore

DISKVALIFIKUJUĆA GREŠKA

Stisnute pesnice na obe šake

LAŽIRANJE GREŠKE

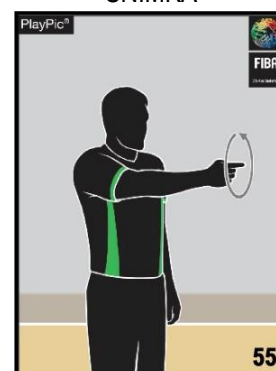
Podići podlakticu dva puta

NEPRAVILAN PRELAZ GRANIČNE LINIJE PRILIKOM UBACIVANJA

Mahati rukom paralelno sa graničnom linijom (u poslednja 2 minuta četvrtne i produžetka)

PREGLED PONOVLJENOG SNIMKA

Kružiti šakom sa horizontalno ispruženim kažiprstom

Sprovođenje kazne za grešku – Izveštavanje zapisničnog stola

NAKON GREŠKE BEZ SLOBODNOG(IH) BACANJA

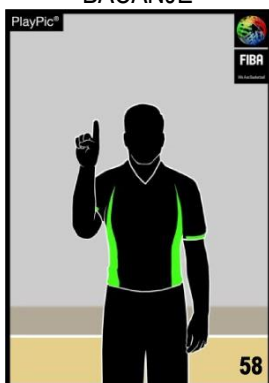
Uperiti prste u smeru igre, ruka paralelna sa bočnim linijama

NAKON GREŠKE EKIPE KOJA IMA KONTROLU LOPTE

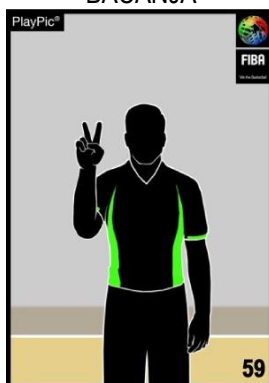
Stisnuta pesnica u smeru igre, ruka paralelna sa bočnim linijama

1 SLOBODNO BACANJE

Držati uspravno 1 prst

2 SLOBODNA BACANJA

Držati uspravno 2 prsta

3 SLOBODNA BACANJA

Držati uspravno 3 prsta

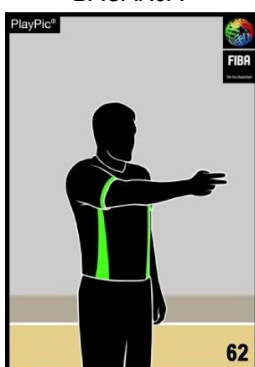
Sprovođenje slobodnih bacanja – Aktivni sudija (vodeći)

1 SLOBODNO BACANJE

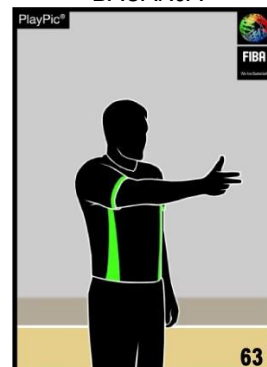
1 prst horizontalno

2 SLOBODNA BACANJA

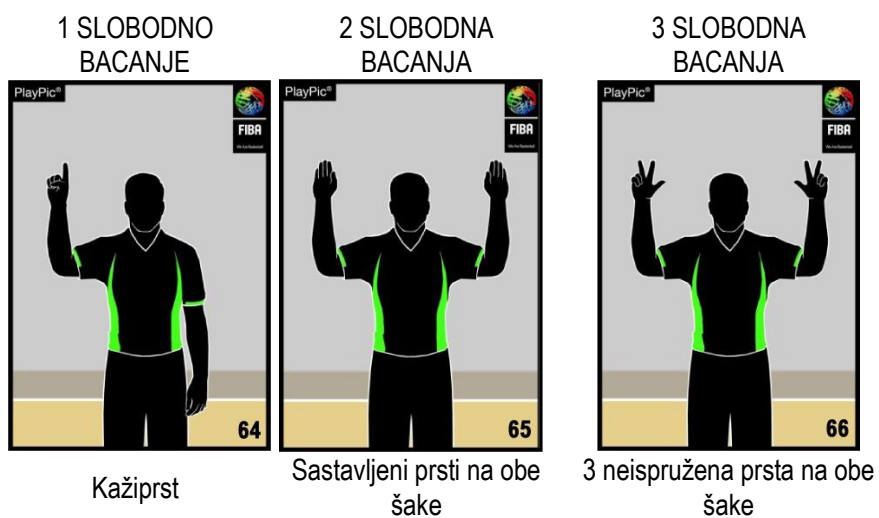
2 prsta horizontalno

3 SLOBODNA BACANJA

3 prsta horizontalno

Sprovođenje slobodnih bacanja – Pasivan sudija (prateći u 2PO & centralni u 3PO)

Dijagram 7. **Sudijski** znaci

B. ZAPISNIK

KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE

ZAPISNIK

FIBA
We Are Basketball

Ekipa A		Ekipa B	
Takmičenje		Datum	
Utakmica br.		Mesto	
Glavni sudija		Sudija 1	
Sudija 2			

Ekipa A		Ekipa B	
Tajm-auti		Greške ekipe	
Četvrtina ①		Četvrtina ②	
Četvrtina ③		Četvrtina ④	
Produžeci			

Licenca br.	Igrač	Br.	Ulazak u igru	Greške	1	2	3	4	5
		4							
		5							
		6							
		7							
		8							
		9							
		10							
		11							
		12							
		13							
		14							
		15							

Glavni trener			
Prvi pomoćni trener			

Ekipa B		Ekipa A	
Tajm-auti		Greške ekipe	
Četvrtina ①		Četvrtina ②	
Četvrtina ③		Četvrtina ④	
Produžeci			

Licenca br.	Igrač	Br.	Ulazak u igru	Greške	1	2	3	4	5
		4							
		5							
		6							
		7							
		8							
		9							
		10							
		11							
		12							
		13							
		14							
		15							

Glavni trener			
Prvi pomoćni trener			

Zapisničar	
Pomoćni zapisničar	
Merilac vremena	
Merilac perioda šuta	

Glavni sudija	
Sudija 1	Sudija 2
Potpis kapitana u slučaju žalbe:	

Rezultati	Četvrtina ①	A	B
	Četvrtina ②	A	B
	Četvrtina ③	A	B
	Četvrtina ④	A	B
	Produžeci	A	B

Konačan rezultat:	Ekipa A	Ekipa B
Pobednička ekipa:		
Utakmica završena u (čas:minut)		

Dijagram 8. Zapisnik

B.1 Na Dijagramu 8 prikazan je zapisnik koji je odobrila Tehnička komisija FIBA.

B.2 Sastoji se od 1 originala i 3 kopije, svaka na papiru različite boje. Original na belom papiru je za FIBA. Prva kopija na plavom papiru je za organizaciono telo takmičenja, druga kopija na ružičastom papiru je za poredničku ekipu, a poslednja kopija na žutom papiru je za ekipu koja je izgubila.

Napomena: 1. Zapisničar koristi 2 olovke različitih boja, CRVENU za prvu i treću, a PLAVU ili CRNU za drugu i četvrtu četvrtinu. U svim proizvođačima upisivanja se vrše PLAVOM ili CRNOM (istom bojom kao za drugu i četvrtu četvrtinu).
 2. Zapisnik može da se pripremi i završi elektronskim putem.

B.3 **Najmanje 40 minuta pre predviđenog početka utakmice**, zapisničar priprema zapisnik na sledeći način:

B.3.1 Upisuje imena 2 ekipe u prostoru u vrhu zapisnika. **Ekipa "A"** je uvek lokalna (domaća) ekipa, ili na turnirima ili utakmicama na neutralnom terenu za igru, prva ekipa navedena u rasporedu. Druga ekipa je **ekipa "B"**.

B.3.2 Zatim upisuje:

- Naziv takmičenja.
- Broj utakmice.
- Datum, vreme i mesto odigravanja utakmice.
- Imena glavnog sudije i sudije(a) i njihove nacionalnosti (IOC kod).

		KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE			
		Z A P I S N I K			
Ekipa A KK AVALA		Ekipa B KK MORAVA			
Takmičenje	KLS	Datum	22.11.2017	Vreme	20:00
Utakmica br.	5	Mesto	Beograd	Glavni sudija	Spasić. A (SRB)
		Sudija 1	Božić. M (SRB)	Sudija 2	Martić. P (SRB)

Dijagram 9. Vrh zapisnika

B.3.3 Ekipa "A" zauzima gornji, a ekipa "B" donji deo zapisnika.

B.3.3.1 U prvoj koloni zapisničar upisuje broj licence (poslednje 3 cifre) svakog igrača, glavnog trenera i prvog pomoćnog trenera. Na turnirima se broj licenci upisuje samo na prvoj utakmici koju ekipe igraju.

B.3.3.2 U drugoj koloni zapisničar upisuje VELIKIM ŠTAMPANIM slovima prezime i početno slovo imena svih igrača prema redosledu brojeva na dresovima, koristeći spisak članova ekipe koji je dobio od glavnog trenera ili njegovog predstavnika. Kapiten ekipe se upisuje sa (CAP) neposredno iza njegovog imena.

B.3.3.3 Ako ekipa nastupa sa manje od 12 igrača, zapisničar povlači liniju preko rubrika za broj licence, prezime, broj i ulazak u igru igrača, u redu ispod zadnjeg upisanog igrača. Ako ima manje od 11 igrača, horizontalna linija se povlači horizontalno do rubrike za greške igrača i nastavlja dijagonalno do dna.

Licenca br.	Igrači		Br.	Ulazak u igru	Greške				
					1	2	3	4	5
001	MARIĆ,	L.	5						
002	STOŠIĆ,	M.	8						
003	PERIĆ,	Z.	9						
004	ILIĆ,	S.	12						
010	TOKIĆ,	I.	18						
012	MILIĆ,	M. (CAP)	22						
014	BIZJAK,	D.	24						
015	RANČIĆ,	M.	25						
021	MITIĆ,	V.	33						
022	ĐOKIĆ,	M.	42						
Glavni trener		788	NIKIĆ,	D.					
Prvi pomoćni trener		555	JANJIĆ,	D.					

Dijagram 10. Ekipe u zapisniku (pre utakmice)

B.3.4 Na dnu odeljka svake ekipe zapisničar upisuje (VELIKIM ŠTAMPANIM slovima) imena glavnog trenera i prvog pomoćnog trenera ekipe.

B.3.5 Na dnu zapisnika zapisničar upisuje (VELIKIM ŠTAMPANIM slovima) svoje ime i imena pomoćnog zapisničara, merioca vremena i merioca perioda šuta.

B.4 Najmanje 10 minuta pre predviđenog početka utakmice, svaki glavni trener:

B.4.1 Potvrđuje svoju saglasnost sa imenima i odgovarajućim brojevima članova svoje ekipe.

B.4.2 Potvrđuje imena glavnog trenera i prvog pomoćnog trenera. Ako nema glavnog trenera niti prvog pomoćnog trenera, kapiten deluje kao igrač-trener i upisuje se sa (CAP) iza njegovog imena.

Glavni trener	607	MILIĆ, M. (CAP)	D ₂		
Prvi pomoćni trener					

B.4.3 Upisuje malo "x" pored broja igrača u rubrici "Ulazak u igru", kod 5 igrača koji počinju utakmicu.

B.4.4 Potpisuje zapisnik.

Glavni trener ekipe "A" prvi daje gornju informaciju.

B.5 Na početku utakmice zapisničar zaokružuje malo "x" u rubrici "Ulazak u igru", kod 5 igrača obe ekipe koji počinju utakmicu.

B.6 U toku utakmice zapisničar upisuje malo "x" (nezaokruženo) kada zamenik prvi put ulazi u igru kao igrač.

B.7 Tajm-auti

B.7.1 Dodeljeni tajm-auti se upisuju u zapisnik unošenjem minuta vremena za igru u četvrtini ili u produžetku u odgovarajuće rubrike ispod imena ekipe.

B.7.2 Po završetku svakog poluvremena i produžetka neiskorišćene rubrike se precrtavaju sa 2 horizontalne paralelne linije. Ako ekipi nije dodeljen prvi tajm-aut pre nego što sat za igru pokaže 2:00 minuta u četvrti četvrtini, zapisničar precrtava sa 2 horizontalne linije prvu rubriku za drugo poluvreme ekipe.

Tajm-auti			Greške ekipe						
7	Četvrtina ①		②						
9 10	Četvrtina ③		④						
	Produžeci								
Licenca br.	Igrači		Br.	Ulazak u igru	Greške				
					1	2	3	4	5
001	MARIĆ,	L.	5						
002	STOŠIĆ,	M.	8						
003	PERIĆ,	Z.	9						
004	ILIĆ,	S.	12						
010	TOKIĆ,	I.	18						
012	MILIĆ,	M. (CAP)	22						
014	BIZJAK,	D.	24						
015	RANČIĆ,	M.	25						
021	MITIĆ,	V.	33						
022	ĐOKIĆ,	M.	42						
024	ARSOV,	P.	55						
Glavni trener		788	NIKIĆ,	D.					
Prvi pomoćni trener		555	JANJIĆ,	D.					

Dijagram 11. Ekipa u zapisniku (nakon utakmice)

B.8 Greške

- B.8.1 Greške igrača mogu da budu lične, tehničke, nesportske ili diskvalifikujuće i upisuju se igraču.
- B.8.2 Greške koje načine glavni trener, prvi pomoćni trener, zamenici, igrači udaljeni iz igre i prateći članovi delegacije mogu da budu tehničke ili diskvalifikujuće i upisuju se glavnom treneru. Pored toga, diskvalifikujuće greške koje u tuči načine osobe unete u zapisnik, upisuju se tim osobama.
- B.8.3 Sve greške se upisuju na sledeći način:
- B.8.3.1 Lična greška se upisuje sa "P".
- B.8.3.2 Tehnička greška igraču upisuje se sa "T". Druga tehnička greška takođe se upisuje sa "T" i zatim "GD" u sledećoj rubrici za diskvalifikaciju do kraja utakmice.
- B.8.3.3 Tehnička greška glavnom treneru zbog lično njegovog nesportskog ponašanja, upisuje se sa "C". Druga slična tehnička greška takođe se upisuje sa "C" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.4 Tehnička greška glavnom treneru iz bilo kog drugog razloga, upisuje se sa "B". Treća tehnička greška (jedna od njih može da bude "C") takođe se upisuje sa "B" ili "C" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.5 Nesportska greška igraču upisuje se sa "U". Druga nesportska greška takođe se upisuje sa "U" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.6 Tehnička greška igraču koji ima ranije dosuđenu nesportsku grešku ili nesportska greška igraču koji ima raniju dosuđenu tehničku grešku, takođe se upisuje sa "U" ili "T" i zatim "GD" u sledećoj rubrici.
- B.8.3.7 Diskvalifikujuća greška se upisuje sa "D".
- B.8.3.8 Bilo koja greška koja uključuje slobodno bacanje(a), upisuje se dodavanjem odgovarajućeg broja slobodnih bacanja (1, 2 ili 3) pored "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.9 Sve greške obema ekipama koje uključuju jednake kazne poništavaju se prema Čl. 42 i upisuju dodavanjem malog "c" pored "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.10 Diskvalifikujuća greška prvom pomoćnom treneru, zameniku, igraču udaljenom iz igre ili pratećem članu delegacije, uključujući diskvalifikujuću grešku zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe u tuči, upisuje se kao tehnička greška glavnom treneru sa "B2".

- B.8.3.11 U sve preostale rubrike za greške glavnog trenera, prvog pomoćnog trenera, zamenika ili igrača udaljenog iz igre, diskvalifikovanog u tuči, upisuje se "F" iza "D2" ili "D".
- B.8.3.12 **Primeri diskvalifikujućih grešaka glavnom treneru, prvom pomoćnom treneru, zameniku, igraču udaljenom iz igre i pratećem članu delegacije:**

Diskvalifikujuća greška glavnom treneru upisuje se na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	D ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška prvom pomoćnom treneru upisuje se na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.	D		

Diskvalifikujuća greška zameniku upisuje se na sledeći način:

001	MARIĆ,	L.	5	X	D				
-----	--------	----	---	---	---	--	--	--	--

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška igraču udaljenom iz igre nakon njegove pete greške upisuje se na sledeći način:

015	RANČIĆ,	M.	25	X	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	D
-----	---------	----	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška pratećem članu delegacije upisuje se na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

- B.8.3.13 **Primeri diskvalifikujućih grešaka glavnom treneru, prvom pomoćnom treneru, zameniku, igraču udaljenom iz igre ili pratećem članu delegacije, zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe u tuči:**

Bez obzira na broj osoba diskvalifikovanih zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe, samo jedna tehnička greška "B2" ili "D2" se dosuđuje glavnom treneru.

Diskvalifikujuća greška **glavnom treneru i prvom pomoćnom treneru** upisuje se na sledeći način:

Ako je samo glavni trener diskvalifikovan:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	D ₂	F	F
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Ako je samo prvi pomoćni trener diskvalifikovan:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.	D	F	F

Ako su diskvalifikovani i glavni trener i prvi pomoćni trener:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	D ₂	F	F
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.	D	F	F

Diskvalifikujuća greška **zameniku** upisuje se na sledeći način:

Ako zamenik ima manje od 4 greške, upisuje se "D" i zatim "F" u sve preostale rubrike za greške:

003	PERIĆ,	Z.	9	X	P ₂	P ₂	D	F	F
-----	--------	----	---	---	----------------	----------------	---	---	---

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Ako je to zameniku peta greška, upisuje se "D" i zatim "F" u prostoru iza poslednje rubrike za grešku:

002	STOŠIĆ,	M.	8	X	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	D	F
-----	---------	----	---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	---	---

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška igraču **udaljenom iz igre** upisuje se na sledeći način:

Pošto igrač udaljen iz igre nema više rubrika za greške, upisuje se "D" i zatim "F", oba u prostoru iza poslednje greške:

015	RANČIĆ,	M.	25	X	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	DF
-----	---------	----	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška **pratećem članu delegacije** dosuđuje se glavnom treneru i upisuje na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂	(B)	
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Svaka diskvalifikacija pratećeg člana delegacije dosuđuje se glavnom treneru i upisuje se sa (B) ali se ne računa u tri tehničke greške za njegovu diskvalifikaciju do kraja utakmice.

B.8.3.14

Primeri diskvalifikujućih grešaka glavnom treneru, prvom pomoćnom treneru, zameniku, igraču udaljenom iz igre ili pratećem članu delegacije, zbog njihovog aktivnog učešća u tuči:

Bez obzira na broj osoba diskvalifikovanih zbog napuštanja prostora oko klupe ekipe, samo jedna tehnička greška "B2" ili "D2" se dosuđuje glavnom treneru.

Ako je glavni trener aktivno uključen u tuču, biće mu dosuđena samo diskvalifikujuća greška „D2“.

Diskvalifikujuća greška **glavnom treneru** i **prvom pomoćnom treneru** upisuje se na sledeći način:

Ako je samo glavni trener diskvalifikovan:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	D ₂	F	F
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Ako je samo prvi pomoćni trener diskvalifikovan:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.	D ₂	F	F

Ako su diskvalifikovani i glavni trener i prvi pomoćni trener:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	D ₂	F	F
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.	D ₂	F	F

Diskvalifikujuća greška **zameniku** upisuje se na sledeći način:

Ako zamenik ima manje od 4 greške, upisuje se "D2" i zatim "F" u sve preostale rubrike za greške:

001	MARIĆ,	L.	5	(X)	P ₂	P ₂	D ₂	F	F
-----	--------	----	---	-----	----------------	----------------	----------------	---	---

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Ako je to zameniku peta greška, upisuje se "D2" i zatim "F" u prostoru iza poslednje rubrike za grešku:

002	STOŠIĆ,	M.	8	(X)	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	D ₂	F
-----	---------	----	---	-----	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška **igraču udaljenom iz igre** upisuje se na sledeći način:

Pošto igrač udaljen iz igre nema više rubrika za greške, upisuje se "D2" i zatim "F", oba u prostoru iza poslednje greške

015	RANČIĆ,	M.	25	X	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	D ₂ F
-----	---------	----	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

i

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂		
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška **pratećem članu delegacije** dosuđuje se glavnom treneru i upisuje na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂	Ⓟ	
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Diskvalifikujuća greška dvojici **pratećih članova delegacije** dosuđuje se glavnom treneru i upisuje na sledeći način:

Glavni trener	788	NIKIĆ,	D.	B ₂	Ⓟ	Ⓟ
Prvi pomoćni trener	555	JANJIĆ,	D.			

Svaka diskvalifikacija pratećeg člana delegacije dosuđuje se glavnom treneru i upisuje sa Ⓟ ali se ne računa u tri tehničke greške za njegovu diskvalifikaciju do kraja utakmice.

Napomena: Tehničke ili diskvalifikujuće greške prema Čl.39 ne računaju se kao greške ekipe.

B.8.4 Po završetku druge četvrtine i po završetku utakmice, zapisničar povlači debelu liniju između iskorišćenih i neiskorišćenih rubrika. Po završetku utakmice, zapisničar poništava preostale rubrike debelom horizontalnom linijom.

B.9 Greške ekipe

B.9.1 Za svaku četvrtinu u zapisniku su predviđene 4 rubrike (neposredno ispod imena ekipe a iznad imena igrača) za upisivanje grešaka ekipe.

B.9.2 Kad god igrač načini ličnu, tehničku, nesportsku ili diskvalifikujuću grešku, zapisničar upisuje grešku ekipi tog igrača, unoseći redom veliko "X" u predviđene rubrike.

B.9.3 Po završetku svake četvrtine, zapisničar poništava preostale rubrike sa 2 paralelne horizontalne linije.

B.10 Tekući rezultat

B.10.1 Zapisničar hronološki vodi tekući zbir postignutih poena obe ekipe.

B.10.2 U zapisniku postoje 4 glavne kolone za tekući rezultat.

B.10.3 Svaka glavna kolona je podeljena u 4 kolone: 2 levo su za ekipu "A" a 2 desno za ekipu "B". Središnje kolone su za tekući rezultat (160 poena) obe ekipe.

Zapisničar:

- **Prvo**, povlači dijagonalnu liniju (/ ako piše desnom ili \ ako piše levom rukom) za svaki postignuti važeći pogodak iz igre i popunjen krug (•) za svaki važeći pogodak iz slobodnog bacanja, preko **novog ukupnog** broja ostvarenih poena ekipe koja je upravo postigla pogodak.
- **Potom**, u praznoj rubrici na istoj strani sa novim ukupnim brojem poena (pored novog / ili \ ili •), upisuje broj igrača koji je postigao pogodak iz igre ili slobodnog bacanja.

B.11 Tekući rezultat: dodatna uputstva

B.11.1 Postignuti pogodak igrača iz igre za 3 poena, upisuje se ucrtavanjem kruga oko broja igrača.

B.11.2 Pogodak iz igre koji je igrač slučajno postigao u svoj sopstveni koš, upisuje se kao da ga je postigao kapiten protivničke ekipe na terenu za igru.

B.11.3 Poeni postignuti kada lopta ne uđe u koš (Čl. 31), upisuju se kao da ih je postigao igrač koji je izveo šut.

B.11.4 Po završetku svake četvrtine ili produžetka, zapisničar ucrtava debeli krug (O) oko poslednjeg broja postignutih poena obe ekipe, posle čega povlači debelu horizontalnu liniju ispod tih poena i brojeva oba igrača koji su postigli te poslednje poene.

B.11.5 Na početku svake četvrtine ili produžetka, zapisničar nastavlja da hronološki vodi tekući zbir postignutih poena od mesta prekida.

B.11.6 Kad god je moguće, zapisničar treba da uporedi svoj tekući rezultat sa vidljivim semaforom. Ako postoji neslaganje, a njegov rezultat je tačan, odmah preduzima korake da se semafor ispravi. Ukoliko je u dilemi ili ako jedna od ekipa stavlja prigovor na izvršenu ispravku, obaveštava glavnog sudiju čim lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen.

B.11.7 **Sudije** mogu da isprave bilo koju pogrešku u vođenju zapisnika koja uključuje rezultat, broj grešaka ili broj tajm-outa prema odredbama pravila. Glavni sudija potpisuje izvršene ispravke. Velike ispravke dokumentuju se na poledini zapisnika.

A	B
1	6
2	6
3	3
4	4
5	5
6	5
7	7
8	8
9	10
10	10
11	11
12	12
13	7
14	14
15	6
16	16
17	17
18	6
19	9
20	9
21	9
22	9
23	9
24	7
25	7
26	7
27	6
28	6
29	8
30	8
31	5
32	5
33	5
34	10
35	10
36	12
37	12
38	12
39	12
40	12

Dijagram 12.
Tekući rezultat

B.12 Tekući rezultat: Sumiranje

- B.12.1 Po završetku svake četvrtine i poslednjeg produžetka, zapisničar upisuje rezultat te četvrtine i svih produžetaka u odgovarajući odeljak u dnu zapisnika.
- B.12.2 Odmah po završetku utakmice, zapisničar upisuje vreme u rubrici "Utakmica završena u (čas:minut)".
- B.12.3 Po završetku utakmice, zapisničar povlači 2 debele horizontalne linije ispod konačnog broja postignutih poena obe ekipe i brojeva igrača koji su postigli te poslednje poene. Povlači, takođe, dijagonalnu liniju do dna kolone da bi poništio preostale brojeve (tekući rezultat) obe ekipe.
- B.12.4 Po završetku utakmice, zapisničar upisuje konačan rezultat i ime poredničke ekipe.
- B.12.5 Sve pomoćne sudije zatim potpisuju zapisnik pored svojih imena.
- B.12.6 Glavni sudija poslednji odobrava i potpisuje zapisnik, nakon što ga potpiše sudija(e). Ovim činom se okončava sprovođenje i veza **sudija** sa utakmicom.

Napomena: Ukoliko kapiten (CAP) potpiše zapisnik sa protestom (koristeći rubriku "Potpis kapitena u slučaju protesta"), pomoćne sudije i sudija(e) ostaju na raspolaganju glavnom sudiji, sve dok im on ne dozvoli da odu.

7	70	70	6
7	71	71	
7	72	(72)	6
	73	73	
9	74	74	
	75	75	
11	(76)	76	
	77	77	
	78	78	
	79	79	
	80	80	

Dijagram 13.
Sumiranje rezultata

Zapisničar	<u>DELIĆ, P.</u>	<u>P.P.</u>	Rezultati	Četvrtina ①	A	<u>15</u>	B	<u>18</u>
Pomoćni zapisničar	<u>ŠESTIĆ, M.</u>	<u>S.M.</u>		Četvrtina ②	A	<u>19</u>	B	<u>10</u>
Merilac vremena	<u>DIMIĆ, M.</u>	<u>D.M.</u>		Četvrtina ③	A	<u>26</u>	B	<u>19</u>
Merilac 24"	<u>ZORIĆ, S.</u>	<u>Z.S.</u>		Četvrtina ④	A	<u>16</u>	B	<u>25</u>
				Produžeci	A	<u>—</u>	B	<u>—</u>
Glavni sudija	<u>Spasić A.</u>		Konačan rezultat:	Ekipa A	<u>76</u>	Ekipa B	<u>72</u>	
Sudija 1	<u>Božić M.</u>	Sudija 2	<u>Martić P.</u>	Pobednička ekipa:	<u>KK AVALA</u>			
Potpis kapitena u slučaju žalbe:	<u> </u>		Utakmica završena u (čas:minut)	<u>21:50</u>				

Dijagram 14. Dno zapisnika

C. POSTUPAK PROTESTA

- C.1** Ekipa može da uloži protest ako su njeni interesi drastično ugroženi:
- a) Pogreškom u vođenju zapisnika, **merenju vremena** ili merenju perioda šuta, koju **sudije** nisu ispravile.
 - b) Odlukom da se utakmica izgubi bez borbe, poništi, odloži, ne nastavi ili ne odigra.
 - c) Prekršajem pravila o pravu nastupa koja se primenjuju.
- C.2** Da bi se protest prihvatio, mora da se uloži sledećim postupkom:
- a) Kapiten (CAP) te ekipe, najkasnije 15 minuta po završetku utakmice, obaveštava glavnog sudiju da njegova ekipa ulaže protest na rezultat utakmice i potpisuje zapisnik u rubrici "Potpis kapitena u slučaju protesta".
 - b) Ekipa podnosi razloge protesta u pisanoj formi glavnom sudiji, najkasnije 1 sat po završetku utakmice.
 - c) Na svaki protest primenjuje se taksa od 1.500 CHF koja se plaća ako protest bude odbijen.
- C.3** Posle prijema razloga protesta, glavni sudija (**ili delegat, ako je prisutan**) izveštava u pisanoj formi predstavnika FIBA ili nadležno telo o događaju koji je doveo do protesta.
- C.4** Nadležno telo izdaje bilo kakve proceduralne zahteve koje smatra celishodnim i donosi odluku o protestu što je pre moguće, a u svakom slučaju najkasnije 24 sata po završetku utakmice. Nadležno telo koristi bilo koji pouzdan dokaz i može da donese bilo kakvu odgovarajuću odluku, uključujući, bez ograničenja, delimično ili potpuno ponovno odigravanje utakmice. Nadležno telo ne može da odluči da promeni rezultat utakmice, osim ako postoji jasan i konačan dokaz da bi novi rezultat sigurno bio ostvaren, da nije bilo pogreške koja je dovela do protesta.
- C.5** Odluka nadležnog tela takođe se smatra kao odluka doneta po pravilima na terenu za igru i ne podleže daljem razmatranju ili žalbi. Izuzetak su odluke o pravu nastupa, na koje se može ulagati žalba ukoliko je to predviđeno u propisima koji se primenjuju.
- C.6** Posebna pravila za takmičenja FIBA ili za takmičenja koja u svojim propisima ne propisuju drugačije:
- a) U slučaju da se takmičenje igra u turnirskom formatu, nadležno telo za sve proteste je Tehnički komitet (videti Interne Propise FIBA, Knjiga 2).
 - b) U slučaju utakmica kod kuće i u gostima, nadležno telo za proteste koji se odnose na pitanja prava nastupa je Disciplinski Panel FIBA. Za sva druga pitanja koja dovedu do protesta, nadležno telo je FIBA, koja deluje preko jedne ili više osoba sa ekspertizom u primeni i tumačenju Službenih pravila igre (videti Interne Propise FIBA, Knjiga 2).

D. PLASMAN EKIPA

D.1 Postupak

D.1.1 Ekipe se plasiraju prema njihovom odnosu pobeda i poraza, naime 2 klasifikaciona poena za svaku dobijenu utakmicu, 1 klasifikacioni poen za svaku izgubljenu utakmicu (uključujući i poraz bez završetka igre) i 0 klasifikacionih poena za utakmicu izgubljenu bez borbe.

D.1.2 Ovaj postupak se primenjuje kod svih takmičenja sa kružnim ("svako sa svakim") liga sistemom.

D.1.3 Ako 2 ili više ekipa imaju isti odnos pobeda i poraza svih utakmica u grupi, međusobna utakmica(e) ove 2 ili više ekipa odlučuje o plasmanu. Ako ove 2 ili više ekipa imaju isti odnos pobeda i poraza međusobnih utakmica, primenjuju se naredni kriterijumi prema sledećem redosledu:

- Veća razlika poena iz igre u međusobnim utakmicama.
- Veći broj postignutih poena iz igre na međusobnim utakmicama.
- Veća razlika poena iz igre svih utakmica u grupi.
- Veći broj postignutih poena iz igre na svim utakmicama u grupi.

Ako je plasman još uvek nerešen pre nego što se odigraju sve utakmice u grupi, poravnate ekipe dele isto mesto na tabeli. Ako na završetku grupne faze ovi kriterijumi i dalje ne mogu da odluče, konačan plasman se određuje žrebom.

D.1.4 Ako plasman jedne ili više ekipa već bude određen u bilo kom koraku ovih kriterijuma, na sve preostale ekipe čiji plasman još nije određen primenjuje se iz početka postupak dat u D.1.3.

D.2 Primeri:

D.2.1 Primer 1

A – B	100 – 55	B – C	100 – 95
A – C	90 – 85	B – D	80 – 75
A – D	75 – 80	C – D	60 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	3	2	1	5	265 : 220	+45
B	3	2	1	5	235 : 270	-35
C	3	1	2	4	240 : 245	-5
D	3	1	2	4	210 : 215	-5

Zato je:

1. A – pobednik protiv B
2. B
3. C – pobednik protiv D
4. D

D.2.2

Primer 2

A – B 100 – 55
A – C 90 – 85
A – D 120 – 75

B – C 100 – 85
B – D 75 – 80
C – D 65 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	3	3	0	6	310 : 215	+95
B	3	1	2	4	230 : 265	-35
C	3	1	2	4	235 : 245	-10
D	3	1	2	4	210 : 260	-50

Zato je: 1. A

Plasman na osnovu međusobnih utakmica B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
B	2	1	1	3	175 : 165	+10
C	2	1	1	3	150 : 155	-5
D	2	1	1	3	135 : 140	-5

Zato je: 2. B 3. C – pobednik protiv D 4. D

D.2.3

Primer 3

A – B 85 – 90
A – C 55 – 100
A – D 75 – 120

B – C 100 – 95
B – D 75 – 85
C – D 65 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	3	0	3	3	215 : 310	-95
B	3	2	1	5	265 : 265	0
C	3	2	1	5	260 : 210	+50
D	3	2	1	5	260 : 215	+45

Zato je: 4. A

Plasman na osnovu međusobnih utakmica B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
B	2	1	1	3	175 : 180	-5
C	2	1	1	3	160 : 155	+5
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Zato je: 1. C 2. D 3. B

D.2.4

Primer 4

A – B 85 – 90
A – C 55 – 100
A – D 75 – 120

B – C 100 – 90
B – D 75 – 85
C – D 65 – 55

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	3	0	3	3	215 : 310	-95
B	3	2	1	5	265 : 260	0
C	3	2	1	5	260 : 210	+45
D	3	2	1	5	260 : 215	+45

Zato je: 4. A

Plasman na osnovu međusobnih utakmica B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
B	2	1	1	3	175 : 175	0
C	2	1	1	3	155 : 155	0
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Zato je: 1. B 2. C 3. D

D.2.5

Primer 5

A – B	100 – 55	B – F	110 – 90
A – C	85 – 90	C – D	55 – 60
A – D	120 – 75	C – E	90 – 75
A – E	80 – 100	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	70 – 45
B – C	100 – 95	D – F	65 – 60
B – D	80 – 75	E – F	75 – 80
B – E	75 – 80		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	5	3	2	8	470 : 400	+70
B	5	3	2	8	420 : 440	-20
C	5	3	2	8	435 : 395	+40
D	5	3	2	8	345 : 360	-15
E	5	2	3	7	375 : 395	-20
F	5	1	4	6	385 : 440	-55

Zato je: 5. E 6. F

Plasman na osnovu međusobnih utakmica A, B, C i D:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	3	2	1	5	305 : 220	+85
B	3	2	1	5	235 : 270	-35
C	3	1	2	4	240 : 245	-5
D	3	1	2	4	210 : 255	-45

Zato je: 1. A – pobednik protiv B 3. D – pobednik protiv C
2. B 4. C

D.2.6

Primer 6

A – B	71 – 65	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 100
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	80 – 86	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	65 – 60
B – D	80 – 75	E – F	80 – 75
B – E	75 – 76		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	5	3	2	8	398 : 392	+6
B	5	3	2	8	403 : 399	+4
C	5	3	2	8	455 : 423	+32
D	5	3	2	8	383 : 379	+4
E	5	3	2	8	384 : 380	+4
F	5	0	5	5	380 : 430	-50

Zato je: 6. F

Plasman na osnovu međusobnih utakmica A, B, C, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	4	2	2	6	313 : 312	+1
B	4	2	2	6	308 : 309	-1
C	4	2	2	6	350 : 348	+2
D	4	2	2	6	318 : 319	-1
E	4	2	2	6	304 : 305	-1

Zato je: 1. C 2. A

Plasman na osnovu međusobnih utakmica B, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
B	2	1	1	3	155 : 151	+4
D	2	1	1	3	143 : 147	-4
E	2	1	1	3	143 : 143	0

Zato je: 3. B 4. E 5. D

D.2.7

Primer 7

A – B	73 – 71	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 96
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	90 – 96	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	80 – 75
B – D	80 – 79	E – F	80 – 75
B – E	79 – 80		

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	5	3	2	8	410 : 408	+2
B	5	3	2	8	413 : 409	+4
C	5	3	2	8	455 : 419	+36
D	5	3	2	8	398 : 394	+4
E	5	3	2	8	398 : 394	+4
F	5	0	5	5	395 : 445	-50

Zato je: 6. F

Plasman na osnovu međusobnih utakmica A, B, C, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
A	4	2	2	6	325 : 328	-3
B	4	2	2	6	318 : 319	-1
C	4	2	2	6	350 : 344	+6
D	4	2	2	6	318 : 319	-1
E	4	2	2	6	318 : 319	-1

Zato je: 1. C 5. A

Plasman na osnovu međusobnih utakmica B, D i E:

Ekipa	Odigrane utakmice	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni	Poeni iz igre	Razlika poena iz igre
B	2	1	1	3	159 : 159	0
D	2	1	1	3	147 : 147	0
E	2	1	1	3	147 : 147	0

Zato je: 2. B 3. D – pobednik protiv E 4. E

D.3 Gubljenje utakmice bez borbe

- D.3.1 Ekipa koja se bez opravdanog razloga ne pojavi na zakazanoj utakmici ili napusti teren za igru pre završetka utakmice, gubi utakmicu bez borbe i dobija 0 klasifikacionih poena.
- D.3.2 Ako ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe, brišu se rezultati svih utakmica koje je ta ekipa odigrala.
- D.3.3 Ako ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe u takmičenju koje se igra po grupama, gde se najbolje plasirana ekipa(e) iz svake grupe kvalifikuje za sledeću rundu takmičenja, takođe se brišu i rezultati svih utakmica koje je odigrala poslednje plasirana ekipa u ukrštenoj grupi.

Primer

Ekipa 4A dva puta gubi utakmicu bez borbe u grupi A, stoga se brišu rezultati svih njenih utakmica.

Konačan plasman:

Grupa A	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1A	4	0	8
Ekipa 2A	2	2	6
Ekipa 3A	0	4	4
Ekipa 4A			

Grupa B	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1B	6	0	12
Ekipa 2B	4	2	10
Ekipa 3B	1	5	7
Ekipa 4B	1	5	7

Rezultati utakmica odigranih između ekipa 3B i 4B:

3B – 4B 88 – 71

4B – 3B 76 – 75

Zato je: 3. 3B 4. 4B

Prepravljen konačan plasman u grupi B:

Grupa B	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1B	4	0	8
Ekipa 2B	2	2	6
Ekipa 3B	0	4	4

D.3.4

Ako ekipa drugi put izgubi utakmicu bez borbe u takmičenju koje se igra po grupama, gde za konačan plasman u grupi sve ekipe u svim grupama moraju da imaju jednak broj odigranih utakmica, takođe se brišu i rezultati svih utakmica koje su odigrale poslednje plasirane ekipe u svim grupama.

Primer

Ekipa 6B dva puta gubi utakmicu bez borbe u grupi B, stoga se brišu rezultati svih njenih utakmica.

Konačan plasman:

Grupa A	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1A	10	0	20
Ekipa 2A	8	2	18
Ekipa 3A	6	4	16
Ekipa 4A	4	6	14
Ekipa 5A	2	8	12
Ekipa 6A	0	10	10

Grupa B	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1B	8	0	16
Ekipa 2B	6	2	14
Ekipa 3B	4	4	12
Ekipa 4B	2	6	10
Ekipa 5B	0	8	8
Ekipa 6B			

Grupa C	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1C	10	0	20
Ekipa 2C	8	2	18
Ekipa 3C	5	5	15
Ekipa 4C	5	5	15
Ekipa 5C	2	8	12
Ekipa 6C	0	10	10

Grupa D	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1D	9	1	19
Ekipa 2D	9	1	19
Ekipa 3D	6	4	16
Ekipa 4D	4	6	14
Ekipa 5D	1	9	11
Ekipa 6D	1	9	11

Rezultati utakmica odigranih između ekipa 5D i 6D:

5D – 6D 83 – 81
 6D – 5D 92 – 91

Zato je: 5. 5D 6. 6D

Prepravljen konačan plasman u grupama A, C i D:

Grupa A	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1A	8	0	16
Ekipa 2A	6	2	14
Ekipa 3A	4	4	12
Ekipa 4A	2	6	10
Ekipa 5A	0	8	8

Grupa C	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1C	8	0	16
Ekipa 2C	6	2	14
Ekipa 3C	3	5	11
Ekipa 4C	3	5	11
Ekipa 5C	0	8	8

Grupa D	Pobede	Porazi	Klasifikacioni poeni
Ekipa 1D	7	1	15
Ekipa 2D	7	1	15
Ekipa 3D	4	4	12
Ekipa 4D	2	6	10
Ekipa 5D	0	8	8

Napomena:

Ukoliko je potrebno da se uspostavi komparativno rangiranje između ekipa plasiranih na isto mesto u grupama, uspostavlja se jedna grupa od svih ekipa koje su u pitanju, uz primenu kriterijuma prema sledećem redosledu:

- Bolji odnos pobeda i poraza svih odigranih utakmica u njihovom prepravljenom konačnom plasmanu u grupi.
- Veća razlika poena iz igre svih utakmica u njihovom prepravljenom konačnom plasmanu u grupi.
- Veći broj postignutih poena iz igre u svim utakmicama u njihovom prepravljenom konačnom plasmanu u grupi.
- Ako ovi kriterijumi i dalje ne mogu da odluče, konačan plasman se određuje žrebom.

Primer za ekipe plasirane na drugo mesto u prepravljenom konačnom plasmanu u grupama:

Grupa X	Pobede	Porazi	Poeni iz igre	Klasifikacioni poeni	Razlika poena iz igre
Ekipa 2D	7	1	628 : 521	15	
Ekipa 2B	6	2	551 : 488	14	+63
Ekipa 2A	6	2	531 : 506	14	+25
Ekipa 2C	6	2	525 : 500	14	+25

Zato je:

1. Ekipa 2D Najbolji odnos pobeda i poraza
2. Ekipa 2B Veća razlika poena iz igre nego kod ekipa 2A i 2C
3. Ekipa 2A Ista razlika poena iz igre kao i ekipa 2C, ali veći broj postignutih poena iz igre
4. Ekipa 2C Ista razlika poena iz igre kao i ekipa 2A, ali manji broj postignutih poena iz igre

D.4 Utakmice kod kuće i u gostima (zbirni rezultat)

- D.4.1 Kod sistema takmičenja sa mečom koji se igra na ukupan broj poena (zbirni rezultat) u 2 utakmice, kod kuće i u gostima, 2 utakmice se smatraju kao 1 utakmica u trajanju od 80 minuta.
- D.4.2 Ako je rezultat nerešen na završetku prve utakmice, ne igra se produžetak.
- D.4.3 Ako je zbirni rezultat obe utakmice nerešen, druga utakmica se nastavlja sa onoliko produžetaka od po 5 minuta koliko je potrebno da se dobije pobednik.
- D.4.4 Pobednik meča je ekipa koja je:
- d) Pobedila obe utakmice.
 - e) Postigla veći broj zbirnih poena iz igre na završetku druge utakmice, ako su obe ekipe dobile po 1 utakmicu.

D.5 Primeri

D.5.1 Primer 1

A – B 80 – 75

B – A 72 – 73

Ekipa A je pobednik meča (pobedila u obe utakmice).

D.5.2 Primer 2

A – B 80 – 75

B – A 73 – 72

Ekipa A je pobednik meča (zbirni rezultat A 152 – B 148).

D.5.3 Primer 3

A – B 80 – 80

B – A 92 – 85

Ekipa B je pobednik meča (zbirni rezultat A 165 – B 172). Ne igra se produžetak kod prve utakmice.

D.5.4 Primer 4

A – B 80 – 85

B – A 75 – 75

Ekipa B je pobednik meča (zbirni rezultat A 155 – B 160). Ne igra se produžetak kod druge utakmice.

D.5.5 Primer 5

A – B 83 – 81

B – A 79 – 77

Zbirni rezultat A 160 – B 160. Nakon produžetka(aka) druge utakmice:

B – A 95 – 88

Ekipa B je pobednik meča (zbirni rezultat A 171 – B 176).

D.5.6 Primer 6

A – B 76 – 76

B – A 84 – 84

Zbirni rezultat A 160 – B 160. Nakon produžetka(aka) druge utakmice:

B – A 94 – 91

Ekipa B je pobednik meča (zbirni rezultat A 167 – B 170).

E. MEDIJSKI TAJM-AUTI

E.1 Definicija

Organizaciono telo takmičenja može samo da odluči da li se koriste Medijski tajm-auti i ako se koriste, koliko traju (60, 75, 90 ili 100 sekundi).

E.2 Pravilo

E.2.1 U svakoj četvrtini dozvoljen je 1 Medijski tajm-aut, pored regularnih tajm-auta ekipe. Medijski tajm-auti nisu dozvoljeni u produžetku.

E.2.2 Prvi tajm-aut (ekipe ili Medijski) u svakoj četvrtini traje 60, 75, 90 ili 100 sekundi.

E.2.3 Svi ostali tajm-auti u četvrtini traju 60 sekundi.

E.2.4 Obe ekipe imaju pravo na 2 tajm-auta u toku prvog poluvremena i na 3 tajm-auta u toku drugog poluvremena.

Ovi tajm-auti mogu da se zatraže u bilo kom trenutku u toku utakmice i mogu da traju:

- 60, 75, 90 ili 100 sekundi, ako se smatra da je to Medijski tajm-aut, tj. prvi u četvrtini, ili
- 60 sekundi, ako se ne smatra da je to Medijski tajm-aut, tj. zatražen je od bilo koje ekipe nakon što je Medijski tajm-aut dodeljen.

E.3 Postupak

E.3.1 U idealnom slučaju, Medijski tajm-aut se upotrebljava pre nego što ostane 5:00 minuta u četvrtini. Međutim, ne postoji garancija da će ovaj slučaj da se ostvari.

E.3.2 Ako nijedna ekipa ne zatraži tajm-aut pre nego što preostane 5:00 minuta u četvrtini, onda se Medijski tajm-aut dodeljuje u prvoj prilici kada lopta postane mrtva i sat za igru bude zaustavljen. Ovaj tajm-aut se ne računa kao tajm-aut bilo kojoj ekipi.

E.3.3 Ako se bilo kojoj ekipi dodeli tajm-aut pre nego što preostane 5:00 minuta u četvrtini, taj tajm-aut se koristi kao Medijski tajm-aut.

Ovaj tajm-aut se računa i kao Medijski tajm-aut i kao tajm-aut ekipe ekipe koja ga je tražila.

E.3.4 Prema ovom postupku, najmanje 1 tajm-aut treba da postoji u svakoj četvrtini, a najviše 6 tajm-auta u prvom poluvremenu i najviše 8 tajm-auta u drugom poluvremenu.

F. SISTEM ZA PONAVLJANJE SNIMKA

F.1 Definicija

Sistem za ponavljanje snimka (IRS) je radni metod koji upotrebljavaju sudije da bi proverili svoje odluke gledajući situacije iz igre na ekranu sa odobrenom video tehnologijom.

F.2 Postupak

F.2.1 Sudije su ovlaštene da koriste Sistem za ponavljanje snimka sve dok ne potpišu zapisnik nakon utakmice, a u skladu sa ograničenjima navedenim u ovom dodatku.

F.2.2 Za upotrebu Sistema za ponavljanje snimka primenjivaće se sledeći postupak:

- Glavni sudija odobrava opremu i Sistem za ponavljanje snimka pre utakmice, ako je na raspolaganu.
- Glavni sudija donosi odluku da li će Sistem za ponavljanje snimka biti upotrebljen ili ne.
- Ako je sudijska odluka predmet upotrebe Sistema za ponavljanje snimka, sudije moraju pokazati svoju početnu odluku na terenu.
- Nakon prikupljanja svih informacija od ostalih sudija, pomoćnih sudija, delegata, ponavljanje snimka će početi što je brže moguće.
- Glavni sudija i najmanje 1 sudija (koji je doneo odluku) će pregledati snimak. Ako je glavni sudija doneo odluku, on će odabrati jednog od sudija da mu se pridruži pri pregledanju snimka.
- Za vreme pregledanja snimka, glavni sudija obezbeđuje da nijedna neovlašćena osoba nema pristup monitoru Sistema za ponavljanje snimka.
- Pregled ponavljanja snimka će biti obavljen pre sprovođenja tajm-auta ili zamena i pre nego što igra bude nastavljena.
- Nakon pregleda snimka sudija koji je doneo odluku pokazuje konačnu odluku i igra će biti nastavljena u skladu sa njom.
- Početna odluka sudije(a) može biti promenjena samo ako pregled Sistema za ponavljanje snimka pruža sudijama jasan i ubedljiv dokaz za promenu odluke.
- Nakon što Glavni sudija potpiše zapisnik, Sistem za ponavljanje snimka ne može više biti upotrebljen.

F.3 Pravilo

Sledeće situacije u igri mogu biti pregledane upotrebom Sistema za ponavljanje snimka

F.3.1 Na kraju četvrtine ili produžetka,

- da li je šut za uspešan pogodak iz igre upućen pre nego što je signal sata za igru oglasio završetak četvrtine ili produžetka.
- da li i koliko vremena treba da pokazuje sat za igru ako je:
 - došlo do prekršaja izlaska van graničnih linija igrača koji šutira.
 - došlo do prekršaja perioda šuta.
 - došlo do prekršaja 8-sekundi.
 - greška načinjena pre završetka četvrtine ili produžetka.

F.3.2 Kada sat za igru pokazuje 2:00 minuta ili manje u četvrtoj četvrtini i u svakom produžetku,

- da li je šut za uspešan pogodak iz igre upućen pre nego što se oglasio signal sata za šut.
- da li je greška dalje od akcije šutiranja načinjena u slučajevima kada treba utvrditi
 - da li je isteklo vreme igre ili perioda za šut,
 - da li počela akcija šutiranja,
 - da li je lopta još uvek bila u ruci(kama) igrača koji šutira.
- da li je prekršaj sprečavanja pogotka ili ometanja ispravno dosuđen.
- da odredi igrača koji je prouzrokovao odlazak lopte van graničnih linija.

F.3.3 Bilo kada u toku utakmice,

- da li se uspešan pogodak iz igre računa 2 ili 3 poena.
- da li se kod neuspešnog pogotka iz igre dodeljuju 2 ili 3 slobodna bacanja, nakon greške dosuđene na igraču koji šutira.
- da li lična, nesportska ili diskvalifikujuća greška ispunjava kriterijume takve greške ili je treba pooštriti ili ublažiti ili smatrati tehničkom greškom.
- nakon što dođe do greške u radu sata za igru ili sata za šut, koliko vremena se ispravlja na satu(ovima).
- da identifikuje ispravnog izvođača slobodnog bacanja.
- da identifikuje učešće članova ekipe, glavnih trenera, prvih pomoćnih trenera i pratećih članova delegacije u toku bilo kog akta nasilja.

KRAJ PRAVILA I ZVANIČNIH POSTUPAKA

INDEKS PRAVILA

24 sekunde	32
3 sekunde	31
4 greške ekipe	47
5 grešaka	13, 47
5 sekundi	
blisko čuvan igrač	31
ubacivanje	23
8 sekundi	31
Akcija šutiranja	
kontinuirana kretnja	21
definicija	21
greška na igraču	36
šut	21
Blisko čuvan igrač	31
Blokiranje	39
Bočne linije	7
Boja dresova	13
Brojevi	
na dresovima	14
Čarape	13
Čeone linije	7
Četvrtina	
definicija	17
početak	17
završetak	17
Član ekipe	
definicija	13
Članovi delegacije	13
Čuvanje	
igrača koji kontroliše loptu	37
igrača koji ne kontroliše loptu	38
Definicija igre	6
Delegat	
definicija	52
izveštaj	52
Diskvalifikacija do kraja utakmice	45, 72, 73
Diskvalifikujuća greška	44
Dodir	36
Domaća ekipa	14
Dresovi	
boja	13
brojevi	14
Držana lopta	19
Držanje	40
Elastične navlake na nogama	14
Elastične navlake na rukama	14
Gačice	13
Glavni sudija	
definicija	52
prava	52

INDEX TO THE RULES

24 seconds	32
3 seconds	31
4 fouls by team	49
5 fouls	12, 49
5 seconds	
closely guarded player	31
throw-in	24
8 seconds	31
Act of shooting	
continuous movement	22
definition	21
foul on player	43
shot	21
Closely guarded player	31
Blocking	40
Sidelines	6
Colour of shirts	12
Numbers	
on shirts	13
Socks	12
Endlines	6
Quarter	
definition	17
beginning	17
ending	17
Team member	
definition	12
Delegation members	12
Guarding	
a player who controls the ball	38
a player who does not control the ball	39
Definition of game	5
Commissioner	
Commissioner definition	54
report	55
Game disqualification	45, 46, 71
Disqualifying foul	46
Contact	37
Home team	13
Shirts	
colour	12
numbers	13
Held ball	19
Holding	42
Leg compression sleeves	13
Arm compression sleeves	13
Shorts	12
Crew chief	
definition	54
powers	54

Glavni trener		Head coach	
diskvalifikacija	44, 45	disqualification	45, 46
dužnosti i prava	15	duties and powers	15
spisak ekipe	15	team list	15
stoji u toku igre	16	standing	16
tehnička greška	41	technical by head coach	44
Gostujuća ekipa	14	Visiting team	13
Granične linije	7	Boundary lines	6
Greška		Foul	
definicija	36	Definition	37
diskvalifikacija glavnog trenera	44, 45	disqualification of head coach	45, 46
diskvalifikacija igrača	44	disqualification of player	45
diskvalifikujuća	44, 45	disqualifying	46
igrač u akciji šutiranja	40	player in the act of shooting	43
kazna	45	penalty	50
lična	40	personal	43
na završetku četvrtine	17	at end of the quarter	17
nakon vremena za igru	17	after playing time	17
nasilje	44	Violence	46
nesportska	42	unsportsmanlike foul	46
peta igrača	13, 47	5 fouls	12, 49
posebni slučajevi	47	special situations	49
situacija kazne	49	penalty situation	49
tehnička glavnog trenera	41	technical foul by head coach	45
tehnička igrača	41	technical foul by player	45
tuča	46	fighting	48
u toku naizmeničnog poseda	20	during alternating possession	20
Greške ekipe	47	Team fouls	49
Guranje	40	Pushing	42
Igra centra	40	Post play	41
Igrač		Player	
5 grešaka	13, 47	5 fouls	12, 49
blisko čuvan	31	closely guarded	31
broj na terenu	31	On the floor	31
brojevi na dresovima	14	numbers on shirts	13
diskvalifikacija	44	disqualification	45
koji je u vazduhu	38	who is in the air	39
kontrola lopte	21	control of the ball	21
mesto	19	location	19
na podu	30	on the floor	31
početnih 5	5, 16	starting 5	16
postaje zamenik	13, 26	becomes substitute	12, 26
povreda	15	injury	15
pravo igre	13	Eligible to play	12
Predmeti		Objects	
koje nose igrači	14, 52	warn by player	13, 53
tehnička greška	41	technical foul	44
u akciji šutiranja	21	in act of shooting	21
u kontinuiranoj kretnji	22	in continuous movement	22
zamena	26	substitution	26
Igrač koji vodi loptu		Dribbler	
probijanje	39	charging by	39

Igrač udaljen iz igre		Excluded player	
definicija.....	13	definition	12
Igrački kombinezoni	13	All-in-ones	12
Igrač-trener	16	Player coach	16
Interval igre		Interval of play	
definicija.....	17	definition	17
dužnosti merioca vremena.....	54	duties of timer	57
Interval na poluvremenu	17	Half-time interval	17
Izvođač slobodnog bacanja		Free-throw shooter	
određivanje	16, 48	designation	16, 50
ograničenja	48	restrictions	50
Kapiten		Captain	
deluje kao glavni trener.....	16	acting as head coach	16
dužnosti i prava.....	15	duties and powers	15
glavni trener	15	head coach	16
protest.....	15	protest	15
Kazna		Penalty for	
diskvalifikujuća greška	44	disqualifying foul	47
lična greška.....	40	personal foul	43
lopta vraćena u zadnje polje	34	ball returned to the backcourt	34
nesportska greška	43	unsportsmanlike	45
obostrana greška	41	double foul	43
ometanje lopte	34	interference with the ball	36
prekršaj kod ubacivanja	24	throw-in violation	24
prekršaji	29	violations	29
prekršaji kod slobodnog bacanja	49	free-throw violations	51
tehnička greška glavnog trenera.....	42	technical foul by head coach	45
tehnička greška igrača.....	42	technical by player	44
tehnička greška u toku intervala igre	42	technical foul during interval of play	45
tuča	46	fighting	48
utakmica izgubljena bez borbe	27	game lost by forfeit	27
utakmica izgubljena bez završetka igre	28	game lost by default	28
Koncept prednost/podređeni položaj	53	Advantage/disadvantage concept	55
Kontinuirana kretnja.....	21	continuous movement	22
Kontrola ekipe		Team control	
definicija.....	21	definition	21
Kontrola igrača		Player control	
definicija.....	21	definition	21
Kontrola lopte.....	21	Control of the ball	21
Koraci		Travelling	
definicija.....	30	definition	30
Koš		Basket	
lopta ulazi odozdo.....	22	enters basket from below	22
lopta ulazi u sopstveni koš.....	22	ball enters own	22
lopta unutar.....	22	ball within	22
promena u drugom poluvremenu.....	18	change for the second half	17
protivnički.....	6	opponents'	5
sopstveni	6	own	5
Košarka		Basketball	
oprema	12	equipment	11
Lažiranje greške	40	Fake a foul	42
Lična greška	40	Personal foul	43
Lični dodir	36	Personal contact	37

Linija ubacivanja	Throw-in line
definicija.....9	definition 8
Linije slobodnog bacanja9	Free-throw lines 8
Lopta	Ball
kontrola.....21	control 21
mrtva.....18	dead 18
ometanje.....35	interference with the ball 35
sprečavanje pogotka.....35	goaltending 35
status.....18	status..... 18
udaranje nogom.....21	kicking 21
udaranje pesnicom21	striking with the fist 21
ulazi u koš odozdo.....22	enters basket from below 22
ulazi u sopstveni koš.....22	enters own basket 22
unutar koša.....22	within basket..... 22
živa18	live..... 18
Lopta za igru.....52	Game ball 54
Lopta zaglavljena između koša i table19	Ball lodges between ring and backboard..... 19
Medijski tajm-auti85	Media time-outs 86
Merilac perioda šuta	Shot clock operator
dužnosti55	duties 58
Merilac vremena	Timer
dužnosti54	duties 57
Mesto igrača19	Location of a player 19
Mesto sudije.....19	Location of a referee 19
Mrtva lopta.....18	Dead ball 18
Naizmeničan posed20	Alternating possession 19
Naočare14	Spectacles 13
Nasilje.....44	violence 46
Nepravilno čuvanje sa leđa.....40	Illegal guarding from the rear 42
Nerešen rezultat17	Tied score 17
Nesportska greška.....43	Unsportsmanlike foul 45
Nesportsko ponašanje	Unsportsmanlike behaviour
izveštaj delegata52	commissioner's report 55
izveštaj glavnog sudije.....52	crew chief's report 55
Nespretno vladanje loptom30	Fumble of the ball 29
Nokti14	Fingernails 13
Normalan košarkaški položaj.....36	Normal basketball position 37
Obostrana greška	Double foul
definicija.....41	Definition 43
Odbijanje21	Tap 21
Odluka o utakmici 7	Decision of game 5
Odluke	Decisions
vreme i mesto za53	time and place for 55
Ometanje lopte34	Interference with the ball 35
Oprema.....12	Equipment 11
Oprema na glavi14	Headgear 13
Osobe kojima je dozvoljeno da sede na klupi ekipe	Persons permitted to sit on the team benches
definicija.....16	definition 16
Ostala oprema14	Other equipment 13
Pivotiranje.....30	Pivot 30
Pivot-noga.....30	Pivot foot 30
Plasman ekipa77	Classification of teams 78

Početak četvrtine	17	Beginning of a quarter	17
Početak utakmice	17	Beginning of the game	17
Početnih 5 igrača	16	Starting 5 players	16
Podbacivanje	19	Jump ball	19
Podeoci za skakače u toku slobodnog bacanja ..9, 49		Free throw rebound places	8, 50
Pogodak		Goal	
kada je postignut.....	22	when made	22
sopstveni koš, namerno.....	22	own basket, deliberately	22
sopstveni koš, slučajno.....	22	own basket, accidentally	22
ulazi u koš odozdo	22	enters basket from below	22
vrednost.....	22	value	22
Pogreške koje mogu da se isprave.....	50	Correctable errors	52
Polje pogotka iz igre za 3 poena.....	9	3-point field goal area.....	8
Polje ograničenja	9	Restricted area	8
Polukrug bez probijanja	39	No-charge semi-circle	41
definicija.....	9	definition	8
Polukrugovi slobodnog bacanja.....	7	Semi-circles	6
Pomoćne sudije		Table officials	
definicija.....	52	definition	54
položaj	11	position	10
uniforma.....	52	uniform	54
Pomoćni zapisničar		Assistant scorer	
dužnosti	54	duties	56
Posebni slučajevi	47	Special situations	49
Postavljanje ekrana	38	Screening	40
Povreda		Injury	
igrača.....	15	player.....	15
sudije	53	referee.....	56
Pravila ponašanja		Rules of conduct	
definicija.....	41	definition	44
Pravilan položaj čuvanja	37	Legal guarding position	38
Pravo igre	13	Entitled to play	12
Pravo nastupa.....	13	Eligible to play	12
Predmeti		Objects	
koje nosi igrač.....	14, 52	worn by player	13, 54
Prednje polje		Frontcourt	
definicija.....	7	definition	6
lopta prelazi u	32	ball goes into	32
Prekršaj		Violation	
posebni slučajevi	47	special situations	49
Prekršaji		Violations	
Prevodilac.....	34	Interpreter.....	12
Definicija	29	definition	29
Prilika za zamenu	26	Substitution opportunity	26
Princip cilindra		Cylinder principle	
definicija.....	36	definition	37
Princip vertikalnosti.....	37	Principle of verticality	38
Probijanje.....	39	Charging	40
Probijanje igrača koji vodi loptu	37	Charging by dribbler	39
Produžetak		Overtime	
definicija.....	18	definition	17
završetak	18	ending.....	17

Prostori oko klupa ekipa		Team bench areas	
definicija.....	9	definition	8
Protest		Protest	
izveštaj delegata	52	commissioner's report	55
izveštaj glavnog sudije.....	52	crew chief's report	55
postupak	76	procedure	77
Protivnički koš.....	6	Opponents' basket	5
Prvi pomoćni trener		First assistant coach	
dužnosti i prava.....	16	duties and powers	15
stoji u toku igre.....	16	standing	16
u zapisniku.....	16	scoresheet	16
Šake		Hands	
dodirivanje protivnika	39	contacting opponents	41
upotreba	39	use of	41
Sat za igru		Game clock	
rukovanje	55	operations	57
Sat za šut		Shot clock	
greškom se oglašava.....	34	sounds in error	34
greškom vraćen	33	reset in error	33
Sistem za ponavljanje snimka	86, 87	Instant Replay System	87
Situacija kazne za greške ekipe	47	Team foul penalty situation	49
Situacija podbacivanja	19	Jump ball situation.....	19
Slobodna bacanja	48	Free throws	50
Sprečavanje pogotka		Goaltending	
Sprečavanje pogotka definicija	34	definition	35
Središnji krug	7	Centre circle	6
Srednja linija	7	Centre line	6
Statističar	11	Statistician	10
Steznici za koleno.....	14	Knee braces	13
Steznici za nožni zglob	14	Ankle braces	13
Štitnik za usta	14	Mouth guard	13
Stolice za zamenike.....	11	Substitution chairs	10
Sudija		Referee	
definicija.....	52	definition	54
mesto.....	19	location	19
neslaganje	54	disagreement	55
prava.....	53	powers	54
uniforma.....	52	uniform	54
vreme i mesto za odluke.....	53	time and place for decisions	55
znaci	57	signals	60
broj igrača	60	number of players	63
informativni	58	informative	61
posebne greške	63	special fouls	67
postizanje pogotka.....	57	scoring.....	60
prekršaji	59	violations	62
sprovođenje kazne za grešku	64	foul penalty administration	67
sprovođenje slobodnog bacanja	64, 65	adminstrating free throws	67
u vezi sata za igru.....	57	game clock signals	60
vrsta greške	61, 62	type of fouls	64
zamena i tajm-aut	58	substitution and time-out	61
Sudija (drugi)		Umpire	
definicija.....	52	definition	54

Šut za pogodak		Shot for goal	
definicija.....	34	definition	35
Tajm-aut		Time-out	
definicija.....	24	definition	24, 25
dužnosti merioca vremena.....	54	duties of timer	57
dužnosti zapisničara	54	duties of scorer	56
prilika za	24	opportunity	24
Terapijske trake	14	Taping	13
Teren za igru		Playing court	
dimenzije	8	dimensions	6
linije	7	lines	6
T-majice.....	13	T-shirts	12
Trake za glavu	14	Headbands	13
Tuča.....	46	Fighting	48
Ubacivanje		Throw-in	
5 sekundi	24	5 seconds	24
definicija.....	23	definition	23
Udaranje lopte nogom	20	Kicking the ball	21
Udaranje lopte pesnicom	20	Striking the ball with the fist	21
Uniforma		Uniform	
igrač.....	13	player.....	12
pomoćne sudije.....	52	table officials	54
sudije, glavni sudija i sudija	52	referees, crew chief and umpire	54
Utakmica		Game	
izgubljena bez borbe.....	27	game lost by forfeit	27
izgubljena bez završetka igre	28	game lost by default	28
odluka	6	decision	5
početak	17	beginning	17
vreme za igru	17	Playing time	17
završetak	17	ending.....	17
Van graničnih linija		Out-of-bounds	
igrač.....	29	player.....	29
lopta	29	ball	29
Vertikalnost		Verticality	
definicija.....	37	definition	38
pravičan položaj čuvanja	37	legal guarding position	38
Vođenje lopte		Dribbling	
definicija.....	29	definition	29
Vreme za igru	17	Playing time	17
Zadnje polje		Backcourt	
definicija.....	7	definition	6
Zakucavanje	21	Dunk	21
Zamenik		Substitute	
postaje igrač	13, 26	becomes player	12, 26
Zapisničar		Scorer	
dužnosti	54	duties	56
Zapisnički sto.....	11	Scorer's table	10
Zapisnik		Scoresheet	
obrazac.....	66	examination	54
postupak	67	form	69
pregledanje.....	54	procedure	69
Zaštitna oprema.....	14	Protective equipment	13
Zaštitnik	14	Protector	13

Završetak četvrtine	18
Završetak utakmice	
definicija.....	18
prava sudija	53
Živa lopta	18
Znojnice oko ručnog zgloba.....	14
Zvanični spiker.....	11

End of a quarter	17
End of game	
definition	17
referees' power	54
Live ball	18
Wristbands	13
Announcer	10

KOŠARKAŠKI SAVEZ SRBIJE

Sazonova br. 83

11000 Beograd

Tel. +381 11 34 00 800

www.kss.rs